

Het college van burgemeester en wethouders/Gedeputeerde Staten en de gemeenteraad/Provinciale Staten van de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant

Geachte leden van het college en de raad/Provinciale Staten,

Bijgaand zenden wij u de Ontwerp 1^e begrotingswijziging 2023 en de Ontwerpbegroting 2024 inclusief de ontwerp-meerjarenraming 2025-2027 van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant.

Te volgen procedure.

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 59 van de Wet gemeenschappelijke regelingen en de in artikel 31 en 32 van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant opgenomen bepalingen over de te volgen procedure bij het vaststellen van de begroting en begrotingswijzigingen, stellen wij u gedurende 12 weken in de gelegenheid (tot uiterlijk 5 juli 2023) uw zienswijze over deze Ontwerp 1^e begrotingswijziging 2023 en de Ontwerpbegroting 2024 aan ons kenbaar te maken. Wij stellen het op prijs om, vooruitlopend op de behandeling in uw raad/Staten, het collegevoorstel aan uw raad/Staten te mogen ontvangen, zodat wij tijdig een inhoudelijke reactie kunnen voorbereiden.

Het dagelijks bestuur zal uw zienswijzen behandelen in zijn vergadering van 12 juli 2023. Vervolgens bieden wij het algemeen bestuur voor zijn vergadering van 6 september 2023 de 1^e Begrotingswijziging 2023 en de Begroting 2024 aan ter vaststelling. Na vaststelling wordt de begroting verzonden aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Toelichting en overwegingen met betrekking tot de Ontwerp 1^e begrotingswijziging 2023.

In juli 2022 heeft het Algemeen Bestuur de begroting 2023 vastgesteld. Sindsdien hebben er meerdere ontwikkelingen plaatsgevonden die een behoorlijke impact hebben op de eerder vastgestelde begroting, waardoor wij u een Ontwerp 1^e begrotingswijziging aanbieden.

Deze ontwikkelingen zijn met name:

- de hoge inflatie;
- het principeakkoord Cao SGO 2023;
- de wens te werken met een meer reëel tarief;
- de verwerking van de werkprogramma's.

De inflatie op zichzelf en de daarmee samenhangende compenserende maatregelen zoals een forse verhoging van de cao-lonen leiden tot een fikse verhoging van de personeelslasten. Tegelijkertijd zien we dat verlofharmonisatie en het principeakkoord Cao SGO 2023 leiden tot extra vrije dagen, wat direct gevolgen heeft voor de declarabiliteit van medewerkers.

ons kenmerk

uw kenmerk

-

onderwerp

Ontwerp 1^e begrotingswijziging 2023 en Ontwerpbegroting 2024

behandeld door

Y. Fens
y.fens@omwb.nl
06- 52857411

plaats / datum

Tilburg, 11-4-2023

bijlage(n)

2

Spoorlaan 181
5038 CB Tilburg

Postbus 75
5000 AB Tilburg

013 206 10 00

info@omwb.nl
www.omwb.nl

De noodzaak tot reëler begroten heeft als oorzaak dat de afgelopen jaren er een taakverschuiving naar meer specialistisch werk heeft plaatsgevonden waar relatief duurdere medewerkers op in worden gezet. Het begrote tarief is hierdoor niet meer in lijn met de daadwerkelijke tarieven. Overigens heeft deze wijziging voor u als deelnemer minder impact omdat er altijd afgerekend wordt tegen werkelijk tarief.

Op het moment van het opstellen van de begroting van de OMWB voor het komende jaar zijn de werkprogramma's van de deelnemers voor dat jaar nog niet bekend. We baseren de begroting daarom op het werkprogramma van het lopende jaar. Wanneer later in het jaar de werkelijke werkprogramma's van de deelnemers zijn vastgesteld, wordt dit in de begroting verwerkt middels de 1^e begrotingswijziging. Dit is een jaarlijks terugkerend proces en is onvermijdelijk.

In de ontwerp 1^e begrotingswijziging zal dieper op de diverse ontwikkelingen worden ingegaan. Door aanpassingen in de begroting 2023 stijgt als gevolg hiervan het gemiddeld uurtarief van € 97,00 naar € 106,70. Deze stijging heeft gevolgen voor de bijdrage van de deelnemers. De specificaties hiervan zijn per deelnemer opgenomen in bijlage I van de Ontwerp 1^e begrotingswijziging 2023.

Toelichting en overwegingen met betrekking tot de Ontwerpbegroting 2024.

Op 25 januari 2023 hebben wij de financiële en beleidsmatige kaders voor het begrotingsjaar 2024 vastgesteld in de Kaderbrief 2024, welke aan u als deelnemer is toegezonden. De inhoud van de kaderbrief is nu uitgewerkt in de Ontwerpbegroting 2024, die u bijgaand aantreft.

De belangrijkste en verwerkte financiële uitgangspunten zijn:

1. De begroting 2024 is in financiële zin sluitend.
2. In de begroting 2024 is rekening gehouden met een gemiddelde loonkostenstijging van 4,2% en een gemiddelde prijsstijging van 2,4% ten opzichte van de 1^e begrotingswijziging 2023. Deze percentages zijn gebaseerd op de (herziene) september-circulaire 2022 van het Ministerie van BZK.
3. De OMWB hanteert in de begroting een gemiddeld, voorcalculatorisch uurtarief voor de geraamde bijdragen van deelnemers. De afrekening (ten opzichte van de bevoorschotting) vindt plaats tegen de gedifferentieerde nacalculatorische tarieven. In de begroting 2024 is voor de tariefsaanpassing rekening gehouden met de effecten volgend uit de cao 2021-2022 en het principeakkoord Cao SGO 2023, de indexaties volgens de (herziene) september-circulaire 2022 en de beoogde besparing uit het kosteneffectiviteitsonderzoek 'Van goed naar beter'. In de begroting zijn de verschillende effecten afzonderlijk inzichtelijk gemaakt. Het gemiddelde, voorcalculatorische tarief voor 2024 bedraagt afgerond € 108,75 (gemiddeld tarief 1^e begrotingswijziging 2023 € 106,70).

4. De productiviteitsnorm bedraagt - onder andere als gevolg van het verlies aan declarabiliteit door de harmonisatie van verlofrechten en extra verlof uit het principeakkoord Cao SGO 2023 1.300 uur in de begroting.
5. De met de deelnemers afgestemde werkprogramma's 2023 hebben als basis gediend voor de begroting 2024. Het werkaanbod is daarmee geraamd op 349.700 declarabele uren. In de begroting is rekening gehouden met een formatie van 306 fte, waarvan 247 fte in het primaire proces. Het werkaanbod ligt circa 28.600 uur hoger dan met deze formatie bewerkstelligd kan worden, dit betreft circa 22 fte. Aanvullend wordt een deel van de formatie ingevuld door inhuur van externe medewerkers. De laatste jaren heeft de OMWB samen met de andere Brabantse omgevingsdiensten fors geïnvesteerd in arbeidsmarktpositionering. Dit betaalt zich inmiddels terug in de werving van medewerkers. Hoewel daarmee een trendbreuk gerealiseerd is, overstijgt deze nog niet de krapte op de arbeidsmarkt uit de voorbije jaren. Tenslotte zal het verlies aan declarabiliteit als gevolg van de harmonisatie verlofrechten, geregeld in de cao 2021-2022 en extra verlof uit het principeakkoord Cao SGO 2023, worden belegd bij inhuurkrachten.
6. De begroting 2024 geeft het financiële kader weer voor de OMWB en per deelnemer een inzicht in de financiële afspraken. De nadere uitwerking van de werkprogramma's voor 2024 vinden plaats in het najaar van 2023. Zoals gebruikelijk vindt de financiële en integrale doorrekening daarvan plaats in de eerste begrotingswijziging 2023.
7. In de begroting wordt een inhoudelijke toelichting gegeven op de taken waarvoor de OMWB zich in 2024 ziet gesteld.
8. Volgens afspraak met het Algemeen Bestuur zijn in de begroting 2024 en meerjarenraming 2025 - 2027 de maatregelen volgend uit het kosten-effectiviteitsonderzoek 'Van goed naar beter' nader uitgewerkt. In de begroting is verdere toelichting opgenomen.
9. De invoeringsdatum van de Omgevingswet is vastgesteld op 1 januari 2024. Tegelijkertijd zullen de bodemtaken (saneringen) overgaan van de provincie naar de gemeenten. Ook zal de eerste fase van de wet Kwaliteit Bouw worden ingevoerd. De invoering van deze wetten betekent een belangrijke verandering voor de taakuitvoering en werkwijze van de OMWB. Ondanks het feit dat de OMWB daarop goed is voorbereid, begint het feitelijke veranderingsproces pas na de inwerkingtredingsdatum in 2024 en de jaren erna. Wat de financiële gevolgen zijn van de Omgevingswet, is op dit moment nog lastig in te schatten, aangezien er nog geen ervaring is met de nieuwe wet en relevante data ontbreekt.

Wij vertrouwen erop dat de Ontwerp 1^e begrotingswijziging 2023 en de Ontwerpbegroting 2024 alsmede deze aanbiedingsbrief, u voldoende informatie geven om deze stukken in uw raad/Staten te kunnen behandelen.

Vanzelfsprekend kan door u daarnaast altijd een beroep worden gedaan op de OMWB bij vragen of een gewenste toelichting. U kunt daartoe contact opnemen met Yvonne Fens, telefoonnummer: 06 - 52857411 of per e-mail op het e-mailadres: y.fens@omwb.nl. Ook zijn wij graag bereid u te ondersteunen bij bespreking van deze documenten in uw raad of commissie.

Met vriendelijke groet,
het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant,
namens deze,

A.L.E. Arbouw
directeur

Begroting 2024

Incl. meerjarenraming
2025-2027

Inhoudsopgave

1. Algemeen	3	4. Financiële begroting	20
1.1 Voorwoord	3	4.1 Inleiding	20
2. Beleidsbegroting	5	4.2 Financiële uitgangspunten	20
2.1 (Beleids-)ontwikkelingen	5	4.2.1 Algemene uitgangspunten	20
2.2 Vanuit beleid naar uitvoeringsprogramma	8	4.2.2 Financieel technische uitgangspunten	20
2.2.1 Uitvoeringskaders	8	4.2.3 Maatregelen kosteneffectiviteitsonderzoek ‘Van goed naar beter’	21
2.2.2 Opbouw programma	9	4.3 Begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027	22
3. Paragrafen	11	5. Toelichting op de begroting 2024	24
3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	11	5.1 Toelichting op de baten	24
3.2 Financiële kengetallen	14	5.2 Toelichting op de lasten	25
3.3 Financiering	14	5.3 Declarabiliteit	28
3.4 Bedrijfsvoering	16	5.4 Tarief ontwikkeling	28
3.4.1 Kernthema: Omgevingswet	16	6. Uiteenzetting financiële positie	29
3.4.2 Kernthema: Professionalisering	16	6.1 Geprognosticeerde balans	29
3.4.3 Kernthema: Strategisch HRM	16	6.2 (Vervangings-)investeringen 2024	30
3.4.4 Kernthema’s: VTHKA instrumenten en verkenningen	17	6.3 Afschrijvingstermijnen	30
3.4.5 Overige bedrijfsvoeringsonderwerpen	17	6.4 Staat van reserves	31
3.4.6 Informatievoorziening	18	Bijlage 1. Specificatie bijdrage per deelnemer	32
3.4.7 Huisvesting OMWB in Tilburg	19	Bijlage 2. Overzicht van geraamde baten en lasten per taakveld	34
3.5 Wet open overheid (Woo)	19	Lijst van veel gebruikte afkortingen en termen binnen de OMWB	35

1.

Algemeen

1.1 Voorwoord

Voor u ligt de begroting 2024 inclusief meerjarenraming 2025–2027 van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (hierna OMWB). De begroting hangt samen met de tegelijkertijd aangeboden begrotingswijziging 2023. Hierin worden de inflatie, vastgestelde cao en de tariefsaanpassingen financieel vertaald. Deze opzet ligt ook aan de basis voor de begrotingsuitgangspunten voor 2024.

De veelheid aan thema's om te komen tot een veilige, schone en duurzame leefomgeving, staan hoog op de politiek-bestuurlijke agenda. Hierbij is samenwerking essentieel. Thema's als energie, klimaat en stikstof, de invoering van de Omgevingswet en risicogericht en informatiegestuurd werken, vereisen een goede samenwerking met onze deelnemers en andere overheidsorganisaties (zoals waterschappen, veiligheidsregio's, landelijke inspecties en departementen). Hieronder een eerste inzicht in de belangrijkste ontwikkelingen waar de OMWB in 2024 mee te maken zal hebben.

Omgevingswet

De invoeringsdatum van de Omgevingswet is vastgesteld op 1 januari 2024. Tegelijkertijd zullen de bodemtaken (saneringen) overgaan van de provincie naar de gemeenten. Ook zal de eerste fase van de wet Kwaliteit Bouw worden ingevoerd. De invoering van deze wetten betekent een belangrijke verandering voor de taakuitvoering en werkwijze van de OMWB. Ondanks het feit dat de OMWB daarop goed is voorbereid, begint het feitelijke veranderingsproces pas na de inwerkingtredingsdatum in 2024 en de jaren erna. Processen, afspraken deelnemers, inregelen samenwerking, DSO.

Programma 'Van goed naar beter'

Het programma 'Van goed naar beter' gaat in 2024 haar afrondende jaar in. Dit programma behelst het effectueren van het (financieel) potentieel van het onderzoek naar kosteneffectiviteit uit december 2020. En daarmee is het de aanjager geweest voor de verdere professionalisering van onze dienst.

In 2023 zijn we gestart met het opzetten van een kwaliteitsmanagementsysteem. Deze wordt in 2024 verder geïmplementeerd en uitgerold.

Informatiegestuurd werken

Hoe beter het ons lukt om data te vertalen naar waardevolle informatie en inzichten, hoe beter we kunnen bijdragen aan een schone, veilige en duurzame leefomgeving. Het opbouwen van deze data per thema en per branche is een absolute randvoorwaarde om volwaardig informatie- en datagestuurd te kunnen werken. De juiste informatiesystemen om deze gegevens in op te slaan, helpen daarbij. In 2024 zullen we met meerdere thema's deze systematiek van gegevensverzameling verder uitrollen.

Resultaten Interbestuurlijk Programma

2024 is ook het laatste jaar van het Interbestuurlijk Programma. De resultaten van de zes pijlers, welke een antwoord moeten geven op de aanbevelingen uit het rapport van de commissie van Aartsen, moeten in onze organisatie geïmplementeerd worden. Ook de bevindingen van de gehouden visitatie in oktober 2023 zullen in 2024 opgepakt moeten zijn.

De komende jaren blijven we ons gestaag doorontwikkelen. Het kan professioneler, het móet professioneler. Daarmee hebben we ook echt de kans om als omgevingsdienst een flinke duw te geven aan de transities en de grote opgaven op het gebied van klimaat en milieu. Wij zijn er van overtuigd dat we deze opgaven - samen met onze deelnemers en (keten)partners - succesvol kunnen oppakken!

Alfred Arbouw

Directeur OMWB

2.

Beleidsbegroting

2.1 (Beleids-)ontwikkelingen

In dit hoofdstuk volgen de belangrijkste ontwikkelingen voor de OMWB. In de Kaderbrief 2024 kwamen deze ontwikkelingen reeds aan de orde. In deze begroting worden de beleidsmatige ontwikkelingen vertaald naar financiële consequenties voor de OMWB en de deelnemers.

Net als voorgaande jaren ligt in 2024 de focus van de OMWB op de uitvoering van de taken rondom vergunningverlening, toezicht, handhaving, klachtenafhandeling, advisering en de specialistische taken rondom externe veiligheid, bodem, licht, geluid, lucht, geur en juridische advisering. De inzet van het VTH-instrumentarium beweegt mee met de veranderende leefomgeving. De OMWB wil het effect van zijn inzet zo groot mogelijk maken en tegelijkertijd zo efficiënt mogelijk de taken voor zijn deelnemers uitvoeren.

De Omgevingswet, die op 1 januari 2024 in werking treedt, vormt hierin de belangrijkste factor. Ondanks het feit dat de OMWB daarop goed is voorbereid, begint het feitelijke veranderingsproces pas na de inwerkingtredingsdatum in 2024 en daarna.

Samenwerking is essentieel in 2024 en de daaropvolgende jaren. Thema's als energie, klimaat, stikstof, de Omgevingswet en risicogericht en informatiegestuurd werken, vloeien ook voort uit landelijke ontwikkelingen en vereisen samenwerking met de verschillende overheidsorganisaties.

Samengevat verwachten we:

T.a.v. de VTH-taakuitvoering:

- Steeds meer **risicogericht en resultaatgericht toezicht en handhaving**. Daarvoor moeten we meer **data ontsluiten** om te bepalen waar het risico het grootst is voor de leefomgeving en het effect van onze inzet maximaal is.
- Dat onze inzet zich steeds meer zal organiseren rondom maatschappelijke **thema's** en **risico's in de leefomgeving**. Denk aan Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS), klimaat, energie, circulaire economie, ketengericht toezicht en de gebiedsgerichte aanpak. We verwachten een toename van toezicht op bovengenoemde thema's en daarmee een verschuiving in de vormen van toezicht.
- Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet dat **energietoezicht wordt** toegevoegd aan het **basistakenpakket** van omgevingsdiensten. Door de aanscherping van wet- en regelgeving en met de extra financiële middelen van het Rijk wordt de uitvoering van energietoezicht verder geïntensiveerd en verbeterd. De capaciteit wordt in 2024 verder uitgebreid. Dit heeft geen financiële gevolgen voor de gemeenten en provincie. Het toezicht op en handhaving van de energielabel C-verplichting voor kantoren wordt op verzoek van de gemeenten door de OMWB uitgevoerd.
- Ontwikkelingen rondom **circulaire economie** te blijven volgen en te vertalen en hier, zo nodig, de eigenaren over te adviseren en bedrijven voorlichting te geven over hoe ze hier invulling aan kunnen geven.
- **Dat gezondheid en veehouderij** door de invoering van de Omgevingswet en met het oog op het maatschappelijke debat een grotere rol gaan spelen in de VTH-taken. Wanneer dit tot concrete werkzaamheden leidt, is nog onduidelijk.

- Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet een verschuiving van het bevoegd gezag voor bodem en ondergrond en daarmee de VTH-(basis) taken voor een groot deel van de provincie naar de gemeenten. De invulling van de bodembeleidsregels in de omgevingsplannen van de gemeenten draagt bij aan de wijze hoe de OMWB zijn **VTH-taken op bodemgebied** uitvoert. De OMWB past vanaf 2024 zijn werkwijze aan om de gemeenten beter te kunnen ondersteunen bij hun **nieuwe rol binnen het bevoegd gezag** voor bodem en ondergrond.
- Door de Omgevingswet een verschuiving van minder vergunningverlening naar **meer toezicht en handhaving** met meer sturing op basis van **monitoringswaarden** en bevindingen in de leefomgeving.
- Een rol bij het **Omgevingsoverleg** (de Omgevingstafel of het Vooroverleg). Deze is belangrijk om te kunnen voldoen aan de gestelde behandeltermijn van acht weken. Om dat in 2024 goed ingericht te hebben, is nauwe samenwerking en afstemming van cruciaal belang.
- Een **adviserende rol** in de (regionale) beleidsvorming van omgevingsvisies en -plannen. De inzet van de OMWB richt zich op de uitvoerbaarheid van onze VTH- en adviestaken en bijbehorende expertise. Maar ook op het belang van regionale afstemming van omgevingsplannen om onder andere een wildgroei en versnippering van verschillende regels voor geluid, geur en lucht tegen te gaan.
- Meer focus op **monitoring van data** van omgevingskwaliteit om de kwaliteit in de leefomgeving te kunnen volgen, maatwerk te kunnen leveren en maatregelen te kunnen treffen en te beoordelen.
- Een rol in het definiëren van **gewenste omgevingswaarden** (gebiedsafankelijk) in gemeentelijke visies en plannen. Aangevuld met een strategie waarmee we omgevingswaarden kunnen controleren en monitoren (in tijd).
- Dat de invulling van het Interbestuurlijk programma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (IBP VTH) bijdraagt aan de wijze waarop de OMWB zijn VTHKA-taken uitvoert.

T.a.v. de specialistische taakuitvoering:

- **Geluid:** gemeenten worden verplicht om de basisgeluidemissie voor de gemeentelijke wegen met meer dan 1.000 motorvoertuigen per etmaal vast te stellen. Deze basisgeluidemissie moet vervolgens elke vijf jaar gemonitord worden. Gemeenten doen dit voor het eerst op een bij Koninklijk Besluit te bepalen tijdstip. Met het verzamelen van de hiervoor benodigde gegevens kan al worden gestart. De OMWB kan dit samen met gemeenten uitvoeren als verzoektaak.
- **Geluid:** de rekensystematiek voor gezoneerde industrieterreinen verandert. De bestaande 50 dB(A) contouren verdwijnen en worden vervangen door geluidproductieplafonds en een geluidaandachtsgebied. Deze moeten in de omgevingsplannen worden vastgelegd. De invoeringsdatum wordt met een Koninklijk Besluit kenbaar gemaakt. Gemeenten die gezoneerde industrieterreinen hebben, wordt geadviseerd middelen vrij te maken voor deze aanpassing. De OMWB kan dit voor gemeenten uitvoeren als verzoektaak.
- **Geluid:** bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt een nieuwe bijdrageregeling voor de sanering van verkeerslawaaï van kracht. Dit betekent een mogelijke (forse) toename van nieuwe saneringsprojecten.
- **Lucht:** schone en gezonde lucht is een actueel thema. Steeds meer gemeenten sluiten aan bij het Schone Lucht Akkoord. De leemte in het wettelijk kader (en bruidsschat) met betrekking tot het geurbeleid (definiëren en sturen op aanvaardbare hinderniveaus in leefomgeving) op de beleidsthema's industriële geurhinder, overlast particuliere houtstook en horeca-geuren, zet gemeentes voor problemen. Van de OMWB wordt verwacht een trekkende en adviserende rol in te nemen. De OMWB breidt in overleg met de provincie luchtkwaliteitsmetingen/locaties uit richting de meer belaste gebieden. Gemeenten kunnen inschrijven om in aanmerking te komen voor deze luchtkwaliteitsmonitoring.
- **Voor alle specialismen** geldt dat de bruidsschat moet worden verwerkt in omgevingsplannen.

- **Natuurbescherming:** de OMWB houdt haar deelnemers op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen. Ook in 2024 zal de inzet van de OMWB (in samenwerking met de ODBN) op het stikstofdossier groot zijn, de exacte omvang is door telkens nieuwe (juridische) ontwikkelingen moeilijk in te schatten.
- **Externe veiligheid:** met de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt het thema 'externe veiligheid' gemoderniseerd. Dit brengt diverse veranderingen teweeg, zoals een vernieuwde aanpak van het groepsrisico en een nieuwe database waarin de informatie over externe veiligheidsrisico's verzameld wordt, het Register Externe Veiligheid (REV). Bevoegde gezagslichamen moeten aan de slag met de definitieve vaststelling van omgevingsplannen. Door de complexiteit van externe veiligheid vervult de OMWB hierin een ondersteunende rol.

Hieronder volgen de inhoudelijke onderwerpen en welke impact zij hebben op de VTH-uitvoering en de specialistische taken.

2.2 Vanuit beleid naar uitvoeringsprogramma

2.2.1 Uitvoeringskaders

De OMWB voert veel wettelijke taken onder het mandaat van zijn deelnemers uit, de provincie Noord-Brabant en de gemeenten. De beleidskaders voor deze uitvoering worden door de deelnemers als volgt bepaald:

1. Voor de toezicht- en handhavingstaak bepaalt elke deelnemer in een beleidsdocument (probleemanalyse en prioriteiten) de jaarlijkse doelstellingen. Daarbij wordt voldaan aan landelijke kwaliteitscriteria. Conform deze criteria wordt voor de toezicht- en handhavingstaken van deze deelnemers jaarlijks een handavingsuitvoeringsprogramma opgesteld. Dit, zoveel als mogelijk, op basis van een samenhangend systeem van evaluatiegegevens van de uitvoering van het programma in het voorgaande jaar, het GUK, een probleemanalyse en prioritering, rekening houdend met de aard en het naleefgedrag van bedrijven.
2. Voor vergunningverlening en wettelijke taken op het gebied van de specialismen (bodem, geluid, etc.) zijn de wettelijke eisen (waaronder ook lokale regelgeving) maatgevend, tenzij specifieke beleidsdoelstellingen zijn geformuleerd. Dit geldt ook voor de adviestaken. Voor de beleidstaken (ontwikkeling en uitvoering) zijn de lokale kaders leidend.

De OMWB streeft naar een uniforme wijze van uitvoering geven aan de wettelijke kaders op het gebied van milieu- en omgevingsrecht. Hierbij werkt de dienst samen met zijn deelnemers aan meer uniformiteit van werkprocessen, samenwerking tussen vergunningverleners, toezichthouders en juristen en efficiëntie en effectiviteit van gekozen werkwijzen.

Voor een goede borging van de VTH-taken zijn er uitgangspunten:

- *Verantwoordelijkheid en vertrouwen*: veiligheid en milieu zijn primair de eigen verantwoordelijkheid van bedrijven. Vertrouwen moet verdiend worden;
- *risicogestuurd toezicht*: toezicht vindt risicogestuurd plaats. Het meeste toezicht vindt plaats bij bedrijven met hoge risico's; minder toezicht vindt plaats bij bedrijven met lage risico's;
- *prioritering preventief toezicht*: frequentie en tijdsbesteding van toezicht worden bepaald door naleefgedrag, klachtenpatroon, oordeel toezichthouder/vergunningverlener, complexiteit en omgeving;
- *actuele vergunningen*: vergunningen van bedrijven moeten actueel en handhaafbaar zijn. Nieuwe wetgeving en richtlijnen worden tijdig geïmplementeerd;
- *integrale benadering bedrijven*: vergunningverlening, toezicht, handhaving, externe veiligheid en andere specialismen werken samen in hun benadering van bedrijven. Bedrijven worden in relatie tot hun omgeving gezien.

De basis voor het programma vormen het basistakenpakket, de MWB-norm, de aangeleverde werkprogramma's van gemeenten en provincie, de afspraken met de andere Brabantse omgevingsdiensten en de afspraken voor de landelijke uitvoering Brzo- en RIE4-taken (Brzo-OD's).

De Omgevingswet treedt per 1 januari 2024 in werking. De Omgevingswet heeft effect op de uitvoering van de VTH-taken. Naast de herinstructie van de milieulegges zijn de vertaling van de lokale ambities in vergunningen & toezicht, het organiseren van een omgevingstafel en vergunningsprocedure (veelal teruggebracht naar acht weken) de grootste wijzigingen. Door het opleidingsplan en het oefenen met casuïstiek zorgt de OMWB ervoor dat de medewerkers zo

optimaal mogelijk worden voorbereid op de Omgevingswet. Wat de financiële gevolgen zijn van de wet is op dit moment nog lastig in te schatten, aangezien er nog geen ervaring is met de nieuwe wet en relevante data ontbreekt. De focus ligt de komende jaren op het in beeld brengen van de initiële en structurele kosten van de Omgevingswet voor de VTH-taken van de OMWB.

2.2.2 Opbouw programma

De programmabegroting bestaat uit vier programmadelen:

- **Programmadeel 1:** vergunningverlening, toezicht, handhaving en klachten en niet-inrichting gebonden (NIG) taken
- **Programmadeel 2:** adviezen en projecten
- **Programmadeel 3:** collectieve taken
- **Programmadeel 4:** overige exploitatiekosten

De programmaonderdelen worden hieronder toegelicht.

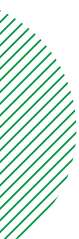
Programmadeel 1: vergunningverlening, toezicht en handhaving

Programmadeel 1 bestaat uit de wettelijke taken op het terrein van milieu, de zogenaamde VTH-milieutaken. Voor dit programmadeel vormt de in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 8 december 2021 herziene MWB-norm samen met het GUK en het Level Playing Field (LPF) voor de niet-inrichtinggebonden taken de basis. De kaders van de MWB-norm en de NIG-taken zijn leidend voor de uitvoering van de wettelijke basistaken.

Programmadeel 2: adviezen en projecten

In programmadeel 2 brengen deelnemers aan de hand van het werkprogramma de adviestaken op het terrein van milieu en overige taken uit het omgevingsrecht in. Deze zogenaamde verzoektaken omvatten de (milieu)metingen, adviezen en projecten op het gebied van bijvoorbeeld Brzo, geluid, bodem, (afval)water, lucht, asbest, communicatie, juridische zaken, bouwtaken, ruimtelijke planvormingsprocessen, externe veiligheid, duurzaamheid, energie en omgevingsbeleid. Deze taken hebben vaak een wettelijke grondslag, zijn onderdeel van beleidsambities of bieden de opdrachtgever toegevoegde waarde en betreffen daarom niet-basistaken.

In 2024 verwacht de OMWB, op basis van uitgevoerde werkprogramma's van voorgaande jaren, verzoeken en vragen voor onderzoek en advies af te handelen op het terrein van:

- Milieuadvisering voor RO;
- externe veiligheid;
- onderzoek en advies op het gebied van lucht, geluid, water, trillingen en licht;
- vergunningverlening en toezicht bij niet-basistaak bedrijven;
- gegevensbeheer en ambtelijke ondersteuning.

Programmadeel 3: collectieve taken

Het programma voor de collectieve taken, inclusief resultaatverplichtingen, wordt jaarlijks door de deelnemers vastgesteld. Jaarlijks wordt samen met de klankbordgroep - bestaande uit vertegenwoordigers van deelnemers - het collectieve takenprogramma opgesteld en gemonitord. Alle onderdelen (activiteiten en projecten) in het programma worden met duidelijke kaders projectmatig uitgevoerd. Aan de hand van voortgangsrapportages worden de deelnemers geïnformeerd.

Het programma bestaat grofweg uit twee onderdelen: structurele onderwerpen en incidentele onderwerpen.

De structurele onderwerpen bestaan uit:

- Opstellen en monitoren van het programma;
- klachten- en crisisorganisatie, inclusief de 24/7 bereikbaarheid;
- BPO-projecten;
- (bestuurlijke) samenwerking met partners, zoals OM, veiligheidsregio, waterschappen en andere omgevingsdiensten;
- data-ontwikkeling voor informatiedeling en risicogericht werken;
- het actueel houden van het inrichtingenbestand.

De meer incidentele projecten hebben betrekking op:

- Wetgeving en maatschappelijke ontwikkelingen, zoals de implementatie van de Omgevingswet en Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS);
- verbeteren en actualiseren van de VTH-gerelateerde taken;
- verkenningen, zoals stikstof en circulaire economie.

Daarnaast is een klein bufferbedrag beschikbaar binnen het programma om in te kunnen spelen op actuele onderwerpen.

Programmadeel 4: overige exploitatiekosten

In programmadeel 4 zijn de werkzaamheden ondergebracht die buiten voorgaande programma's vallen. Het gaat hierbij om de levering van producten en diensten aan zowel deelnemers als niet-deelnemers. Zowel de kosten van de levering als de incidentele kosten (kosten om te komen tot contractafspraken) en structurele kosten (kosten voor coördinatie en bedrijfsvoering) van de organisatie worden doorbelast.

3.

Paragrafen

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) schrijft voor dat in de begroting en jaarrekening paragrafen worden opgenomen waarin de beleidslijnen zijn vastgelegd voor een aantal beheersmatige aspecten van de organisatie. De voor de OMWB van toepassing zijnde paragrafen zijn hierna opgenomen:

1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
2. Financiering
3. Bedrijfsvoering

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Conform het BBV is het verplicht om op basis van risico-inschatting een kwalificatie te geven van de omvang van het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen betreft de relatie tussen de risico's waarvoor geen specifieke maatregelen zijn getroffen en de capaciteit van middelen en mogelijkheden die de OMWB heeft om niet-begrote kosten op te vangen (BBV artikel 11). Om te voorkomen dat bij niet-afgedekte risico's ingrijpende (organisatie)wijzigingen noodzakelijk zijn, is een afdoende weerstandsvermogen voor de OMWB gewenst. Hoe groot die weerstandscapaciteit moet zijn, is afhankelijk van de risico-inschatting en de bereidheid van het Bestuur om deze risico's al dan niet te lopen. De OMWB streeft een voldoende weerstandscapaciteit na, dat betekent een weerstandsratio tussen 1,0 en 1,4.

Normering weerstandsvermogen

Voor de normering van het weerstandsvermogen in relatie tot de deelnemers heeft het Algemeen Bestuur besloten een model vast te stellen dat erop neerkomt dat 5% van het (begrotings-/jaarrekening-)totaal van de exploitatierekening wordt aangehouden als weerstandsvermogen. Daarbij wordt een onder- en een bovengrens gehanteerd van respectievelijk 4% en 6%. Binnen deze bandbreedte is het weerstandsvermogen toereikend vanuit de optiek van het Algemeen Bestuur.

Risicobeheersing

Risicobeheersing of risicomangement is het effectief omgaan met de kansen en bedreigingen die de realisatie van de organisatiedoelstellingen kunnen beïnvloeden. Hiervoor is het van belang dat er een continu proces wordt ingericht van identificeren, prioriteren en beheersen van risico's. De OMWB streeft ernaar risico's zoveel als mogelijk te vermijden, verzekeringen ervoor af te sluiten of ze te ondervangen door beheersmaatregelen te treffen. In het kader van dit laatste stelt de OMWB een Intern Controleplan op, waaraan in het begrotingsjaar uitvoering wordt gegeven.

Geïdentificeerde risico's

In de 2^e Burap 2022 en de begroting 2023 zijn de volgende risico's geïdentificeerd:

Risico's	Maximaal bedrag schade	Kans op optreden risico	Gewogen risico
4. Inhuur versus vast personeel	400.000	50%	200.000
5. Transitie mens en systeem	700.000	50%	350.000
6. Problematiek arbeidsmarkt	700.000	75%	525.000
9. COVID-19	500.000	50%	250.000
11. Invoering Omgevingswet	1.000.000	40%	400.000
12. Kosteneffectiviteit	1.200.000	15%	180.000
Totaal	4.500.000		1.905.000

In het kader van de jaarrekening 2022 is bovenstaande lijst geëvalueerd en geactualiseerd. Hieronder volgt per risico een korte toelichting.

4. Inhuur versus vast personeel

In de begroting van de OMWB geldt als uitgangspunt dat in beginsel het eigen personeel de taken verricht. Het actieve wervingsbeleid (onder andere in samenwerking met de twee andere Brabantse omgevingsdiensten) heeft ertoe geleid dat de verhouding tussen vast personeel en inhuur beter in balans is gekomen. Aangezien de opdrachtportefeuille van de deelnemers aan de dienst afgelopen jaren rond de 340.000 declarabele uren op jaarbasis beweegt, heeft het management als lijn gekozen om de vaste formatie voor het primaire

proces in de jaren 2021 en volgend verder uit te breiden naar een niveau van 240 fte. Aangezien het bijbehorende aantal declarabele uren ongeveer 324.000 bedraagt (m.i.v. 2023 310.000 uur als gevolg van verlaging van de declarabiliteitsnorm mede door de harmonisatie van verlofrechten), zijn we afhankelijk van de inhuur van derden voor de uitvoering van de taken. Deze externe inzet is duurder dan de uitvoering met eigen personeel, vandaar dat we dit opnemen in de risicotabel.

Maatregelen:

Dit risico is te ondervangen door aanname van eigen personeel. Sinds 2019 worden samen met de twee andere Brabantse omgevingsdiensten initiatieven ontplooid om onze positie op de arbeidsmarkt te verbeteren. Sindsdien heeft dit al tot het aannemen van een aantal nieuwe medewerkers geleid. De druk op het werven van eigen personeel blijft echter onverminderd groot.

5. Transitie mens en systeem

De aan onze organisatie en medewerkers gestelde eisen blijven snel veranderen. Dit is enerzijds gericht op de inhoud van het werk, anderzijds zien we dat ook andere (digitale) vaardigheden worden gevraagd. In de opleidingen wordt hier volop aandacht aan besteed zodat werknemers hun rol binnen de organisatie optimaal kunnen vervullen. De verwachting is dat dit niet in alle individuele gevallen gaat lukken. Daarnaast wordt verwacht dat de impact van de update van Squit 20/20 naar RX Mission groter is dan aanvankelijk is ingeschat. Het totale risico dat met bovenstaande samenhangt, wordt ingeschat op € 700.000 met een kans van maximaal 50%. Dit risico is € 200.000 hoger dan vorig jaar.

Maatregelen:

Het uitvoeren van een correct en zorgvuldig personeelsbeleid, waaronder een adequaat opleidingsprogramma. Daarnaast steeds verdere doorontwikkeling van organisatie en onderliggende systemen.

6. Problematiek arbeidsmarkt

In aanvulling op punt 4 wordt het volgende opgemerkt: omdat de vaste formatie nog niet op het juiste peil is, werkt de OMWB naast inhuur in toenemende mate ook met trainees en net afgestudeerden die de omgevingsdienst in dienst neemt. De OMWB gaat de jonge nieuwe collega's 'on the job' opleiden in een periode van ongeveer twee jaar. In de eerste twee jaar zijn deze collega's nog niet volledig declarabel (eerste jaar 950 uur, tweede jaar 1.150 uur, vanaf het derde jaar volledig declarabel, dat is met ingang van 2023 1.300 uur). De begeleiding verloopt via directe collegae van de dienst. In verband met deze noodzakelijke aanpak heeft de OMWB een tijdelijk productietekort in termen van declarabiliteit. Het maximale risico in verband hiermee is ongeveer € 700.000.

9. COVID-19/bovenmatig verzuim

In februari 2020 vond de uitbraak van COVID-19 plaats, die ook in 2021 en 2022 nog een enorme impact had op ons allemaal. Eind februari 2023 heeft het RIVM aangegeven dat het COVID-19 virus in Nederland de endemische fase heeft bereikt. Ondanks het feit dat de dreiging van een acute crisis is verdwenen, blijft het lastig te bepalen hoe groot de financiële impact voor komend jaar is en welk effect het virus op de verzuimpercentages voor komende jaren gaat hebben. In de begroting van 2023 wordt gerekend met een verzuimpercentage van 5,5%. Het werkelijke percentage over 2022 bedraagt 6,3%. Het verschil tussen beide percentages wordt aangemerkt als risico en bedraagt afgerond € 500.000. Bij een kans van 50% betekent dit een gewogen risico van € 250.000.

11. Invoering Omgevingswet

Per 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. De invoering van de wet betekent een ingrijpende verandering voor de taakuitvoering. Ondanks gedegen voorbereidingen is de exacte impact van de invoering, ook financieel, nog onvoldoende duidelijk. Door adviesbureaus afgegeven voorzichtige ramingen tonen een kostenverhogend effect van circa 10% voor de basistaken milieu. Gezien de grote onduidelijkheid die er nog heerst rondom de implementatie van de wet, is een risico-inschatting van circa 3% van de omzet gemaakt met een kans van optreden van 40%.

12. Kosteneffectiviteit

Volgend uit het kosteneffectiviteitsonderzoek is een intern besparingspotentieel van € 1,7 miljoen opgehaald. In de jaren 2022 tot en met 2024 zijn de verschillende maatregelen doorgevoerd in de begroting respectievelijk meerjarenraming. De afhankelijkheid van derden maakt een volledige realisatie van afzonderlijke maatregelen onzeker. Per jaareinde 2022 is reeds een bedrag van afgerond € 750.000 gerealiseerd; er resteert derhalve een maximaal schadebedrag van ongeveer 1 miljoen (€ 1,7 miljoen -/- € 750.000). Om tegemoet te komen aan het geraamde potentieel is 18% van de totale waarde als risico aangemerkt, per saldo € 180.000.

Op basis van het voorgaande en een actuele inschatting van de huidige risico's is het eindbeeld jaarrekening 2022 en begroting 2024 als volgt:

Risico's	Maximaal bedrag schade	Kans op optreden risico	Gewogen risico
4. Inhuur versus vast personeel	400.000	50%	200.000
5. Transitie mens en systeem	700.000	50%	350.000
6. Problematiek arbeidsmarkt	700.000	75%	525.000
9. COVID-19/bovenmatig verzuim	500.000	50%	250.000
11. Invoering Omgevingswet	1.000.000	40%	400.000
12. Kosteneffectiviteit	1.000.000	18%	180.000
Totaal	4.300.000		1.905.000

In aanvulling op bovenstaande tabel blijft er aandacht voor de volgende twee zaken:

Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet verschuift het bevoegd gezag voor bodem en ondergrond en de daaraan verbonden VTH-(basis)taken voor een groot deel van de provincie naar de gemeenten. De impact hiervan op het werkprogramma van de OMWB is nog niet volledig duidelijk en kan (nog) niet volledig worden gekwantificeerd. In de 1^e Burap 2023 wordt hier verder op in gegaan.

Ook zijn de prijzen van olie en gas en bepaalde grondstoffen afgelopen periode aanzienlijk gestegen en geldt een algemene stijging van prijzen van goederen en diensten. Toekomstige ontwikkelingen blijven lastig in te schatten. Indien er aanleiding toe is, wordt dit bij de 1^e begrotingswijziging 2024 verwerkt.

Beschikbaar weerstandsvermogen

De weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve. De algemene reserve bedraagt ultimo 2022 € 2.092.000. Uitgaande van het actuele risicoprofiel van € 1.905.000 is de weerstandsratio 1,10. Dit wordt volgens de waarderingstabel van het Nederlands Adviesbureau Risicomanagement (NAR) gekwalificeerd als 'voldoende'. In de jaarrekening 2021 bedroeg de weerstandsratio 1,01 ('voldoende').

Voor de normering van het weerstandsvermogen in relatie tot de deelnemers komt het weerstandsvermogen op 4,5% van het begrotingstotaal uit. Daarbij ligt het vermogen binnen de bandbreedte van 4% tot 6%.

3.2 Financiële kengetallen

Het BBV schrijft voor dat een aantal verplichte financiële kengetallen moet worden opgenomen. Doel daarvan is inzicht te geven in de financiële positie van de organisatie. De trend van de voor de OMWB relevante kengetallen wordt in onderstaande tabel weergegeven.

Financiële kengetallen	Jaarrekening 2022	Begroting* 2023	Begroting 2024
Netto schuldquote	-7,7%	-5,1%	-5,6%
Solvabiliteitsratio	47,1%	36,5%	36,9%
Structurele exploitatieruimte	1,8%	0,9%	0,1%

* dit betreft de 1^e begrotingswijziging 2023

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Hoe verder deze ratio onder de 1,0 ligt, hoe beter het is.

Solvabiliteit

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de OMWB in staat is aan de financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitsratio geeft het aandeel van het eigen vermogen in het balanstotaal weer. Hoe hoger deze ratio, hoe groter de weerbaarheid van de organisatie.

Structurele exploitatieruimte

Door het zuiveren van de incidentele lasten en baten en de mutaties in reserves, ontstaat er een beeld van de mate waarin sprake is van een structureel sluitende begroting. De structurele lasten en baten worden in dit kengetal uitgedrukt als een percentage van de totale baten (voor mutaties reserves) van het betreffende jaar. Een positief percentage is wenselijk, aangezien dit betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Onderlinge verhouding kengetallen

De solvabiliteitsratio zoals begroot voor 2024 is lager dan in de jaarrekening 2022 maar hoger dan de 1^e begrotingswijziging 2023. De structurele exploitatieruimte zoals begroot voor 2024, is gedaald ten opzichte van de jaarrekening 2022 en de 1^e begrotingswijziging 2023. Ten opzichte van de jaarrekening 2022 en de 1^e begrotingswijziging 2023 vertonen de ratio's een wisselend beeld; de overall conclusie is echter dat de balanspositie van de OMWB solide is.

3.3 Financiering

In aansluiting op de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) is in het Besluit Begroting en Verantwoording neergelegd dat de financieringsparagraaf de beleidsvoornemens voor het risicobeheer van de financieringsportefeuille uiteenzet. De grondslag voor de aan de portefeuille verbonden Treasuryfunctie

is vastgelegd in het Treasurystatuut. Het beheer van de OMWB is risicomijdend en mede gericht op het voldoen aan de renterisiconorm en de kasgeldlimiet.

Treasurybeleid

De doelstellingen van het treasurybeleid van de OMWB zijn:

1. Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
2. het beschermen van vermogens- en (rente-)resultaten tegen ongewenste financiële risico's, zoals renterisico's, koersrisico's, liquiditeitsrisico's en kredietrisico's;
3. het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
4. het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet fido respectievelijk de limieten en richtlijnen van het Treasurystatuut.

Onder risico's worden zowel renterisico's (vaste schuld en vlottende schuld), kredietrisico's, liquiditeitsrisico's als valutarisico's verstaan. Met betrekking tot risicobeheer geldt het volgende algemene uitgangspunt: "Bij het uitzetten of aantrekken van middelen worden de bepalingen zoals neergelegd in de Wet fido en de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo) in acht genomen."

Renterisicobeheer

1. De kasgeldlimiet wordt niet overschreden conform de Wet fido;
2. de renterisiconorm wordt niet overschreden conform de Wet fido;
3. Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning;
4. de rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie;
5. binnen de kaders gesteld onder lid 3 en lid 4, streeft de OMWB naar spreiding in de rentetypische looptijden van uitzettingen.

Met de inwerkingtreding van de Wet fido is de term 'Renterisiconorm' geïntroduceerd. De norm schrijft voor dat in enig jaar de aflossing van een langlopende schuld niet meer mag bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

De OMWB kent momenteel geen langlopende leningen en voldoet daarmee automatisch aan de norm. De huidige financieringspositie en dito -behoeften vanuit de investeringsbegroting geven thans geen verdere aanleiding tot aanwending van een dergelijke lening.

Kredietrisicobeheer

Met betrekking tot het kredietrisicobeheer geldt het uitgangspunt dat overtollige middelen op voorhand worden aangehouden in de schatkist.

Intern liquiditeitsbeheer

De OMWB beperkt zijn interne liquiditeitsrisico's door zijn treasury-activiteiten te baseren op een adequate liquiditeitsplanning.

Valutarisicobeheer

Valutarisico's worden door de OMWB uitgesloten. Leningen worden uitsluitend aangegaan of gegarandeerd in de Europese geldeenheid (de euro).

Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet stelt de Wet fido een norm voor het maximumbedrag voor de financiering van de bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar). De kasgeldlimiet voor gemeenschappelijke regelingen betreft 8,2% van het begrotingstotaal.

De kasgeldlimiet bedraagt € 3.407.000 voor de OMWB op basis van de begroting 2024. Aangezien het gemiddelde netto vlottende overschot aan financieringsmiddelen op € 9,5 miljoen wordt geschat, is de ruimte onder de kasgeldlimiet gelijk aan de kasgeldlimiet.

3.4 Bedrijfsvoering

Deze paragraaf gaat in op de activiteiten van de afdeling bedrijfsvoering. Het reguliere werk van de afdeling zorgt voor goede financiële processen, goede HRM-processen, een goed functionerende ICT-omgeving, een communicatieve organisatie en een degelijke facilitaire ondersteuning. Daarnaast heeft de afdeling de beschikking over adviseurs die de organisatie adviseren op bedrijfsvoeringsthema's. De OMWB kent een aantal (inhoudelijke) kernthema's: de Omgevingswet, professionalisering, strategisch HRM, VTHKA-instrumentarium en verkenningen. De afdeling bedrijfsvoering heeft in deze programma's en projecten veelal een ondersteunende rol. Enerzijds faciliterend, maar ook adviserend.

In dit hoofdstuk wordt achtereenvolgens stilgestaan bij de inbreng van bedrijfsvoering bij de kernthema's, daarna worden er diverse andere ontwikkelingen beschreven. De afdeling bedrijfsvoering kent een aantal budgetten (personeel, ICT, facilitaire kosten en overig) die veelal voor het reguliere werk worden ingezet en de hoogte van de begroting is leidend voor de eventueel op te pakken activiteiten, tenzij er een (extra) impuls gevraagd wordt.

3.4.1 Kernthema: Omgevingswet

De ingangsdatum van de Omgevingswet is 1 januari 2024. De ICT-technische kant van de intrede van de wet is van wezenlijke betekenis. Het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) moet vanaf de ingangsdatum operationeel zijn. De geluiden vanuit het land (adviseurs en ICT-partners) over de werking van het DSO zijn langzamerhand positiever van aard dan voorheen. De OMWB is in afwachting van verdere ontwikkelingen en heeft zich voor zijn deel goed voorbereid. Om gebruik te kunnen maken van deze landelijke voorziening moet het VTH-systeem van de OMWB aan het DSO gekoppeld worden. Op dit moment maakt de OMWB gebruik van Squit 20/20. De firma Visma/Roxit heeft naar aanleiding van aanhoudende technische problemen de applicatie vervangen door een opvolger: Rx Mission. De update van Squit 20/20 naar Rx Mission heeft naar verwachting half 2023 plaatsgevonden. De inhoudelijke en financiële impact voor 2024 van de overgang naar Rx Mission is duidelijk en er zijn geen extra kosten meer te verwachten.

3.4.2 Kernthema: Professionalisering

Dit kernthema valt uiteen in twee hoofdonderwerpen: het programma 'Van goed naar beter' en kwaliteitsmanagement.

In 2022 is in opdracht van het Algemeen Bestuur het programma 'Van goed naar beter' van start gegaan. Dit programma behelst het effectueren van het (financieel) potentieel dat resulteerde uit het onderzoek naar kosteneffectiviteit van december 2020. Het programma wordt in meerdere fasen uitgewerkt. In het faseplan van 2023 en 2024 worden de activiteiten en hun effecten in detail uitgewerkt. Hoofdtactiviteiten in dit faseplan zijn: het borgen van procesmanagement in de organisatie, helder met elkaar definiëren wat kwaliteit is, meer aandacht geven aan de risicogerichte benadering, het aanpakken van verspilling en het verbeteren van de (digitale) samenwerking met deelnemers. De cumulatieve positieve financiële effecten van de activiteiten van het programma worden in het jaar 2024 ingeschat op € 400.000.

Onze ambitie om de volgende kwaliteitsstap te zetten (excellente omgevingsdienst) komt onder meer tot uitdrukking in ons kwaliteitsmanagementsysteem dat we inrichten om zo voortdurend oog te hebben en te houden voor het verbeteren van onze processen en producten. Het bestuur heeft structureel € 200.000 in de begroting opgenomen voor de ontwikkeling van kwaliteitsmanagement. Dit is voor 2024 voldoende. In 2022 is de basis gelegd met een aanbevelingennotitie met richtinggevende uitspraken en de aankoop van een ondersteunende applicatie (Arrix). Voor 2024 staat een aantal plannen op de planning, waaronder het verder aanscherpen van de zogenaamde directiebeoordeling. Op een gestructureerde wijze op basis van PDCA gaat het kern-MT driemaal per jaar beoordelen of het kwaliteitsmanagementsysteem van OMWB geschikt en toereikend is om de strategische doelen te bereiken.

3.4.3 Kernthema: Strategisch HRM

Het programma Strategisch HRM kent vier pijlers. Cultuur en leiderschap, recruitment, loopbaanontwikkeling en vitaliteit. Iedere pijler heeft deelprojecten, een eigen dynamiek en planning. De opbrengst van de diverse projecten moet

uiteindelijk een positieve bijdrage leveren aan het imago van de OMWB als goede werkgever, voor toekomstige en huidige medewerkers.

Het jaar 2024 staat in het teken van het uitwerken. Het vitaliteitsbeleid is in 2023 vastgesteld en de diverse acties, waaronder het Periodiek Medisch Onderzoek (PMO), worden uitgerold. Daarnaast is het ziekteverzuim bij de OMWB hoger dan voorgaande jaren. Hoewel dit een landelijke trend is, ontslaat het ons niet van de verplichting om actief te sturen op verzuim. Er ligt een prima ziekteverzuimbeleid en het proces (WvP) en de systemen zijn efficiënt ingericht. Tegelijkertijd zijn er wellicht alternatieve instrumenten om het verzuim te verlagen. Voor 2024 (en eerder) gaan we in overleg met de bedrijfsarts en de adviseur 'Arbo en verzuim' om verzuim te beperken. Het Cultuur en Leiderschapstraject blijft doorlopen, maar zonder externe ondersteuning. Voor recruitment gaat de OMWB verder op de eerder ingezette koers. Denk hierbij aan de wervingscampagne 'Kijk om je heen' met de daarbij behorende middelen, het inzetten van job marketing en het opbouwen van contacten bij opleidingsinstanties. We verwachten dat de extra inzet van recruitment in 2023 leidt tot nog betere wervingsmogelijkheden in 2024. Om loopbaanontwikkeling te stimuleren zijn we in 2022 gestart met een traineeprogramma en een MD-traject. In 2024 willen we hier wellicht een vervolg aan geven. Tot slot investeren we in de ontwikkeling van zogenaamde loopbaanpaden waarmee we interne mobiliteit willen verbeteren.

3.4.4 Kernthema's: VTHKA-instrumenten en verkenningen

De OMWB ontwikkelt en adviseert gezamenlijk met en voor deelnemers op inhoudelijke thema's. De afdeling bedrijfsvoering ondersteunt deze inhoudelijke ontwikkelingen zoals 'Kompas', circulaire economie en 'Zeer Zorgwekkende Stoffen' (ZZS). Dit doet de dienst door de juiste communicatiemiddelen in te zetten, informatie te vergaren, te ontsluiten en de juiste HR-instrumenten in te zetten.

3.4.5 Overige bedrijfsvoeringsonderwerpen

Naast bovenstaande kernthema's kent de afdeling bedrijfsvoering zijn eigen plannen en prioriteiten, veelal ingegeven door wijzigingen in wet- en regelgeving. Of vanuit een verbetering voor de uitvoering van de primaire en secundaire processen. De OMWB ziet voor 2024 dat de ontwikkelingen op het gebied van informatievoorziening elkaar blijven opvolgen.

3.4.5.1 Interbestuurlijk programma Versterking VTH-stelsel

In het landelijke coalitieakkoord is de volgende opdracht opgenomen: "We zorgen voor een schone en gezonde leefomgeving door het steviger aanpakken van milieucriminaliteit en milieurisico's. Het rapport van de Adviescommissie Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (commissie Van Aartsen) wordt hierbij betrokken". De afgelopen jaren zijn er al stappen gezet om het VTH-stelsel te verbeteren, maar de commissie Van Aartsen concludeert dat er verdere verbeteringen noodzakelijk zijn. Partijen willen een robuust VTH-stelsel waarmee de toezichthouders en handhavers, bestuurders en volksvertegenwoordigers en vergunningverleners uit de voeten kunnen. De hiervoor geformuleerde visie en ambitie vormen de inspiratiebron en het bestaansrecht van het programma IBP-VTH. Het programma is gestoeld op zes pijlers:

1. Robuuste omgevingsdiensten en financiering
2. Bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving en vervolging
3. Informatievoorziening VTH
4. Kennisinfrastructuur en arbeidsmarkt
5. Onafhankelijke uitvoering van toezicht en handhaving
6. Monitoring kwaliteit milieutoezicht

De OMWB voorziet dat de uitwerking gevolgen gaat hebben voor het VTH-stelsel in het algemeen, maar ook voor de OMWB als organisatie. Voor bedrijfsvoering zal de nadruk liggen op de financiering (opgenomen in pijler 1), informatievoorziening (pijler 3), kennisinfrastructuur (opgenomen in pijler 4) en kwaliteit (visitaties, opgenomen in pijler 6). Op dit moment worden de plannen verder uitgewerkt. Naast het feit dat we als organisatie personele inbreng hebben in een tweetal pijlers laten we ons actief op de hoogte houden van de ontwikkelingen.

3.4.6 Informatievoorziening

Informatiegestuurd werken/databeheer

In 2021 is gestart met de impuls Informatiegestuurd Werken (IGW). De ontwikkeling van IGW is een voortdurende factor van belang en vraagt in de komende jaren een investering in de ontwikkeling van de juiste kennis, competenties en (ICT-)structuren. Zonder een goede (data-)basis heeft data-gedreven werken weinig kans van slagen. De komende periode staat daarom in het teken van het professionaliseren van het datamanagement. Hieronder verstaan we het scheppen van duidelijkheid over de definitie van datakwaliteit en de bijbehorende diverse verantwoordelijkheden en rollen rondom data. Daarnaast steken we voor 2024 in op samenwerking met andere partners, zoals omgevingsdiensten en andere samenwerkingsverbanden om te leren en data te delen, uiteraard binnen de grenzen van de privacywetgeving.

Robotic Process Automation (RPA)

RPA is software waarmee een virtuele robot werkzaamheden van medewerkers over kan nemen. Hiervoor automatiseert hij repetitieve, *rule-based* processen. De OMWB is in 2021 gestart met een proef om te ervaren of RPA een kansrijke technologie is en toegevoegde waarde heeft voor de organisatie. Het uiteindelijke doel is het verlagen van de administratieve druk, het versnellen van de uitvoering van processen en het wegnemen van saai en eentonig werk. De proef is succesvol gebleken. Een tweetal processen is gerobotiseerd en de resultaten waren boven verwachting. Zodoende is besloten om een RPA-team op te richten. Voor 2024 hopen we het RPA-team volledig bezet te hebben en aan de slag te gaan met het verder robotiseren van processen. We moeten nog 25 processen inrichten en dus zijn we genoodzaakt om hierin te prioriteren. De potentie is in ieder geval groot en de business case is sluitend, er zijn geen extra middelen nodig.

Geo Informatie Systemen (GIS) en Document Management Systeem

De OMWB beschikt over een toenemende hoeveelheid data en informatie. Veelal data die externe partijen aanbieden, en er is een toenemende behoefte om

dit op een toegankelijke manier te ontsluiten. Vrijwel alles wat de OMWB doet is te relateren aan een locatie op de kaart. Of het nou gaat om een geluidsmeting, een risicoberekening, een handhavingszaak, een milieuklacht of een verleende vergunning. Hierbij kan het gaan om een adres, een perceel, een gebouw, een ruimtelijk plan, een gemeente of bepaalde objecten in de omgeving zoals een weg, spoor, et cetera. De data die we vastleggen bij activiteiten van de OMWB, bijvoorbeeld de klachtenintake, het toezicht, vergunningverlening en metingen zijn vervolgens aan die locaties te koppelen. Hieraan gerelateerd is de behoefte om (omgevings-)dossiers beter toegankelijk te maken voor interne en externe belanghebbenden. Om dit te laten slagen moet zaakgericht werken een broodnodige impuls krijgen.

Deze ontwikkelingen worden in 2023 op basis van een tweetal adviezen van externe bureaus verder onderzocht en gaan in 2024 leiden tot implementatie(-s) van applicaties. In de IT-omgeving zullen deze applicaties als SAAS worden opgenomen, waardoor er met name sprake zal zijn van licentiekosten. De hiermee gemoeide kosten bedragen jaarlijks naar verwachting € 100.000. Dit bedrag wordt vanaf 2024 in de begroting opgenomen.

Informatiebeveiliging

In het Europees Parlement is een voorstel aangenomen voor een verordening die strengere regels gaat vaststellen voor cyberbeveiligingsverplichtingen, risicobeheer, rapportageverplichtingen en het delen van informatie. De eisen hebben onder meer betrekking op incidentenbehandeling, beveiliging van de toeleveringsketen, encryptie en openbaarmaking van kwetsbaarheden. De nieuwe regels beschermen zogenaamde 'belangrijke sectoren', zoals postdiensten, afvalbeheer, chemicaliën, levensmiddelen, productie van medische apparatuur, elektronica, machines, motorvoertuigen en aanbieders van ICT-producten of -diensten. Alle middelgrote en grote ondernemingen in bepaalde sectoren gaan onder de wetgeving vallen. Zo veel mogelijk overheids- en openbare instanties moeten dan binnen het toepassingsgebied van de richtlijn vallen.

De OMWB heeft reeds als kapstok het informatiebeveiligingsbeleid laten vaststellen. In een informatiebeveiligingsplan worden in 2023 concrete maatregelen uitgewerkt. De vanuit Europa opgelegde regels krijgen hierin ook een plek. De impact van deze regelgeving is echter nog niet duidelijk en daarmee de eventuele financiële impact ook nog niet.

3.4.7 Huisvesting OMWB in Tilburg

Het huurcontract voor het pand aan de Spoorlaan is per 1 januari 2023 verlengd. Tegelijkertijd liet de afgelopen periode zien dat hybride werken een vlucht heeft genomen. Uit enquêtes onder medewerkers van de OMWB blijkt dat zij in grote mate het thuiswerken waarderen en hiermee kan er een verschuiving plaatsvinden tussen het werken thuis en op kantoor. De praktijk laat zien dat er meer wordt thuisgewerkt. Er zal geïnvesteerd moeten worden in het hybride werken. Dit gegeven heeft vanzelfsprekend gevolgen voor de invulling van de huisvesting.

De verhuizing van de gemeente Tilburg heeft daarbij niet tot een versnelling van de plannen geleid. De verhuurder is vanwege de onzekere marktontwikkelingen voor kantoorpanden terughoudend met het ontwikkelen van het pand en daarbij behorende faciliteiten. Dit heeft consequenties voor de OMWB. Allereerst ligt een mogelijke (contractuele) aanpassing van het aantal vierkante meters stil. Deze aanpassing vormt echter de basis voor de aanpassingen van onze werkplekken. Daarnaast vervallen na verhuizing van de gemeente Tilburg de huidige faciliteiten (schoonmaak, catering en receptiediensten). Op korte termijn worden door de verhuurder geen collectieve diensten voor catering, schoonmaak of receptiediensten meer aangeboden. Dit betekent dat deze diensten apart ingekocht moeten worden. De financiële gevolgen daarvan worden in de loop van 2023 duidelijk.

3.5 Wet open overheid (Woo)

Per 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) ingegaan. De Woo is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) en regelt het recht van burgers op informatie van de overheid. Zo krijgt iedereen meer inzicht in het handelen van de overheid.

Het beleid van de OMWB is dat wij uiteraard die onderdelen van de wet die zijn ingegaan, uitvoeren. De OMWB heeft daarom een Woo contactpersoon aangesteld. In de praktijk is er voor de OMWB nog niet heel veel veranderd. Woo verzoeken hebben veelal betrekking op inhoudelijke zaken en worden, net als voorheen de WOB verzoeken, afgehandeld door de juristen in het primaire proces.

4.

Financiële begroting

4.1 Inleiding

De exploitatiebegroting bevat de verwachte baten en lasten voor het boekjaar 2024, inclusief meerjarenraming 2025-2027. Daarbij is de Kaderbrief 2024 als uitgangspunt gehanteerd. Aangezien de Begroting 2024 in dezelfde periode is opgesteld als de Jaarrekening 2022 is zoveel als mogelijk met deze actuele kennis rekening gehouden. Daar waar in het vervolg realisatiecijfers 2022 zijn vermeld, moet worden opgemerkt dat over deze cijfers nog geen accountantscontrole heeft plaatsgevonden.

4.2 Financiële uitgangspunten

De uitgangspunten voor de Begroting 2024 zijn door het Dagelijks Bestuur vastgesteld d.d. 25 januari jl. en gedeeld met de deelnemers in de Kaderbrief 2024.

4.2.1 Algemene uitgangspunten

De OMWB hanteert de volgende algemene financiële uitgangspunten:

- De begroting 2024 gaat uit van het bestaande beleid, rekening houdend met de financiële effecten van de genoemde beleidsontwikkelingen in hoofdstuk 2;
- de begroting 2024, inclusief de meerjarenraming 2025-2027, is sluitend;
- de begroting 2024 wordt opgesteld met inachtneming van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

4.2.2 Financieel technische uitgangspunten

De volgende financieel-technische uitgangspunten zijn in de begroting inclusief meerjarenraming gehanteerd:

Baten

- Voor 2024 wordt vanuit de extrapolatie van de werkprogramma's 2023 een werkpakket verwacht van ca. 349.700 declarabele uren;
- er geldt een kostendekkend, gemiddeld tarief, dat gelijk is voor deelnemers en niet-deelnemers;
- basis voor het financieringsmodel voor de deelnemende gemeenten is de MWB-norm; met inbegrip van de effecten volgend uit de evaluatie uitgevoerd in het najaar van 2021.

Lasten

- Conform de (herziene) september-circulaire 2022 is rekening gehouden met een gemiddelde loonkostenstijging van 4,2% ten opzichte van 2023;
- conform de (herziene) september-circulaire 2022 is rekening gehouden met een gemiddelde prijsstijging van 2,4% ten opzichte van 2023;
- extrapolatie van de werkprogramma's 2023 vraagt een benodigde formatie voor het primaire proces van circa 269 fte;
- de personeelsformatie voor het primaire proces bedraagt 247 fte, dit betreft het plafond van 240 fte vermeerderd met 7 fte voor de 'Specifieke uitkering extra ondersteuning toezicht en handhaving energiebesparingsplicht'. De 'overbrugging' naar 269 fte gebeurt met inhuur van derden;
- er wordt rekening gehouden met een declarabiliteitsnorm van 1.300 uur per fte;
- het BBV schrijft voor dat kosten van bedrijfsvoering (in BBV-termen 'Overhead') afzonderlijk worden begroot en verantwoord. Volgens de definitie van het BBV worden tot de bedrijfsvoering gerekend "Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces";
- de formatieomvang van bedrijfsvoering bedraagt 59 fte;
- om mogelijke tegenvallers adequaat te kunnen opvangen, wordt rekening gehouden met een post onvoorzien van € 150.000. Deze post staat ter beschikking van het Dagelijks Bestuur.
- de structurele effecten van het principeakkoord cao SGO 2023 zijn verwerkt.

4.2.3 Maatregelen kosteneffectiviteitsonderzoek 'Van goed naar beter'

Volgens afspraak met het Algemeen Bestuur zijn in de begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 de maatregelen volgend uit het kosteneffectiviteitsonderzoek 'Van goed naar beter' verder uitgewerkt. De volgende kostenbesparingen zijn in de cijfers verwerkt.

Maatregelen Kosten-effectiviteit onderzoek Bedragen x € 1.000	2022	2023	2024	2025	Totaal
Vergunningverlening	-150	-150	-	-	-300
Informatievoorziening	-500	-	-	-	-500
Kosteneffectiviteit fase 1	-	-528	-	-	-528
Kosteneffectiviteit fase 2	-	-	-400	-	-400
Totaal kostenbesparingen	-650	-678	-400	-	-1.728

Het onderdeel 'Informatievoorziening' is reeds in de Begroting 2022 verwerkt in de kosten van Bedrijfsvoering. De overige onderdelen zijn opgenomen onder Primair proces. 'Vergunningverlening' is opgenomen in de salariskosten, terwijl 'Kosteneffectiviteit fase 1' en 'fase 2' zijn weergegeven onder 'Algemene kosten', 'Van goed naar beter'.

De besparingen van € 528.000 in 2023 en van € 400.000 in 2024 zijn het effect van projecten opgestart in 2022. Het bedrag van € 528.000 betreft enerzijds een besparing van € 478.000 opgenomen onder algemene kosten en een bedrag van € 50.000 als gevolg van het niet invullen van functies door verdere digitalisering en automatisering van werkzaamheden. In 2024 betreft het een besparing van € 400.000 die is opgenomen onder de algemene kosten.

Teneinde de besparingen structureel binnen de dienst te verankeren, zijn op voorhand 'investeringen' noodzakelijk. In onderhavige begroting, en die van 2023 zijn de volgende maatregelen doorgevoerd:

Maatregelen Kosten-effectiviteit onderzoek Bedragen x € 1.000	2023	2024	2025	2026
Kosteneffectiviteit - initieel	250	-	-	-
Kosteneffectiviteit - structureel	200	200	200	200
Totaal investeringen	450	200	200	200

Met deze maatregelen wordt een structurele kostenreductie van € 1,5 miljoen gerealiseerd met behoud van de uitvoeringskwaliteit. Sterker nog, naar verwachting neemt de kwaliteit toe. In de Begroting 2022 is berekend dat zonder deze maatregelen de deelnemersbijdrage voor het jaar 2025 4% (€ 1,3 miljoen) hoger zou uitvallen.

4.3 Begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027

Het overzicht van baten is als volgt:

Baten Bedragen x € 1.000				Meerjarenraming		
	Realisatie 2022	Begroting* 2023	Begroting 2024	2025	2026	2027
Programmadeel 1: Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving	20.842	24.166	24.191	25.101	25.979	26.888
Programmadeel 2: Advies en Projecten	9.627	11.737	11.978	12.428	12.863	13.313
Programmadeel 3: Collectieve taken	1.624	1.824	1.859	1.929	1.996	2.066
Programmadeel 4: Buiten werkprogramma	2.827	1.730	1.771	1.838	1.902	1.969
Programmadeel 4: Overige exploitatiebaten	601	610	610	610	610	610
Specifieke uitkeringen Omgevingsdiensten	97	1.664	1.145	672	672	-
Totaal baten	35.618	41.730	41.553	42.577	44.022	44.846
Stortingen reserves	-113	-75	-42	-42	-42	-42
Onttrekkingen reserves	-	-	-	-	-	-
Totaal reserves	-113	-75	-42	-42	-42	-42
Totaal lasten	34.921	41.654	41.511	42.535	43.981	44.804
Gerealiseerd resultaat	583	-	-	-	-	-

* dit betreft de 1^e begrotingswijziging 2023

Het overzicht van de lasten Primair proces is als volgt:

Lasten Bedragen x € 1.000				Meerjarenraming		
	Realisatie 2022	Begroting* 2023	Begroting 2024	2025	2026	2027
Primair proces						
Personele kosten						
Lonen & salarissen	19.298	22.364	23.381	24.340	25.289	25.750
Reiskosten	245	307	315	322	329	335
Overige personeelskosten	264	477	495	507	517	424
Personeel niet in loondienst	3.470	4.114	3.587	3.207	3.294	3.374
Detacheringsinkomsten	-73	-	-	-	-	-
Totaal Personele kosten	23.204	27.262	27.778	28.377	29.429	29.882
Afschrijvingskosten						
Afschrijvingskosten	82	79	128	129	129	134
Totaal Afschrijvingskosten	82	79	128	129	129	134
Huisvesting en organisatiekosten						
Huisvesting en facilitaire kosten	72	104	106	109	111	113
Tractie	-	-	-	-	-	-
Automatisering	23	23	20	21	21	20
Algemeen beheer	12	18	18	19	19	20
Totaal Huisvesting en organisatiekosten	107	145	145	149	151	152
Kosten primaire werkzaamheden verricht door derden						
Laboratoriumkosten	1.588	1.751	1.793	1.836	1.871	1.906
Milieumetingen	549	610	610	610	610	610
Totaal Kosten primaire werkzaamheden verricht door derden	2.137	2.361	2.403	2.446	2.481	2.516
Algemene kosten						
'Van goed naar beter'	-	-478	-878	-878	-878	-878
Totaal Algemene kosten	-	-478	-878	-878	-878	-878
Totaal lasten Primair proces	25.530	29.369	29.576	30.222	31.312	31.807

Het overzicht van de lasten Bedrijfsvoering is als volgt:

Lasten Bedragen x € 1.000				Meerjarenraming		
	Realisatie 2022	Begroting* 2023	Begroting 2024	2025	2026	2027
Bedrijfsvoering						
Personele kosten						
Lonen & salarissen	4.567	5.654	6.096	6.346	6.593	6.850
Reiskosten	111	232	238	244	248	253
Overige personeelskosten	688	1.271	1.267	1.297	1.322	1.347
Personeel niet in loondienst	392	423	-	-	-	-
Detacheringsinkomsten	-42	-	-	-	-	-
Totaal Personele kosten	5.715	7.580	7.600	7.886	8.163	8.450
Afschrijvingskosten						
Afschrijvingskosten	151	81	85	79	79	39
Totaal Afschrijvingskosten	151	81	85	79	79	39
Huisvesting en organisatie						
Huisvesting en facilitaire kosten	1.030	1.200	1.229	1.258	1.282	1.306
Tractie	57	92	94	96	98	100
Algemeen beheer	415	794	555	569	579	590
Automatisering	2.068	2.383	2.216	2.269	2.312	2.356
Totaal Huisvesting en organisatie	3.570	4.469	4.094	4.192	4.272	4.353
Totaal lasten Bedrijfsvoering	9.436	12.130	11.780	12.158	12.514	12.842
Overig						
Diverse baten en lasten	-45	-	-	-	-	-
Onvoorzien	0	150	150	150	150	150
Vennootschapsbelasting	1	5	5	5	5	5
Subtotaal	-45	155	155	155	155	155
Totaal Overig	-45	155	155	155	155	155
Totaal lasten	34.921	41.654	41.511	42.535	43.981	44.804

Op grond van het BBV wordt inzicht verschaft in de structurele en incidentele baten en lasten voor de OMWB. In het volgende overzicht wordt dit weergegeven (bedragen x € 1.000):

	2024		2025		2026		2027	
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Structureel	41.553	41.511	42.577	42.535	44.022	43.981	44.846	44.804
Incidenteel	-	-	-	-	-	-	-	-

* dit betreft de 1^e begrotingswijziging 2023

5.

Toelichting op de begroting 2024

In dit onderdeel wordt een toelichting gegeven op de belangrijkste verschillen tussen de 1^e begrotingswijziging 2023 en 2024. Aan het einde van dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in de beschikbare declarabiliteit en de te hanteren functionele tarieven voor het begrotingsjaar 2024.

5.1 Toelichting op de baten

De baten van de OMWB bestaan voor het voornaamste deel uit bijdragen van onze deelnemers voor diensten en producten die zij afnemen. De baten zijn in beginsel gebaseerd op de omvang van de werkprogramma's 2023. Daarbij ziet de OMWB de laatste jaren een toename van het aantal verzoektaken en taken buiten het werkprogramma. In bijlage 1 zijn de bijdragen voor 2024 en verder per deelnemer gespecificeerd.

In het 'Overzicht van baten', opgenomen in hoofdstuk 4, is een reductie van € 400.000 opgenomen. Het betreft het effect van de tweede fase van het kosteneffectiviteitsonderzoek. Conform paragraaf 4.2.3. zijn voor 2024 verdere maatregelen uit het kosteneffectiviteitsonderzoek verwerkt, welke structureel doorwerken in de bijdragen van deelnemers. Zonder deze maatregelen zou de bijdrage over 2025 4% (€ 1,3 miljoen) hoger uitvallen.

Ook de effecten van de evaluatie van de MWB-norm, uitgevoerd in het najaar van 2021, zijn in de bijdragen van de deelnemers verwerkt.

5.2 Toelichting op de lasten

Voor de begroting 2024 worden de ramingen van de kosten vergeleken met die van de 1^e begrotingswijziging 2023. Waar nodig zijn de verschillen nader toegelicht.

Personeelslasten Bedragen x € 1.000	Begroting* 2023	Begroting 2024
Primair proces		
Personele kosten		
Lonen & salarissen	22.364	23.381
Reiskosten	307	315
Overige personeelskosten	477	495
Personeel niet in loondienst	4.114	3.587
Detacheringsinkomsten	-	-
Totaal Personele kosten	27.262	27.778

* dit betreft de 1^e begrotingswijziging 2023

Lonen & salarissen:

De mutatie in de salariskosten wordt als volgt gespecificeerd:

- Basis voor deze post vormt de bezetting begin 2023 en de daarmee verwachte salariskosten voor 2023;
- voor de indexering is rekening gehouden met 4,2%, waarbij een actualisatie van de begroting 2023 heeft plaats gevonden voor het principeakkoord cao SGO 2023;
- in correlatie met hetgeen vermeld in paragraaf 5.1 inzake de beoogde efficiency binnen het onderdeel 'Vergunningverlening' is € 150.000 in mindering gebracht op de corresponderende salariskosten.

Reiskosten:

- Met het loslaten van het thuiswerkadvies is de verwachting dat de reiskosten in 2024 weer zullen toenemen. Eerdere uitvraag leert echter dat veel medewerkers een hybride invulling van hun werkweek voor ogen hebben. Deels wensen ze hun werkzaamheden op kantoor of een decentrale werkplek uit te voeren en deels vanuit huis. Een tegemoetkoming voor dit laatste is geregeld in het principeakkoord cao SGO 2023 in de vorm van een thuiswerkvergoe-

ding. De kosten van deze vergoeding zijn onder de post 'Overige personele kosten' opgenomen;

- indexering: 2,4%.

Overige personeelslasten:

- Kosten die hieronder geschaard worden, betreffen onder andere: opleidingen, arbo, werving & selectie, personeelsvereniging en werkkleding;
- indexering: 2,4%.

Personeel niet in loondienst:

- De formatie is gebaseerd op 247 fte. Het werkaanbod ligt circa 28.600 uur hoger dan met deze formatie bewerkstelligd kan worden, dit betreft circa 22 fte. Aanvullend wordt een deel van de formatie ingevuld door inhuur van externe medewerkers. De laatste jaren heeft de OMWB samen met de andere Brabantse omgevingsdiensten fors geïnvesteerd in arbeidsmarktpositionering. Dit betaalt zich inmiddels terug in de werving van medewerkers. Hoewel daarmee een trendbreuk gerealiseerd is, overstijgt deze nog niet de krapte op de arbeidsmarkt uit de voorbije jaren. Tenslotte zal het verlies aan declarabiliteit (mede als gevolg van de harmonisatie verlofrechten zoals geregeld in de cao 2021-2022 en extra verlof uit het principeakkoord cao SGO 2023) worden belegd bij inhuurkrachten.

Afschrijvingskosten Bedragen x € 1.000	Begroting* 2023	Begroting 2024
Primair proces		
Afschrijvingskosten		
Afschrijvingen	79	128
Totaal Afschrijvingskosten	79	128

* dit betreft de 1^e begrotingswijziging 2023

Afschrijvingskosten:

- Meerjarig zijn de afschrijvingskosten in beeld gebracht bij het meerjaren-investeringsprogramma (zie paragraaf 6.2);
- als gevolg van zuiverdere boekingsgangen zijn de afschrijvingskosten enerzijds onder Primair proces en anderzijds onder Bedrijfsvoering verantwoord.

Huisvesting en organisatie Bedragen x € 1.000	Begroting* 2023	Begroting 2024
Primair proces		
Huisvesting en organisatie		
Huisvesting en facilitaire kosten	104	106
Tractie	-	-
Automatisering	23	20
Algemeen beheer	18	18
Totaal Huisvesting en organisatie	145	145

Huisvesting en organisatie:

- Als gevolg van zuiverdere boekingsgangen zijn de kosten voor 'Huisvesting en facilitaire kosten', 'Automatisering' en 'Algemeen beheer' enerzijds onder Primair proces en anderzijds onder Bedrijfsvoering verantwoord;
- voor de raming van de kosten voor 'Huisvesting en facilitaire kosten', 'Automatisering' en 'Algemeen beheer' is aansluiting gezocht bij de lagere realisatiecijfers uit 2022 en eerder;
- indexering van 2,4%.

Overige kosten Bedragen x € 1.000	Begroting* 2023	Begroting 2024
Primair proces		
Overige kosten		
Laboratoriumkosten	1.751	1.793
Milieumetingen	610	610
Totaal Overige kosten	2.361	2.403

De *Overige kosten* worden als volgt gespecificeerd:

- De 'Laboratoriumkosten' kennen de laatste jaren een gestage groei. De kosten voor luchtkwaliteitsmetingen/e-Noses zijn onder deze post opgenomen;
- de kosten voor milieumetingen worden gecompenseerd door de provincie Noord-Brabant en hebben derhalve een neutraal resultaatteffect.

* dit betreft de 1^e begrotingswijziging 2023

Algemene kosten Bedragen x € 1.000	Begroting* 2023	Begroting 2024
Primair proces		
Algemene kosten		
'Van goed naar beter'	-478	-878
Totaal Algemene kosten	-478	-878

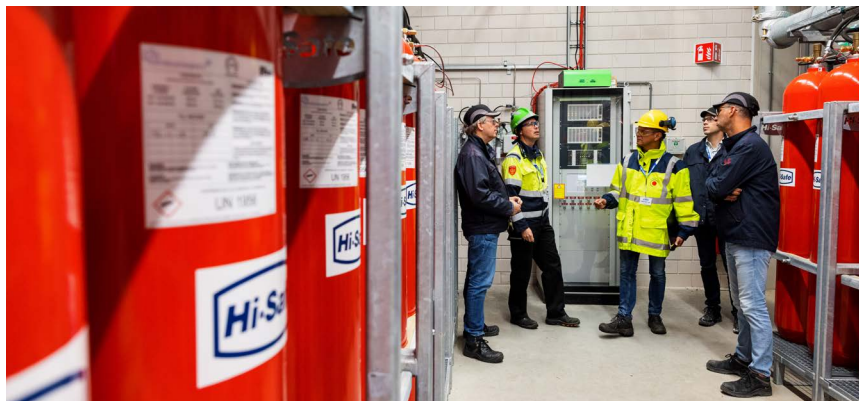
De besparing van € 878.000 is het effect van projecten opgestart in 2022 onder de noemer 'Van goed naar beter'. In aansluiting op meldingen elders in deze begroting is deze post (nog) niet specifiek toe te wijzen aan de overige standaard rubrieken. Vandaar de keuze voor deze generieke post. In de loop van het begrotingsjaar zal verdere duiding en verfijning plaats vinden. U wordt hierover via de verschillende rapportagelijnen geïnformeerd.

Lasten Bedragen x € 1.000	Begroting* 2023	Begroting 2024
Bedrijfsvoering		
Personele kosten		
Lonen & salarissen	5.654	6.096
Reiskosten	232	238
Overige personeelskosten	1.271	1.267
Personeel niet in loondienst	423	-
Detacheringssinkomsten	-	-
Totaal Personele kosten	7.580	7.600

Afschrijvingskosten		
Afschrijvingskosten	81	85
Totaal Afschrijvingskosten	81	85

Huisvesting en organisatie		
Huisvesting en facilitaire kosten	1.200	1.229
Algemeen beheer	794	555
Automatisering	2.383	2.216
Tractie	92	94
Totaal Huisvesting en organisatie	4.469	4.094

Totaal lasten Bedrijfsvoering	12.130	11.780
--------------------------------------	---------------	---------------

De kosten van Bedrijfsvoering worden conform het BBV afzonderlijk in de begroting verantwoord.

De salariskosten bevinden zich op een vergelijkbaar niveau als de 1^e begrotingswijziging 2023:

- Voor de indexering is rekening gehouden met 4,2%, waarbij een actualisatie van de begroting 2023 heeft plaatsgevonden voor het principeakkoord cao SGO 2023;
- voor een aantal functies waarvoor nu extern personeel wordt ingehuurd, wordt ervan uitgegaan dat deze in 2024 ingevuld worden met vaste medewerkers;
- als onderdeel van het Kosteneffectiviteitsonderzoek is een Kwaliteitsmanager aangetrokken. De kosten hiervan bedragen € 133.000.

Overige personeelskosten:

- Indexering van 2,4%.

Personeel niet in loondienst:

Voor de verdere doorontwikkeling van datamanagement en -beheer is inhuur van specialistische kennis en ervaring essentieel. De kosten worden geschat op € 150.000. Deze kosten zijn opgenomen onder de kosten automatisering.

Er is een verschuiving van de kosten voor personeel niet in loondienst naar de kosten van lonen & salarissen. De verwachting is dat er vaste medewerkers geworven kunnen worden voor de functies binnen Bedrijfsvoering waar in 2023 nog medewerkers voor ingehuurd worden.

Algemeen beheer:

- Indexering van 2,4%;
- onder deze rubriek zijn jaarlijks terugkerende kosten opgenomen voor het kwaliteitsmanagementsysteem; onderdeel van het Kosteneffectiviteitsonderzoek. De jaarlijks terugkerende kosten hiervan bedragen € 200.000 waarvan € 133.000 is opgenomen in de kosten voor lonen & salarissen.

Automatisering:

De daling in automatiseringskosten is in lijn met eerdere berichten. De resultaten van de grootschalige implementaties, transities en ontwikkelingen uit voorbije jaren vinden hun beslag binnen de organisatie.

De overige kosten van bedrijfsvoering zijn geïndexeerd met 2,4%.

Overig	Begroting *2023	Begroting 2024
Bedragen x € 1.000		
Diverse baten en lasten	-	-
Onvoorzien	150	150
Vennootschapsbelasting	5	5
Subtotaal	155	155
Totaal Overig	155	155
Totaal lasten	41.654	41.511

* dit betreft de 1^e begrotingswijziging 2023

Onvoorzien

Voor de verplichte post 'Onvoorzien' is vanuit het Dagelijks Bestuur in de begroting een bedrag opgenomen van € 150.000. Dit bedrag is ongewijzigd ten opzichte van de 1^e begrotingswijziging 2023 en wordt toereikend geacht.

5.3 Declarabiliteit

De met de deelnemers afgestemde werkprogramma's 2023 hebben als basis gediend voor de begroting 2024. Het werkaanbod is daarmee geraamd op ca. 349.700 declarabele uren.

In de begroting is rekening gehouden met een formatie van 306 fte, waarvan 247 fte in het primaire proces. Rekening houdend met een declarabiliteit van 1.300 uur per fte, is ca. 321.100 uur beschikbaar aan declarabele uren.

De declarabiliteitsnorm van 1.300 uur per fte kent de volgende opzet:

Bruto-netto-berekening	Totaal uren
Beschikbare uren (52 weken x 36 uur)	1.872
Verlof en feestdagen	274
Verzuim	103
Niet-declarabele uren (o.a. overleg, opleiding, kwaliteitsmanagement, uren key users en OR/BHV)	195
Totaal Declarabele uren	1.300

De ruimte tussen zowel werk- als additioneel aanbod en beschikbare uren-capaciteit wordt gerealiseerd met inzet van externe inhuur.

5.4 Tarief ontwikkeling

De OMWB hanteert in de begroting een gemiddeld, voorcalculatorisch uurtarief voor de geraamde bijdragen van deelnemers. De facturatie (afrekening ten opzichte van de bevoorschotting) vindt plaats tegen de gedifferentieerde nacalculatorische tarieven, gebaseerd op de functionele inschaling van de uitgevoerde werkzaamheden.

In de begroting 2024 is voor de tariefsaanpassing rekening gehouden met de indexaties volgens de september-circulaire 2022 (herziene versie d.d. 21 september 2022), de beoogde besparing uit het kosteneffectiviteitsonderzoek 'Van goed naar beter', het vervallen van de kosten van het Cultuur & Leiderschapstraject en het vervallen van de initiële investering van de kwaliteitsmanagement impuls. In de tabel bovenaan de rechterzijde zijn de verschillende

effecten afzonderlijk inzichtelijk gemaakt. Het gemiddelde, voorcalculatorische tarief voor 2024 bedraagt afgerond € 108,75 (gemiddeld tarief van de 1^e begrotingswijziging 2023 bedraagt € 106,70).

Omschrijving		bedrag per uur	effect
Tarief 2023		€ 106,70	
Indexatie 2024 o.b.v. MEV	3,84%	€ 110,80	€ 4,10
Kwaliteitsmanagement impuls budget	€ -250.000	€ 110,07	€ -0,73
Cultuur & Leiderschapstraject	€ -50.000	€ 109,92	€ -0,15
Besparingen Kosteneffectiviteit 2024	€ -400.000	€ 108,75	€ -1,18
Tarief 2024		€ 108,75	

In onderstaande tabel zijn de functionele, voorcalculatorische tarieven voor het begrotingsjaar 2024 opgenomen, in vergelijking met de 1^e begrotingswijziging 2023. Aanpassing van de tarieven heeft plaats gevonden aan de hand van de relatieve stijging van het gemiddelde, voorcalculatorisch uurtarief van 2024 (€ 108,75) ten opzichte van de 1^e begrotingswijziging 2023 (€ 106,70) tegen 1,92%.

Conform de oorspronkelijke Begroting 2023 kent de tabel een compacte opzet. In de praktijk is gebleken dat de eerdere, veelheid aan gedifferentieerde tarieven niet gehanteerd wordt. Indikking van de lijst is ook ingegeven vanuit doelmatigheid.

Functioneel voorcalculatorische uurtarieven	Begroting 2024 uurtarief	Begroting 2023* uurtarief
Milieu		
MBO	€ 89,20	€ 87,50
HBO	€ 109,30	€ 107,25
Specialisten	€ 129,55	€ 127,10

* dit betreft de 1^e begrotingswijziging 2023

Tarieven buiten kantoortijd: Als kantoortijden hanteren we de maandagen tot en met de vrijdagen van 7.00 tot 22.00 uur. Alle overige tijdstippen zijn buiten kantoortijd. We hanteren een opslagpercentage van 30% op de tarieven voor werkzaamheden buiten kantoortijd.

6.

Uiteenzetting financiële positie

Op grond van het BBV dient in de begroting en jaarrekening een uiteenzetting van de financiële positie van de dienst opgenomen te worden. Hierna wordt zowel de geprognosticeerde balans gepresenteerd als inzicht in verwachte investeringen en gehanteerde afschrijvingstermijnen. Ook wordt het verloop van de reserves weergegeven. In bijlage 2 is het overzicht per taakveld opgenomen.

6.1 Geprognosticeerde balans

In onderstaand overzicht is de geprognosticeerde begin- en eindbalans weergegeven voor zowel het begrotingsjaar als de meerjarenraming. In deze meerjarige geprognosticeerde balans is primair uitgegaan van bestaand beleid, aangevuld met verwachte (vervangings)investeringen.

Activa	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Bedragen x € 1.000				
Materiële vaste activa	1.416	1.208	1.076	903
Totaal vaste activa	1.416	1.208	1.076	903
Vorderingen op openbare lichamen	279	279	279	279
Uitzettingen rijksschatkist	2.129	2.129	2.129	2.129
Uitzettingen met looptijd < 1 jaar	2.408	2.408	2.408	2.408
Liquide middelen (banksaldi)	991	991	991	991
Overige en overlopende vlottende activa	3.719	3.859	3.994	4.134
TOTAAL ACTIVA	8.534	8.466	8.469	8.436

Passiva	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Bedragen x € 1.000				
Algemene reserve	2.092	2.092	2.092	2.092
Bestemmingsreserve meetstations	1.056	1.098	1.140	1.182
Resultaat boekjaar vóór bestemming	-	-	-	-
Eigen vermogen	3.148	3.190	3.232	3.274
Voorzieningen	602	602	602	602
Vaste schulden	-	-	-	-
Vlottende schulden < 1 jaar	453	453	453	453
Overlopende passiva	4.331	4.221	4.182	4.107
TOTAAL PASSIVA	8.534	8.466	8.469	8.436

6.2 (Vervangings-)investeringen 2024

In 2024 zal een aantal bedrijfsmiddelen opnieuw aangeschaft of vervangen moeten worden. Het uitgangspunt is dat het Algemeen Bestuur met het vaststellen van de begroting 2024 goedkeuring verleent aan het onderstaande overzicht van (vervangings-)investeringen.

Investeringen	2023	2024	2025	2026	2027
Bedragen x € 1.000					
Huisvesting	40	50	-	-	-
Automatisering	-	50	-	-	-
Communicatiemiddelen	-	-	-	-	-
Wagenpark	150	-	-	-	-
Technische apparatuur	575	-	-	75	-
Totaal	765	100	-	75	-

Bij vervanging van activa wordt nut en noodzaak afgewogen. Niet altijd kan vervanging plaatsvinden tegen de geraamde aanschafwaarden, wat betekent dat de werkelijke lasten kunnen afwijken van de in de tabel opgenomen bedragen. Substantiële afwijkingen melden we bij de bestuursrapportages.

Voor activering van investeringen wordt vanaf 2022 een ondergrens van € 1.000 (was voorheen € 10.000) gehanteerd. Vervangingen of aanschaffingen onder deze grens verantwoordt we in de exploitatie. Met het vaststellen van de begroting worden ook de vermelde afschrijvingstermijnen voor investeringen vastgesteld. De afschrijvingen vinden - eveneens vanaf 2022 - plaats bij ingebruikname van het actief (was het jaar volgend op activering). Vanwege de teruglopende investeringen is de financiële impact van beide veranderingen niet materieel. Het financiële beleid is overeenkomstig aangepast.

6.3 Afschrijvingstermijnen

Bij investeringen worden de volgende afschrijvingstermijnen gehanteerd:

Tabel met de gehanteerde afschrijvingstermijnen	Jaren
Huisvesting	10
Automatisering	5
Communicatiemiddelen	3
Wagenpark	7
Technische apparatuur	15

6.4 Staat van reserves

Het verwachte verloop van de reserves is als volgt:

Staat van reserves 2024 - 2027 Bedragen x € 1.000	Algemene reserve	Reserve Meetstations
Stand per 1-1-2024	2.092	1.014
Mutatie 2024	-	42
Stand per 1-1-2025	2.092	1.056
Mutatie 2025	-	42
Stand per 1-1-2026	2.092	1.098
Mutatie 2026	-	42
Stand per 1-1-2027	2.092	1.140
Mutatie 2027	-	42
Stand per 1-1-2028	2.092	1.182

Algemene reserve

De stand van de Algemene Reserve bedraagt naar verwachting per 1-1-2024 € 2.092.000 (voor resultaatbestemming 2022).

Reserve Meetstations

De stand van de reserve meetstations bedraagt naar verwachting per 1-1-2024 € 1.014.000.

Het saldo van opbrengsten en kosten van de meetstations wordt per jaareinde toegevoegd (bij een positief saldo) of onttrokken (bij een negatief saldo) aan de reserve. Komende jaren loopt dit saldo jaarlijks nog op; daarna zal de reserve teruglopen en wordt een evenwicht in kosten en opbrengsten verwacht. Oorzaak hiervan is dat kosten als gevolg van investeringen pas in latere jaren via de afschrijvingen ten laste van de reserve worden gebracht.

B

Bijlagen

Bijlage 1. Specificatie bijdrage per deelnemer

Specificatie bijdrage 2024				
Gemeente	P1	P2	P3	Totaal
Alphen-Chaam	345.872	80.788	43.652	470.312
Altena	731.601	190.706	81.798	1.004.105
Baarle-Nassau	377.339	59.875	38.313	475.527
Bergen op Zoom	887.615	706.637	58.956	1.653.208
Breda	1.676.539	595.680	139.949	2.412.168
Dongen	309.126	120.068	36.083	465.276
Drimmelen	434.843	226.477	62.496	723.815
Etten-Leur	443.466	65.257	52.750	561.472
Geertruidenberg	393.432	114.901	36.763	545.097
Gilze en Rijen	369.712	105.741	49.862	525.316
Goirle	214.873	51.253	26.196	292.322
Halderberge	483.867	219.919	57.916	761.702
Heusden	394.952	111.696	43.353	550.000
Hilvarenbeek	493.428	190.865	48.960	733.252
Loon op Zand	264.838	140.293	44.376	449.507
Moerdijk	1.199.931	637.042	78.154	1.915.127
Oosterwijk	523.148	283.984	57.691	864.823
Oosterhout	910.347	253.215	84.409	1.247.971
Roosendaal	861.395	532.129	93.452	1.486.975
Rucphen	278.781	194.706	38.468	511.954
Steenbergen	420.998	149.068	54.152	624.218
Tilburg	1.899.113	1.051.911	152.716	3.103.740
Waalwijk	707.406	286.747	58.387	1.052.540
Woensdrecht	267.125	126.878	32.272	426.276
Zundert	410.640	253.463	72.006	736.109
Totaal gemeenten	15.300.385	6.749.298	1.543.129	23.592.813
Provincie	8.890.722	5.228.339	664.855	14.783.916
Totaal bijdrage 2024	24.191.107	11.977.638	2.207.984	38.376.729

Algemene toelichtingen bijlage 1:

- De bedragen zijn in beginsel gebaseerd op de bestuurlijk goedgekeurde werkplannen voor 2023. Deze zijn geïndexeerd op basis van het gemiddelde uurtarief 2024. Aanvullend is recentelijk een uitvraag naar bijgestelde inzichten bij de deelnemers gedaan. De resultaten hiervan zijn verwerkt in de tabel op voorgaande pagina;
- de bijdragen zijn gecorrigeerd voor de effecten van het kosteneffectiviteitsonderzoek en de evaluatie van de MWB-norm, uitgevoerd in het najaar van 2021;
- In de bedragen is geen rekening gehouden met de bijdragen voor het project 'Van inrichting naar MBA', het project 'Zeer Zorgwekkende stoffen' (ZZS), het behandelen van aanvragen bouw en het anonimiseren van bodemonderzoeken bij de invoer in Squit/iBis". De hiervoor noodzakelijke bedragen komen bovenop de deelnemersbijdragen;
- de bedragen voor programma 3 betreffen de bijdragen van de deelnemers inclusief SSIB (in totaliteit 349.070). De uitvoering van SSIB vindt plaats door de ODBN. De OMWB draagt derhalve deze vaste bijdrage af aan de collega-omgevingsdienst;
- de definitieve invulling van deze bijdragen per deelnemer vindt plaats aan de hand van de bestuurlijk vast te stellen werkprogramma's. Bij de eerste bestuursrapportage 2024 wordt dit financieel vertaald en vastgelegd door middel van een begrotingswijziging als daar aanleiding toe is.

De bijdrage per deelnemer, met inbegrip van effecten volgend uit het kosten-effectiviteitsonderzoek en de evaluatie MWB-norm, ziet er meerjarig als volgt uit:

Meerjarige bijdrage deelnemers				
Gemeente	2024	2025	2026	2027
Alphen-Chaam	470.312	487.995	505.075	522.753
Altena	1.004.105	1.041.859	1.078.324	1.116.066
Baarle-Nassau	475.527	493.407	510.676	528.550
Bergen op Zoom	1.653.208	1.715.369	1.775.406	1.837.546
Breda	2.412.168	2.502.865	2.590.465	2.681.132
Dongen	465.276	482.771	499.668	517.156
Drimmelen	723.815	751.031	777.317	804.523
Etten-Leur	561.472	582.584	602.974	624.078
Geertruidenberg	545.097	565.592	585.388	605.877
Gilze en Rijen	525.316	545.068	564.145	583.890
Goirle	292.322	303.313	313.929	324.917
Halderberge	761.702	790.342	818.004	846.635
Heusden	550.000	570.680	590.654	611.327
Hilvarenbeek	733.252	760.822	787.451	815.012
Loon op Zand	449.507	466.408	482.733	499.628
Moerdijk	1.915.127	1.987.136	2.056.685	2.128.669
Oisterwijk	864.823	897.340	928.747	961.253
Oosterhout	1.247.971	1.294.895	1.340.216	1.387.124
Roosendaal	1.486.975	1.542.885	1.596.886	1.652.778
Rucphen	511.954	531.204	549.796	569.039
Steenbergen	624.218	647.688	670.357	693.820
Tilburg	3.103.740	3.220.441	3.333.156	3.449.817
Waalwijk	1.052.540	1.092.116	1.130.340	1.169.902
Woensdrecht	426.276	442.304	457.784	473.807
Zundert	736.109	763.786	790.519	818.187
Totaal gemeenten	23.592.813	24.479.902	25.336.699	26.223.483
Provincie	14.783.916	15.339.791	15.876.684	16.432.368
Totaal bijdrage	38.376.729	39.819.694	41.213.383	42.655.851

Bijlage 2. Overzicht van geraamde baten en lasten per taakveld

Baten en lasten per taakveld			
Alle bedragen x € 1.000		Baten	Lasten
0.	Bestuur en ondersteuning	-	-
0.4	Bedrijfsvoering	692	11.881
0.5	Treasury	-	-
0.8	Overige baten en lasten	-	150
0.9	Vennootschapsbelasting	-	5
0.10	Mutaties reserves	-	42
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-
7.	Volksgezondheid en milieu	-	-
7.4	Milieubeheer	40.861	29.475
Saldo van baten en lasten op taakvelden		41.553	41.553

Lijst van veel gebruikte afkortingen en termen binnen de OMWB

AB	Algemeen Bestuur
DB	Dagelijks Bestuur
AO	Ambtelijk Overleg
MT	Management Team
ATO	Afdelingsteam Overleg
MD	Management Development
SSiB	Samen Sterk in Brabant
BRZO	Bedrijf Risico Zware Ongevallen
GR	Gemeenschappelijke Regeling
Burap	Bestuursrapportage
Marap	Maandrapportage
T1 (ect.)	Termijnrapportages
OD	Omgevingsdienst
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
WP	Werkprogramma
CT	Collectieve Taken
VTH	Vergunningverlening Toezicht & Handhaving
VV	Vergunningverlening
T&H	Toezicht & Handhaving
P1	Wettelijke basistaken
P2	Verzoektaken
P3	Collectieve Taken
P4	Buiten Werkprogramma
BOR	Besluit Omgevingsrecht
GUK	Gemeenschappelijk Uitvoeringskader
FAG	Financiële Adviesgroep
ROK	Regionaal Operationeel Kader
RUN	Regionaal Uitvoeringsniveau
IOV	Impuls Omgevingsveiligheid
OW	Omgevingswet
IPO	Interprovinciaal provinciaal overleg
BPO	Brabants Programma Omgevingsveiligheid
3D	3-Directeuren Overleg

OR	Ondernemingsraad
GO	Georganiseerd Overleg
PNB	Provincie Noord-Brabant
AM	Accountmanagement
TM	Teammanagers
TB	Technisch Beraad
HoO	Huis op Orde
P&C	Planning & Control
NIG	Niet-inrichtinggebonden taken
MWB-norm	Midden- en West-Brabant Norm
SBK	Sociaal Beleidskader
VVGB	Verklaring van geen Bedenkingen
LPF	Level Playing Field
VTHKA	Vergunningverlening, Toezicht, Handhaving, Klachten, Advies
IB	Inrichtingenbestand
WNT	Wet Normering Topinkomens
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BV	Bedrijfsvoering
Wgr	Wet Gemeenschappelijk Regeling
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
ODBN	Omgevingsdienst Brabant Noord
ODZOB	Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
ITV	Intensieve Veehouderij

Postbus 75
5000 AB Tilburg
013 206 01 00
info@omwb.nl
www.omwb.nl

Ontwerp Eerste begrotingswijziging 2023

Datum
11 april 2023

Inleiding

Op 13 juli 2022 is door het Algemeen Bestuur de begroting 2023 inclusief meerjarenraming 2024-2026 vastgesteld.

Voor u ligt de Ontwerp 1^e begrotingswijziging 2023.

Toelichting 1^e begrotingswijziging 2023

Deze begrotingswijziging is een gevolg van de huidige (prijs)ontwikkelingen, het werken met een reëler tarief, de bestuurlijke goedgekeurde aanpassingen van de werkprogramma's door deelnemers en het principeakkoord cao SGO (samenwerkende gemeentelijke organisaties) 2023.

Zoals al in de kadernota 2024 is aangekondigd, hebben bovenstaande ontwikkelingen een behoorlijke impact op de eerder vastgestelde begroting. De inflatie op zichzelf en de daarmee samenhangende compenserende maatregelen zoals een forse verhoging van de cao-lonen leiden tot een fikse verhoging van de personeelslasten. Tegelijkertijd zien we dat verlofharmonisatie en het principeakkoord cao SGO 2023 leiden tot 4 extra vrije dagen, wat direct gevolgen heeft voor de declarabiliteit van medewerkers.

Bij het vaststellen van de begroting voor 2023 waren deze ontwikkelingen nog niet te voorzien, dan wel waren op dat moment nog niet concreet genoeg te kwantificeren om te verwerken in de begroting. Gezien het grote effect van deze ontwikkelingen op de financiën van de OMWB nemen we deze nu wel op in de 1^e begrotingswijziging 2023, zodat de correctie zo snel mogelijk kan worden doorgevoerd.

De noodzaak tot reëler begroten heeft als oorzaak dat de afgelopen jaren er een taakverschuiving naar meer specialistisch werk heeft plaatsgevonden waar relatief duurdere medewerkers op in worden gezet. Het begrote tarief is hierdoor niet meer in lijn met de daadwerkelijke tarieven. Overigens heeft deze wijziging voor de deelnemers minder impact omdat er altijd afgerekend wordt tegen werkelijk tarief.

De landelijke trend van hoger ziekteverzuim is helaas voor de OMWB ook realiteit. Het in de begroting opgenomen percentage van 4,5% is niet haalbaar. We gaan in de hernieuwde begroting uit van een streefpercentage van 5,5%.

Al deze ontwikkelingen leiden ertoe dat het reekentarieff voor 2023 stijgt van € 97,00 naar € 106,70.

In de verdere uitwerking zal dieper op de diverse ontwikkelingen worden ingegaan. Bijlage I bevat een geactualiseerd overzicht van de bijdrage per deelnemer. Door de latere bestuurlijke behandeling van de 1^e Begrotingswijziging (ter vaststelling in het AB van 6 september) als gevolg van wijzigingen in het vergaderschema, zal in oktober een aanvullende voorschotnota aan de deelnemers verstuurd worden.

Eerste begrotingswijziging 2023

Werkprogramma

De benodigde uren capaciteit die voortvloeit uit de werkprogramma's heeft de laatste jaren een gestage groei gekend. Voor 2023 wordt een werkpakket verwacht van ongeveer 353.600 uur, waarbij rekening is gehouden met de actualiteit, zoals stikstof. Qua tariefstelling geldt dat deze kostendekkend, en voor deelnemers als niet-deelnemers gelijk is. Het gemiddelde begrote tarief is het vertrekpunt voor de begroting 2023 en bedraagt € 106,70. In de volgende paragraaf wordt een verdere uiteenzetting van het tarief gegeven.

Tarief

Uitgangspunt is een realistische begroting. Voor de tariefbepaling voor 2023 is het gemiddelde uurtarief per 1 december 2022 van € 98,75 genomen. Waar voorheen het voorcalculatorisch tarief het vertrekpunt was, is nu uitgegaan van dit nacalculatorische tarief. Aanleiding hiervoor is dat het voorcalculatorisch tarief en het gemiddelde nacalculatorische tarief in de loop der jaren steeds meer uit elkaar zijn komen te liggen. Door nu het nacalculatorisch tarief als vertrekpunt te nemen, komen deze meer in lijn met elkaar.

Het gemiddeld voorcalculatorisch tarief wordt gebruikt bij het opstellen van het werkprogramma, het nacalculatorisch tarief bij de afrekening met de deelnemers. Het verschil tussen beide werd de laatste jaren steeds groter, waardoor planning (werkprogramma) en realisatie (afrekening) ver uit elkaar kwamen te liggen. In de jaarrekeningen van 2020 en 2021 is hierover ook gerapporteerd. Er is voor gekozen om in 2023 het verschil te overbruggen omdat het een groter verschil/ probleem werd. Gezien het feit dat de afrekeningen al tegen nacalculatorisch tarief plaatsvonden zal het financiële nadeel wellicht minder gevoeld worden.

De oorzaak van het toenemende verschil tussen het voorcalculatorische en gemiddelde nacalculatorische tarief, is de verschuiving in het soort werkzaamheden. De nadruk is de afgelopen jaren steeds meer op specialistisch werk komen te liggen, dat in de regel een hoger tarief kent.

Op het nacalculatorische tarief is vervolgens een correctie doorgevoerd naar actuele inzichten, gegeven de recente mondiale en nationale ontwikkelingen. De percentages toegepast in de oorspronkelijke begroting 2023 zijn immers niet meer passend gebleken. De verschillende onderdelen worden hierna toegelicht.

Indexatie – Loonstijging en prijsstijging

Er is inmiddels een principeakkoord cao SGO bereikt voor 2023. In deze begrotingswijziging gaan wij uit van de loonstijging uit het principeakkoord en de prijsstijging uit de Macro Economische Verkenning 2023, die is gepubliceerd in de (herziene) september-circulaire 2022 van het Centraal Planbureau. De loonstijging bedraagt, voor de OMWB, gemiddeld 7,2% (2,3% toegepast in de oorspronkelijke begroting 2023) en de prijsstijging voor overheidsconsumpties bedraagt 5,9% (1,5% toegepast in de oorspronkelijke begroting 2023). Dit betekent een flinke stijging ten opzichte van de oorspronkelijke begroting.

(Harmonisatie) verlofrechten

In de cao SGO 2021-2022 (zoals vastgesteld op 27 januari 2022) is de hervorming van verlofrechten vastgelegd, geldend met ingang van 1 januari 2023. De impact van deze hervorming is in het tarief verwerkt. In het principeakkoord voor de cao SGO 2023 is daarnaast een extra verlofdag voor medewerkers opgenomen. Deze extra verlofdagen hebben een negatief effect op de te realiseren declarabele uren.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim bij de OMWB vertoont al enige tijd een stijgende trend. Deze trend is landelijk. In de voorgaande jaren werd in de berekening van het tarief gerekend met 4,5%. Dit percentage is niet haalbaar. De gestage stijging gaat ook in 2023 door, al lijkt er een kentering ingezet te zijn waardoor het huidige ziekteverzuimpercentage rond 6,1% schommelt. We monitoren het ziekteverzuim nauwlettend waarbij we de inzet van het beleid en de bijbehorende instrumenten intensiveren. Zo heeft er in samenwerking met de bedrijfsarts een intensief onderzoek plaatsgevonden naar aard en herkomst van ziektegevallen. Voor 2023 en 2024 houden we rekening met een streefpercentage van 5,5%. Dit wordt ook in het tarief verwerkt.

Kosteneffectiviteit

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 1 juli 2020 heeft een aantal deelnemers gevraagd of het mogelijk is de kosten van de dienst omlaag te brengen met behoud van kwaliteit van producten en dienstverlening. Eind 2020 is met verschillende interne werkgroepen naar het vraagstuk kosteneffectiviteit gekeken. Dit leidde tot een inschatting van het potentieel om kosteneffectiever te gaan werken en een grote hoeveelheid maatregelen om dat potentieel te realiseren. Op basis van deze uitkomsten van het onderzoek, dat nauwkeurig getoetst is door een Ontwerp 1^e begrotingswijziging 2023

extern adviesbureau, is een besparingspotentieel van netto € 1.500.000 (€ 1.700.000 bruto besparingen -/- € 200.000 investeringen) op een totaalbedrag van € 35.500.000), fasegewijs te verwezenlijken voor 1 januari 2025, haalbaar en realistisch.

Besparingen Kosteneffectiviteitsonderzoek bedragen x € 1.000	2022	2023	2024	2025
Vergunningverlening	-150	-300	-300	-300
Informatievoorziening	-500	-500	-500	-500
Kosteneffectiviteit fase 1	0	-500	-500	-500
Kosteneffectiviteit fase 2	0	0	-400	-400
Totaal kostenbesparingen	-650	-1.300	-1.700	-1.700

De totale besparing is in 2023 € 1.300.000. In de begroting 2022 is reeds een besparing van € 650.000 opgenomen. In 2023 wordt een tranche van € 650.000 ingeboekt. In het exploitatieoverzicht van het primaire proces is een besparing van € 478.000 opgenomen onder de algemene kosten. De concreter toe te wijzen besparingen zijn verwerkt in de overige rubrieken. Deze besparing heeft per saldo een drukkend effect op het uurtarief voor 2023 van € 1,92.

Schematische weergave van het tarief

Omschrijving	Toelichting	Bedrag per uur
Nacalculatorisch tarief 01-12-2022		€ 98,75
Indexering 2023 en cao-verhoging 2023	Gemiddeld 7,2% loonstijging en 5,9% prijsstijging	€ 6,79
Harmonisatie verlofrechten		€ 1,61
Ziekteverzuim van 4,5% naar 5,5%		€ 1,47
Besparingen Kosteneffectiviteit 2023	€ -650.000	€ -1,92
Tarief 2023		€ 106,70

In onderstaande tabel zijn de functionele, herziene tarieven voor het begrotingsjaar 2023 opgenomen, in vergelijking met de oorspronkelijke begroting 2023. Aanpassing van de tarieven heeft plaatsgevonden aan de hand van de relatieve stijging van het gemiddelde uurtarief uit deze eerste begrotingswijziging 2023 (€ 106,70) ten opzichte van de oorspronkelijke begroting (€ 97,00) tegen 10%.

Conform de oorspronkelijke begroting 2023 kent de tabel een compacte opzet. In de praktijk is gebleken dat de eerdere, veelheid aan gedifferentieerde tarieven niet gehanteerd wordt. Indikking van de lijst is ook ingegeven vanuit doelmatigheid.

Functioneel voorcalculatorische uurtarieven	2023 Begroting na 1 ^e wijziging uurtarief	2023 Begroting voor wijziging uurtarief
Milieu		
MBO	€ 87,50	€ 79,55
HBO	€ 107,25	€ 97,50
Specialisten	€ 127,10	€ 115,55

Tarieven buiten kantoortijd: Als kantoortijden hanteren we de maandagen tot en met de vrijdagen van 7.00 tot 22.00 uur. Alle overige tijdstippen zijn buiten kantoortijd. We hanteren een opslagpercentage van 30% op de tarieven voor werkzaamheden buiten kantoortijd.

Exploitatie 2023

Op basis van bestuurlijk vastgestelde werkprogramma's van de deelnemers en het herziene tarief voor 2023 is de omzet P1 tot en met P3 bijgesteld met € 4.374.000. Hieronder staat aangegeven binnen welk programma de bijstelling heeft plaatsgevonden. Binnen 'Programmadeel 4: Buiten werkprogramma' vindt een indexatie plaats op basis van de gemiddelde prijsstijging voor overheidsconsumpties.

De Specifieke uitkeringen Omgevingsdiensten betreffen een 'Specifieke uitkering extra ondersteuning toezicht en handhaving energiebesparingsplicht' van € 1.146.000 en een 'Specifieke uitkering Omgevingsdiensten inzet interbestuurlijk programma VTH' van € 518.000.

De totale omzet is naar verwachting dus € 6.070.000 hoger dan oorspronkelijk begroot.

Baten (bedragen x € 1.000)	2023 Begroting voor wijziging	2023 Mutaties 1 ^e wijziging	2023 Begroting na 1 ^e wijziging
Programmadeel 1: Vergunningverlening, toezicht en handhaving	21.241	2.925	24.166
Programmadeel 2: Advies en projecten	10.453	1.284	11.737
Programmadeel 3: Collectieve taken structureel	1.659	165	1.824
Programmadeel 4: Buiten werkprogramma	1.658	72	1.730
Programmadeel 4: Overige exploitatie	650	-40	610
Specifieke uitkeringen Omgevingsdiensten	0	1.664	1.664
Totaal baten	35.660	6.070	41.730

Hieronder wordt als eerste ingegaan op de lasten voor het primair proces, daarna volgen de lasten bedrijfsvoering en de overige lasten.

Lasten (bedragen x € 1.000)	2023 Begroting voor wijziging	2023 Mutaties 1 ^e wijziging	2023 Begroting na 1 ^e wijziging
Primair proces			
Personeelslasten			
Lonen & salarissen	18.861	3.503	22.364
Reiskosten	364	-57	307
Overige personele kosten	256	221	477
Personeel niet in loondienst	3.165	949	4.114
Detacheringsinkomsten	0	0	0
Subtotaal	22.645	4.616	27.262
Afschrijvingen			
Afschrijvingen	92	-13	79
Subtotaal	92	-13	79
Huisvesting en organisatie			
Huisvesting en facilitaire kosten	71	33	104
Tractie	87	-87	0
Automatisering	17	6	23
Algemeen beheer	25	-7	18
Subtotaal	200	-55	145
Overige kosten			
Laboratoriumkosten	1.658	93	1.751
Milieumetingen	650	-40	610
Subtotaal	2.308	53	2.361
Algemene kosten			
Van goed naar beter	-478	0	-478
Subtotaal	-478	0	-478
Totaal lasten Primair proces	24.766	4.601	29.369

Toelichting Salarissen en Inhuurbudgetten:

De kosten voor lonen en salarissen zijn toegenomen ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2023 door een loonstijging vanuit het principeakkoord cao SGO 2023, een actualisatie op basis van de huidige bezetting en door extra formatie voor werkzaamheden voortvloeiend uit de 'Specifieke uitkering extra ondersteuning toezicht en handhaving energiebesparingsplicht'.

In de oorspronkelijke begroting is rekening gehouden met een loonstijging van 2,3%. In deze eerste begrotingswijziging is naar de meest recente inzichten de huidige bezetting als basis gehanteerd, welke vervolgens is geïndexeerd met een gemiddelde loonstijging van 7,2% uit het principeakkoord cao SGO 2023. Door deze indexatie nemen de salariskosten met € 840.000 toe. De actualisatie op basis van de huidige bezetting zorgt voor een toename van de kosten van lonen en salarissen van € 1.694.000, bestaande uit formatie-uitbreiding en periodieke ophogingen. Voor de werkzaamheden voortvloeiend uit de 'Specifieke uitkering extra ondersteuning toezicht en handhaving energiebesparingsplicht' is 7 fte (€ 588.000) extra opgenomen.

De toename van kosten voor personeel niet in loondienst wordt voornamelijk veroorzaakt door een daling van de declarabiliteitsnorm van 1.328 uur per fte naar 1.300 uur per fte als gevolg van de harmonisatie van verlofrechten, hoger ziekteverzuim en extra verlof als onderdeel van het principeakkoord tussen werkgevers en bonden. Het verlies in aantal declarabele uren wordt opgevangen met de inzet van ingehuurd personeel.

Toelichting Reiskosten:

Er is een nieuwe balans ontstaan tussen thuis en fysiek op kantoor werken (het zogeheten hybride werken). Als gevolg hiervan is er sprake van minder reisbewegingen en dus lagere reiskosten. Tegelijkertijd leidt deze beweging tot hogere thuiswerkvergoedingen. We verwachten daarom een verschuiving van de reiskosten naar de overige personele kosten voor een bedrag van € 75.000. Hiervan heeft (naar rato van de begroting) € 57.000 betrekking op het primair proces.

Toelichting Overige personele kosten:

Als gevolg van de 'Specifieke uitkering extra ondersteuning toezicht en handhaving energiebesparingsplicht', nemen de overige personele kosten toe. Het betreft onder andere opleidingskosten en kosten voor werving en selectie; met een totaalbedrag van € 130.000. Aanvullend heeft er een actualisatie vanuit het opleidingsplan plaatsgevonden. Ook stijgen de verwachte kosten voor de thuiswerkvergoeding, zoals opgenomen onder de toelichting van de reiskosten.

Toelichting Afschrijvingen:

In het kader van een nauwkeurigere toerekening van kosten, vindt een verschuiving plaats van afschrijvingen van bedrijfsvoering naar afschrijvingen van het primair proces. Daarnaast is de afschrijvingslast aangesloten bij de aanwezige activa en hun resterende looptijd en is rekening gehouden met actuele inzichten voor investeringen voor het boekjaar 2023.

Toelichting Huisvesting en organisatie:

De kosten van energie zijn de afgelopen periode enorm gestegen. De uitgaven om kantoorruimte van voldoende licht, warmte en koeling te voorzien nemen daardoor sterk toe. Dit betekent dat de oorspronkelijk begrote servicekosten onvoldoende zijn om deze kosten in 2023 te dekken en heeft ophoging van de begroting plaatsgevonden met ongeveer 25% ten opzichte van het kostenniveau van 2022. Daarnaast heeft een indexering plaatsgevonden op de huurkosten.

Toelichting tractiekosten:

Er heeft een verschuiving plaatsgevonden van de tractiekosten van het primair proces naar de tractiekosten van bedrijfsvoering. Hiermee sluiten we beter aan op de regels van de Commissie BBV.

Toelichting kosten Automatisering:

De verhoging van de verwachte kosten voor automatisering heeft betrekking op de automatiseringskosten voor de 'Specifieke uitkering extra ondersteuning toezicht en handhaving energiebesparingsplicht'. Deze kosten worden gedekt vanuit de betreffende uitkering.

Toelichting kosten Algemeen beheer:

Naar actuele inzichten is er een aanpassing gedaan op de te verwachten kosten voor algemeen beheer. Daarnaast heeft een verschuiving van kosten van primair proces naar kosten van bedrijfsvoering plaatsgevonden. Hierdoor is er een daling zichtbaar ten opzichte van de oorspronkelijke begroting.

Toelichting Laboratoriumkosten:

Als gevolg van de indexatie van 'opbrengsten van kosten' (binnen programmadeel 4 'Buiten werkprogramma'), zijn de te verwachten laboratoriumkosten naar boven bijgesteld. Deze bijstelling heeft een resultaatneutraal effect.

Ontwerp 1^e begrotingswijziging 2023

De lasten van Bedrijfsvoering laten de volgende opbouw zien:

Lasten (bedragen x € 1.000)	2023 Begroting voor wijziging	2023 Mutaties 1^e wijziging	2023 Begroting na 1^e wijziging
Bedrijfsvoering			
Personeelslasten			
Lonen & salarissen	4.850	804	5.654
Reiskosten	250	-18	232
Overige personele kosten	1.178	93	1.271
Personeel niet in loondienst	351	72	423
Detacheringsinkomsten	0	0	0
Subtotaal	6.629	951	7.580
Afschrijvingen			
Afschrijvingen	130	-49	81
Subtotaal	130	-49	81
Huisvesting en organisatie			
Huisvesting en facilitaire kosten	1.014	186	1.200
Tractie	0	92	92
Automatisering	1.921	462	2.383
Algemeen beheer	971	-177	794
Subtotaal	3.906	563	4.469
Totaal lasten Bedrijfsvoering	10.664	1.465	12.130

Toelichting Salarissen en Inhuurbudgetten:

Aanpassing van de oorspronkelijke begroting heeft plaatsgevonden op basis van de huidige bezetting en de indexering van 7,2% uit het principeakkoord cao SGO 2023. Door de indexatie nemen de salariskosten met € 186.000 toe. De actualisatie op basis van de huidige bezetting zorgt voor een toename van de kosten van lonen en salarissen van € 488.000. Daarnaast vindt er een verschuiving plaats van de kosten van de kwaliteitsmanager van het budget 'Van goed naar beter' opgenomen onder de kosten van algemeen beheer naar kosten van lonen en salarissen voor een bedrag van € 125.000.

De toename van kosten voor personeel niet in loondienst wordt voornamelijk veroorzaakt door de 'Specifieke uitkering interbestuurlijk programma VTH'. Zo wordt er een data engineer ingehuurd ter ondersteuning.

Toelichting Reiskosten:

Zoals reeds bij de toelichting op het primair proces vermeld, is er een nieuwe balans ontstaan tussen thuis en fysiek op kantoor werken. Als gevolg hiervan is er sprake van minder reisbewegingen en dus lagere reiskosten. Daartegenover staan echter hogere thuiswerkvergoedingen. We verwachten dat er een verschuiving plaatsvindt van reiskosten naar overige personele kosten voor een bedrag van in totaal € 75.000. Hiervan heeft (naar rato van de begroting) € 18.000 betrekking op de bedrijfsvoering.

Toelichting Overige personele kosten:

Het mobiliteitsbudget is geïndexeerd op basis van de oorspronkelijke begroting 2022 en niet op basis van de realisatie 2022. Dit is in lijn met voorgaande jaren. Daarnaast heeft een verschuiving plaatsgevonden vanuit de reiskosten naar de overige personele kosten. Voor verdere onderbouwing van deze verschuiving wordt verwezen naar de toelichting zoals opgenomen bij de reiskosten.

Toelichting Afschrijvingen:

Zoals reeds vermeld bij het primair proces vindt - in het kader van een nauwkeurigere toerekening van kosten - een verschuiving plaats van afschrijvingen van bedrijfsvoering naar afschrijvingen van het primair proces. Daarnaast is de afschrijvingslast aangesloten bij de aanwezige activa en hun resterende looptijd en is rekening gehouden met actuele inzichten voor investeringen voor het boekjaar 2023.

Toelichting Huisvesting en facilitaire kosten:

Gemeente Tilburg huurt de zesde etage van het gebouw aan de Spoorlaan tot en met juni 2023 van de OMWB. Daarna valt de opbrengst van de verhuur weg. Zoals bij het primair proces reeds vermeld, zijn de kosten van energie enorm gestegen. Dit betekent dat de huidige begrote servicekosten onvoldoende zijn om deze kosten in 2023 te dekken en heeft ophoging van de begroting plaatsgevonden met ongeveer 25% ten opzichte van het kostenniveau van 2022. Daarnaast heeft een indexering plaatsgevonden op de huurkosten.

Toelichting Tractie:

Zoals reeds in de toelichting op het primair proces vermeld, vindt er een verschuiving plaats van de tractiekosten naar bedrijfsvoering. Hiermee sluiten we beter aan op de regels van de Commissie BBV. Daarnaast heeft een indexatie van de verwachte kosten plaatsgevonden.

Toelichting kosten Algemeen beheer:

Zoals reeds vermeld bij de toelichting op de kosten van lonen en salarissen heeft er een verschuiving plaatsgevonden van de kosten van de kwaliteitsmanager van het budget "Van goed naar beter" (opgenomen onder de kosten van algemeen beheer) naar de kosten van lonen en salarissen van € 125.000. Daarnaast wordt een besparing verwacht op de kosten voor algemeen beheer van afgerond € 50.000.

Toelichting kosten Automatisering:

De automatiseringskosten zijn geïndexeerd op basis van de realisatie 2022. Daarnaast is er sprake van tijdelijke inhuur ter versterking van het team Informatievoorziening.

De Overige lasten zijn als volgt opgenomen:

Lasten (bedragen x € 1.000)	2023 Begroting voor wijziging	2023 Mutaties 1^e wijziging	2023 Begroting na 1^e wijziging
Overig			
Diverse baten en lasten	0	0	0
Onvoorzien	150	0	150
Vennootschapsbelasting	5	0	5
Subtotaal	155	0	155
Totaal lasten Overig	155	0	155

Toelichting:

Voor de overige lasten zijn er geen afwijkingen te melden.

Het resultaat wordt dan als volgt weergegeven:

Resultaat bedragen x € 1.000	2023 Begroting voor wijziging	2023 Mutaties 1^e wijziging	2023 Begroting na 1^e wijziging
Totaal baten	35.660	6.070	41.730
Totaal lasten	35.585	6.070	41.655
Resultaat	75	0	75
Stortingen reserves	75	0	75
Onttrekkingen reserves	0	0	0
Totaal reserves	75	0	75
Gerealiseerd resultaat	0	0	0

(Vervangings-)investeringen 2023

In 2023 zal een aantal bedrijfsmiddelen opnieuw aangeschaft of vervangen moeten worden. Daarnaast zijn we in het kader van een nog af te sluiten nieuwe overeenkomst, voornemens om te investeren in twee nieuwe meetstations. Het uitgangspunt is dat het dagelijks bestuur met het vaststellen van de eerste begrotingswijziging 2023 goedkeuring verleent aan het onderstaande overzicht (vervangings-)investeringen.

Investeringen bedragen x € 1.000	2022	2023	2024	2025	2026
Huisvesting	100	40	50	0	0
Automatisering	0	0	50	0	0
Communicatiemiddelen	0	0	0	0	0
Wagenpark	40	150	0	0	0
Technische apparatuur	0	575	0	0	75
Totaal	140	765	100	0	75

Bij vervanging van activa wordt nut en noodzaak afgewogen. Niet altijd kan vervanging plaatsvinden tegen de geraamde aanschafwaarden, wat betekent dat de werkelijke lasten afwijken van de in bovenstaande tabel opgenomen jaarlasten. Substantiële afwijkingen melden we bij de bestuursrapportages.

Voor activering van investeringen wordt vanaf 2022 een ondergrens van € 1.000 (was voorheen € 10.000) gehanteerd. Vervangingen of aanschaffingen onder deze grens verantwoordt we in de exploitatie. Met het vaststellen van de begrotingswijziging worden ook de afschrijvingstermijnen voor investeringen vastgesteld. De afschrijvingen vinden - eveneens vanaf 2022 - plaats bij ingebruikname van het actief (was het jaar volgend op activering). Vanwege de teruglopende investeringen is de financiële impact van beide veranderingen niet materieel. Het financiële beleid is overeenkomstig aangepast.

Afschrijvingstermijnen

Bij investeringen worden de volgende afschrijvingstermijnen gehanteerd:

Tabel met gehanteerde afschrijvingstermijnen	Aantal jaren
Automatisering	5
Huisvesting	10
Communicatiemiddelen	3
Vervoersmiddelen	7
Technische apparatuur	15

Overheveling budgetten/onttrekking reserve

Vanuit de jaarrekening 2022 vindt geen budgetoverheveling plaats naar 2023.

Bijlage I Specificatie bijdrage per deelnemer

In onderstaande tabel zijn de herziene deelnemersbijdragen per programma opgenomen voor 2023. Hierbij zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De bedragen zijn gebaseerd op de bestuurlijk goedgekeurde werkprogramma's voor 2023;
- de bedragen zijn geïndexeerd op basis van het herziene tarief uit de eerste begrotingswijziging;
- de bijdragen zijn gecorrigeerd voor de effecten van het kosteneffectiviteitsonderzoek en de evaluatie van de MWB-norm, uitgevoerd in het najaar van 2021;
- de bijdragen voor programma 3 betreffen de bijdragen van de deelnemers inclusief SSIB (in totaliteit 335.000). De uitvoering van SSIB vindt plaats door de ODBN. De OMWB betaalt derhalve deze vaste bijdrage door aan de collega-omgevingsdienst.

De effecten van de verhoging van de werkprogramma's en de indexatie op basis van het herziene tarief zijn opgenomen in de tabel daaronder.

Deelnemersbijdrage 2023 na 1 ^e wijziging				
Gemeente	P1	P2	P3	Totaal
Alphen-Chaam	367.997	78.656	42.606	489.259
Altena	822.535	181.133	80.035	1.083.702
Baarle-Nassau	367.718	57.983	37.368	463.069
Bergen op Zoom	857.376	679.425	57.622	1.594.424
Breda	1.754.985	584.469	137.091	2.476.545
Dongen	295.582	116.738	35.180	447.499
Drimmelen	473.233	219.462	61.095	753.791
Etten-Leur	408.474	60.337	51.534	520.345
Geertruidenberg	421.667	109.834	35.848	567.349
Gilze en Rijen	351.538	100.912	48.700	501.150
Goirle	222.988	49.218	25.479	297.685
Halderberge	533.342	213.793	56.602	803.736
Heusden	416.350	259.600	42.313	718.263
Hilvarenbeek	460.807	184.040	47.815	692.661
Loon op Zand	277.413	135.971	43.316	456.701
Moerdijk	1.154.658	619.243	76.459	1.850.359
Oisterwijk	453.747	270.842	56.382	780.971
Oosterhout	800.506	235.607	82.596	1.118.710
Roosendaal	790.000	514.469	91.469	1.395.938
Rucphen	296.841	116.412	37.520	450.772
Steenbergen	459.282	142.899	52.909	655.090
Tilburg	2.006.370	1.032.114	149.618	3.188.102
Waalwijk	660.845	272.788	57.065	990.698
Woensdrecht	241.153	123.573	31.442	396.168
Zundert	546.315	247.163	70.426	863.905
Totaal gemeenten	15.441.722	6.606.678	1.508.491	23.556.891
Provincie	8.723.851	5.130.209	565.469	14.419.529
Totaal bijdrage 2023	24.165.573	11.736.887	2.073.960	37.976.420

Verloop deelnemersbijdrage 1^e wijziging 2023				
Gemeente	Oorspronkelijke begroting	Verhoging werkprogramma	Aanpassing tarief	Eerste begrotingswijziging
Alphen-Chaam	446.036	-346	43.569	489.259
Altena	819.649	166.443	97.609	1.083.702
Baarle-Nassau	424.034	-2.152	41.188	463.069
Bergen op Zoom	1.403.849	46.536	144.039	1.594.424
Breda	2.170.726	81.587	224.231	2.476.545
Dongen	407.650	76	39.773	447.499
Drimmelen	643.028	43.145	67.617	753.791
Etten-Leur	418.275	55.675	46.395	520.345
Geertruidenberg	493.056	23.625	50.668	567.349
Gilze en Rijen	458.547	-2.047	44.650	501.150
Goirle	272.482	-951	26.153	297.685
Halderberge	626.411	105.168	72.158	803.736
Heusden	465.000	188.876	64.388	718.263
Hilvarenbeek	606.605	23.996	62.060	692.661
Loon op Zand	386.738	29.353	40.609	456.701
Moerdijk	1.680.144	2.910	167.305	1.850.359
Oisterwijk	696.172	14.710	70.088	780.971
Oosterhout	1.017.918	0	100.792	1.118.710
Roosendaal	1.227.468	42.476	125.994	1.395.938
Rucphen	381.171	29.532	40.070	450.772
Steenbergen	564.175	32.270	58.645	655.090
Tilburg	2.899.183	0	288.918	3.188.102
Waalwijk	764.629	136.915	89.154	990.698
Woensdrecht	385.494	-24.433	35.106	396.168
Zundert	703.902	82.375	77.628	863.905
Totaal gemeenten	20.362.342	1.075.741	2.118.808	23.556.891
Provincie	13.325.016	-131.354	1.225.866	14.419.529
Totaal bijdrage 2023	33.687.358	944.387	3.344.675	37.976.420

Jaarstukken 2022

Inhoudsopgave

1. Voorwoord	3	3. Jaarrekening	34
2. Jaarverslag	4	3.1 Balans ultimo boekjaar	35
2.1 Inleiding	4	3.2 Het overzicht van baten en lasten	37
2.2 Het resultaat 2022	5	3.3 Toelichtingen	40
2.3 Toelichting op het resultaat 2022	5	3.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	40
2.4 Programmaverantwoording	7	3.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2022	43
2.4.1 Programmadeel 1: Vergunningverlening, toezicht en handhaving (basistaken)	8	3.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2022	48
2.4.2 Programmadeel 2: Adviezen en projecten	15	3.3.4 Kengetallen	51
2.4.3 Programmadeel 3: Collectieve taken	23	3.3.5 Toelichting op de baten	52
2.4.4 Programmadeel 4: Overige exploitatielasten en -baten	23	3.4 Overzicht baten en lasten per taakveld 2022	52
2.4.5 Specifieke uitkering Omgevingsdiensten	23	3.5 Publicatieverplichting op grond van de WNT	53
2.4.6 Kosten van Bedrijfsvoering, Vennootschapsbelasting en de post Onvoorzien	23	3.6 Verantwoordingsinformatie Specifieke Uitkeringen (SiSa)	55
2.5 Paragrafen	24	Bijlage 1: Kwaliteitscriteria 2.2	56
2.5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	24		
2.5.2 Financiering	27		
2.5.3 Bedrijfsvoering - plannen en resultaten	29		
2.5.4 Wet open overheid (Woo)	33		

Voorwoord

Voor u liggen de jaarstukken 2022 van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (hierna OMWB). De jaarstukken vormen het sluitstuk van de Planning & Control-cyclus en bestaan uit de volgende onderdelen:

- het jaarverslag 2022, bestaande uit de programmaverantwoording en de paragrafen;
- de jaarrekening 2022, bestaande uit de balans, het overzicht van baten en lasten over het boekjaar en de toelichtingen.

Met dit jaarverslag en de jaarrekening verantwoordt de OMWB zich aan zijn deelnemers over het gevoerde beleid van het afgelopen jaar.

Jaarverslag

2.1 Inleiding

Het jaar 2022 was voor de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB) wederom een druk jaar. De vele verschillende thema's die verbonden zijn aan een veilige, schone en duurzame leefomgeving, staan hoog op de politiek-bestuurlijke agenda. De werkdruk is fors en de dynamiek is groot. De OMWB blijft ondertussen onverminderd in staat om bij deze maatschappelijke opgaven een steeds belangrijker rol te vervullen. De dienst sluit het boekjaar 2022 naar tevredenheid af met een positief financieel resultaat van €583.000. Dat komt voor een groot deel door incidentele opbrengsten maar ook was er sprake van een productief laatste kwartaal. Daarnaast ontstond het afgelopen jaar een nieuwe balans tussen thuis en fysiek op kantoor werken. Als gevolg hiervan is natuurlijk bespaard op reiskosten van personeel maar tegelijkertijd leidt deze beweging ook tot hogere thuiswerkvergoedingen.

Het streven naar data- en informatiegestuurd werken is één van de speerpunten bij de doorontwikkeling van de OMWB naar een professionele organisatie. Hoe beter het ons lukt om data te vertalen naar waardevolle informatie en inzichten, hoe beter we kunnen bijdragen aan een schone, veilige en duurzame leefomgeving. We zullen de komende jaren dan ook blijven investeren in de ontwikkeling van de juiste kennis, competenties en (ICT-)structuren.

De krappe arbeidsmarkt, de vergrijzing en de toenemende vragen van onze opdrachtgevers dwingen de organisatie zich nog meer in te spannen om goed opgeleid en competent personeel te werven. Daarnaast investeerden we het afgelopen jaar in trajecten voor trainees en boden we stagemogelijkheden. Zo hopen we ook een toekomstige en jonge doelgroep te interesseren voor en kennis te laten maken met ons werk.

Inhoudelijk speelde er in 2022 een aantal belangrijke zaken die te maken hebben met de transitie klimaat en energie. Daarnaast blijft het stikstofdossier veel energie en capaciteit vragen. Ook het PFAS-dossier en Zeer Zorgwekkende Stoffen

moeten genoemd worden. Het zijn ingewikkelde vraagstukken in een complexe politiek-bestuurlijke en maatschappelijke omgeving. In paragraaf 2.4 van dit document, de programmaverantwoording, wordt op deze onderwerpen verder ingegaan.

In 2022 hebben we tevens belangrijke stappen gezet om de organisatie door te ontwikkelen. Met het programma 'Van goed naar beter' stroomlijnen we onze processen, zodat we efficiënter kunnen werken. Ter versterking van het professionaliseringstraject is om die reden een kwaliteitsmanager aangesteld die de opdracht heeft gekregen om een intern kwaliteitssysteem op te stellen en in te voeren. Het streven naar een excellente organisatie vraagt ook ander gedrag van onze medewerkers. Met het cultuur- en leiderschapstraject zijn hiervoor in 2022 belangrijke aanzetten gegeven.

De invoeringsdatum van de Omgevingswet is door het Rijk uitgesteld naar 1 januari 2024. De invoering van de wet betekent een enorme verandering voor de taakuitvoering en werkwijze van de OMWB. De afgelopen periode heeft de OMWB hiervoor reeds aanzienlijk in voorbereidingen, opleidingen en personele ontwikkeling geïnvesteerd. Ook de komende periode zal deze investering nodig blijven om samen met onze deelnemers een soepele overgang mogelijk te maken.

Naast dit jaarverslag en deze jaarrekening verantwoorden wij ons aan onze deelnemers via de jaarlijkse werkprogramma's en de termijnrapportages. Gezamenlijk vormen deze documenten de basis voor het geven van inzicht en verantwoording.

Alfred Arbouw
Algemeen directeur OMWB

2.2 Het resultaat 2022

Het voordelige resultaat 2022 bedraagt € 583.000 (2021: € 164.000).

Bestemming resultaat

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2022 wordt aan het Algemeen Bestuur een voorstel gedaan voor de bestemming van het resultaat.

2.3 Toelichting op het resultaat 2022

Het jaarrekeningresultaat 2022 laat een positief resultaat zien van € 583.000. Hieronder treft u een overzicht met daarna toelichting aan op de voornaamste ontwikkelingen van het jaarrekeningresultaat 2022 ten opzichte van de begroting 2022 na wijzigingen.

	Bedragen in euro
Begroot resultaat na wijzigingen:	250.000
Hogere opbrengsten dan begroot:	391.000
Hogere laboratoriumkosten en kosten milieumetingen dan begroot:	-297.000
Hogere kosten personeel in loondienst dan begroot:	-362.000
Lagere reiskosten dan begroot:	75.000
Lagere overige personele kosten dan begroot:	160.000
Hogere kosten inhuur personeel dan begroot:	-139.000
Hogere detacheringsofbrengsten dan begroot:	69.000
Lagere afschrijvingskosten dan begroot:	10.000
Lagere huisvesting en facilitaire kosten dan begroot:	92.000
Lagere tractiekosten dan begroot:	27.000
Lagere automatiseringskosten dan begroot:	78.000
Lagere kosten algemeen beheer dan begroot:	142.000
Onvoorzien en overige kosten lager dan begroot:	200.000
Resultaat voor reserve meetstations:	696.000
Naar reserve meetstations:	-113.000
Gerealiseerd resultaat:	583.000

Opbrengsten en gerelateerde kosten

Opbrengsten

De totale opbrengsten bedragen € 35,6 miljoen en zijn daarmee € 391.000 hoger dan begroot. Vanaf het eerste kwartaal 2022 liet de productiviteit een dalende lijn zien. Daarom is in de begrotingswijzigingen reeds rekening gehouden met een hoger percentage ziekteverzuim (dan oorspronkelijk begroot), een hogere opname van verlof dan begroot en het feit dat meer (indirecte) uren moesten worden besteed aan het inwerken van nieuw personeel. Een hoge productiviteit in het laatste kwartaal van 2022 heeft er mede toe geleid dat de gerealiseerde opbrengsten uiteindelijk boven begroting zijn.

Het aantal declarabele uren bedraagt ongeveer 332.200 uur, waar 331.000 uren waren begroot (realisatie 2021: 334.300 uur). Het bijbehorende gemiddelde nacalculatorische uurtarief bedraagt circa € 99,20 (voorcalculatorisch € 95,00). Het verschil in tarieven komt doordat afgelopen jaren een verschuiving naar steeds meer specialistisch werk heeft plaatsgevonden. Deze werkzaamheden kennen in de regel een hoger tarief.

Laboratoriumkosten en kosten milieumetingen

De laboratoriumkosten vormen een variabele post, wat wil zeggen dat meer vraag een hoger kostenniveau tot gevolg heeft. De laboratoriumkosten worden doorbelast en zijn derhalve resultaatneutraal.

Kosten

Personeel in loondienst

In de kosten van personeel in loondienst is een bedrag van € 602.000 opgenomen voor de vorming van de voorziening voor verlofsparen. Tot en met 2021 werden alle verlofgerelateerde rechten toegelicht en gekwantificeerd in de 'Niet uit de balans blijvende vorderingen en verplichtingen'. In 2022 is echter CAO SGO artikel 6.3 Verlofsparen in werking getreden. Dit heeft tot gevolg dat er een

voorziening moet worden opgenomen voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van niet-gelijke omvang. Dit heeft geleid tot afgerond € 362.000 hogere kosten dan begroot. Zonder de reeds genoemde dotatie aan de voorziening voor verlofsparen bedraagt de onderbesteding op de salarislasten € 240.000.

Reiskosten

Door het minder aantal reisbewegingen als gevolg van het hybride werken zijn de reiskosten € 75.000 lager uitgevallen dan begroot (na wijzigingen). Hier-tegenover staan de kosten van thuiswerkvergoedingen (ongeveer € 80.000), die zijn opgenomen onder de 'Overige personele kosten'.

Overige personele kosten

Mede door uitstel van de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn de kosten voor opleiding en vorming lager uitgevallen dan begroot. Daarnaast is er sprake van lagere kosten voor organisatieontwikkeling en onderbesteding op het mobiliteitsbudget. De gerealiseerde kosten zijn op totaalniveau € 160.000 lager dan begroot (na wijzigingen).

Inhuur personeel

De inhuurkosten van personeel zijn € 139.000 hoger dan begroot (na wijzigingen). De overschrijding is ontstaan bij het primaire proces en is het gevolg van het niet kunnen invullen van vacatures vanwege krapte op de arbeidsmarkt. Zonder de reeds eerdergenoemde dotatie aan de voorziening voor verlofsparen bedraagt de onderbesteding op de salarislasten € 240.000. Deze onderbesteding dekt hiermee de overschrijding op het inhuurbudget.

Detachingsopbrengsten

In tegenstelling tot voorgaande jaren worden de opbrengsten van detacheringstrajecten meegenomen in de begroting. Detachingsopdrachten gestart na het opstellen van de gewijzigde begroting zijn de oorzaak van de hogere opbrengsten dan begroot.

Afschrijvingen

Als gevolg van achterblijvende investeringen in voorgaande jaren vallen de afschrijvingslasten voor 2022 lager uit dan begroot.

Huisvesting en facilitaire kosten

De kosten van huisvesting en facilitaire kosten zijn € 92.000 lager dan begroot (na wijzigingen). De verminderde aanwezigheid van personeel op kantoor (als gevolg van hybride werken) heeft geleid tot een onderbesteding op de kantoorkosten. Tevens is er sprake van lagere gebouwgebonden kosten dan begroot. Met de te verwachten hoge afrekening van servicekosten is in het resultaat van 2022 rekening gehouden.

Tractie

De kosten van vervoermiddelen in eigen beheer zijn € 27.000 lager dan begroot (na wijzigingen). Voornaamste oorzaak hiervan zijn de lagere brandstofkosten door een andere invulling van werkzaamheden (administratief of op afstand).

Automatiseringskosten

De totale kosten van automatisering zijn € 78.000 lager dan begroot (na wijzigingen). De totale onderbesteding van de automatiseringskosten is het saldo van diverse minder omvangrijke onder- en overschrijdingen van onderliggende kostenposten.

Algemeen beheer

Als gevolg van lagere advieskosten en kosten van uitbestede dienstverlening, lagere accountantskosten en lagere kosten voor rechtskundige bijstand is er sprake van onderbesteding op de kosten van Algemeen beheer voor een bedrag van € 142.000.

Onvoorzien en overige kosten

Het bedrag dat de OMWB heeft gereserveerd voor onvoorzien kosten van € 150.000 is in 2022 niet aangesproken en is derhalve onderdeel van het jaarrekeningresultaat 2022. Het saldo op de diverse baten en lasten van € 45.000

betreft voornamelijk de opbrengst als gevolg van restitutie fee van Flex West-Brabant voor een bedrag van € 40.000.

Reserve meetstations

Vanuit de overgebleven middelen van de provincie Noord-Brabant is vanuit de resultaatbestemming 2017 de reserve meetstations gevormd. Deze bestemmingsreserve is ter continuering van de meetstations (het betreft investeringsintensieve locaties) en heeft als doel het egaliseren van de kosten van de meetstations over de overeengekomen periode waarin werkzaamheden worden uitgevoerd. De investering in de meetstations betreft onderdelen die in de regel pas bij defect worden vervangen en is daarom lastig te voorzien.

Het saldo van de baten en de lasten van de meetstations komt tot uitdrukking in het overzicht van baten en lasten. Aan het einde van het jaar wordt dit saldo middels een toevoeging aan de bestemmingsreserve (bij een positief saldo), dan wel onttrekking aan de bestemmingsreserve (bij een negatief saldo), verwerkt. Het saldo van de meetstations over 2022 bedraagt € 113.000 positief en is per jaareinde 2022 toegevoegd aan de reserve.

2.4 Programmaverantwoording

In dit hoofdstuk wordt per onderdeel toegelicht wat de OMWB heeft gerealiseerd in relatie tot de begroting. Aan het einde van ieder deelprogramma staan de baten vermeld. De programmalasten worden op totaalniveau verantwoord; hiervoor verwijzen we u naar paragraaf 3.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2022.

Basistaken, verzoektaken en collectieve taken

In de gemeenschappelijke regeling hebben de deelnemers afgesproken dat in de P&C-cyclus onderscheid gemaakt wordt tussen basis en verzoektaken. De OMWB werkt met vier deelprogramma's: basistaken (programma 1), verzoektaken (programma 2), collectieve taken (programma 3) en de overige exploitatielasten

en -baten (programma 4). Programma 1 en 2 worden in de volgende paragrafen inhoudelijk toegelicht. Programma 3 kent een afzonderlijke inhoudelijke verantwoordingscyclus met bijbehorende documenten. In programma 4 zijn de werkzaamheden ondergebracht die buiten voorgaande programma's vallen. Het gaat hierbij om de levering van producten en diensten aan zowel deelnemers als niet-deelnemers. De inhoudelijke verantwoording van programma 4 vindt tegelijkertijd met het leveren van de dienst of het product plaats en is daardoor niet opgenomen in dit hoofdstuk.

2.4.1 Programmadeel 1: Vergunningverlening, toezicht en handhaving (basistaken)

Programmadeel 1 bestaat uit de wettelijke taken op het terrein van milieu, de zogenaamde VTH-milieutaken. In opdracht van bevoegde gezagslichamen voert de OMWB voor de deelnemers de volgende taken uit:

- Vergunningverlening op het gebied van milieu (agraris, procesindustrie, afval, horeca, Brzo en asbest(melding));
- toezicht op het gebied van milieu (agraris, procesindustrie, afval, horeca, Brzo en asbest);
- klachtenbehandeling en repressieve handhaving (agraris, procesindustrie, afval, horeca, evenementen en Brzo);
- niet-inrichting gebonden taken: asbest-, bodem- en ketengericht milieutoezicht;
- energiecontroles en beoordelingen.

Net als andere jaren vormden in 2022 de werkprogramma's van gemeenten en provincie en de afspraken met de andere Brabantse omgevingsdiensten het uitgangspunt van het 'gelijke speelveld'. De afspraken voor de landelijke uitvoering van Brzo- en vth-taken van de gezamenlijke Brzo-omgevingsdiensten vormen de basis voor dit programmadeel.

Ontwikkelingen van invloed op de resultaten

Vergunningverlening

Vergunningverlening Agrarisch

Anders dan eerder verwacht, is de grote hausse aan vergunningaanvragen voor veehouderijen ten gevolge van provinciaal beleid opnieuw niet gekomen. Oorzaak is de onduidelijkheid over de toepasbaarheid van emissiearme stalsystemen door jurisprudentie, het rapport van Wageningen University & Research (WUR) over de systematiek van de Regeling ammoniak en veehouderij (RAV) en de kamerbrief van minister Van der Wal. Hierdoor verschoof wederom de door het provinciaal bestuur opgelegde deadline voor het voldoen aan strengere eisen met betrekking tot emissiearme stalsystemen van 1 januari 2024 naar 1 juli 2024. De gevolgen van de provinciale beleidsaanpassing waren zichtbaar in het aanbod van vergunningaanvragen. Door het stikstofvraagstuk, de wijzigingen in beleid en regelgeving en de relatie met vergunningen in het kader van de Wet natuurbescherming is de complexiteit van procedures toegenomen. Dit vraagt om extra capaciteit en deskundigheid. Daarnaast stond eind 2022 vooral in het teken van een flinke afname in aantallen aanvragen voor een omgevingsvergunning en het stilvallen van lopende aanvragen vanwege het verplicht aanhaken van natuur bij de Wabo-procedures. Tegelijkertijd was er sprake van het tijdelijk stopzetten van de Wnb-vergunningverlening door de provincie in afwachting van een Handreiking van het Rijk over het toetsen van een Passende Beoordeling. Zodra deze Handreiking beschikbaar is en de Wnb-vergunningverlening weer op gang komt, wordt alsnog een hausse aan vergunningaanvragen verwacht. Momenteel is het Rijk nog bezig met het opzetten van nieuwe beëindigingsregelingen. Dit zal vermoedelijk leiden tot het stoppen van een aantal bedrijven met bijbehorende intrekingsprocedures.

Vergunningverlening Afvalverwerking

Op het gebied van vergunningverlening voor afvalverwerkende bedrijven constateerde de OMWB in 2022 dat het onverminderd druk is binnen deze branche. COVID-19 had ook in 2022 weinig tot geen invloed op het aantal ingediende

aanvragen en de contacten met de bedrijven. Ook zien we dat steeds meer bedrijven op zoek zijn naar mogelijkheden afvalstoffen hoogwaardiger te verwerken of deze opgewerkte afvalstoffen af te zetten als secundaire grondstoffen.

Het traject TUF Recycling Dongen is in 2022 geheel afgerond, het terrein is inmiddels leeg opgeleverd, de vergunning ingetrokken en het terrein is verkocht.

Vergunningverlening Circulaire economie

De OMWB heeft in samenwerking met Omgevingsdienst NL en vier andere omgevingsdiensten in 2022 een aantal projecten uitgevoerd voor onder andere het Interprovinciaal Overleg (IPO) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) op het gebied van circulaire economie. Zo is een handreiking opgesteld voor 'einde afval' en zijn leaflets opgesteld voor vergunningverlening en toezicht binnen dit kader. In 2023 krijgen deze projecten een vervolg en verdere uitwerking.

Daarnaast is een eerste stap gezet om samen met onze deelnemers een netwerk op te zetten met betrekking tot circulaire economie, waarbinnen voorbeelden en casussen besproken en uitgewisseld kunnen worden. We hebben samen met een aantal deelnemers nader onderzocht welke rol de OMWB kan vervullen met betrekking tot circulaire economie en vergunningverlening, toezicht en handhaving. Dit project krijgt een vervolg in 2023. Daarnaast is met de provincie Noord-Brabant uitvoering gegeven aan het opgestarte project in 2021 met betrekking tot welke mogelijke 'ruimte' er is om specifieke CE-initiatieven toe te staan, ondanks het feit dat dit juridisch gezien niet past binnen bestaande wet- en regelgeving. Zo is er een oordeel afgegeven voor einde-afvalstatus van kunststof *flakes*, hebben we ingestemd met proefnemingen met afvalstoffen bij een bedrijf, en is er een proefvergunning afgegeven voor het verwerken van een afvalstof als cementvervanger in beton.

Daarnaast is er een bijeenkomst georganiseerd voor VTH-medewerkers van omgevingsdiensten in samenwerking met de provincie waarbij de focus lag op het Circulair Materialenplan, de toekomstige opvolger van het Landelijk Afvalbeheerplan. Ook zijn die dag casussen besproken.

Vergunningverlening bodem en gesloten bodemenergiesystemen (gBES)

Het werkaanbod vergunningverlening bodemsaneringen in het kader van de Wet bodembescherming voor de provincie Noord-Brabant en de gemeenten Tilburg en Breda was ook in 2022 zeer groot. Hierbij speelde tevens de noodzaak van het afronden van een aantal spoedeisende saneringsprojecten in het licht van de komende transitie bodem (overdracht van bevoegdheden van provincie naar gemeenten bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet). In opdracht van de provincie is de OMWB daarnaast in 2022 doorgegaan met het project rondom de monitoringsverplichtingen bij bodemsaneringen. Eenzelfde project is in 2022 ook voor Breda uitgevoerd. Voor Tilburg is in 2022 een soortgelijk project gestart om onder andere de openstaande (monitorings)verplichtingen en aflopende Besluit uniforme saneringen (BUS)-meldingen na te gaan.

In 2022 is het aantal meldingen voor gesloten bodemenergiesystemen onveranderd gebleven, rond de 300. Wij beoordelen deze meldingen voor 24 van de 25 gemeenten en registreren de systemen in het Landelijk Grondwater Register. Daarnaast beantwoorden wij vragen over gesloten bodemenergiesystemen namens deze 24 gemeenten.

Vergunningverlening Brzo-bedrijven

We zien dat bedrijven in 2022 aanvragen voor revisievergunningen hebben ingediend en nog steeds aan het voorbereiden zijn. Het aantal uitgebreide, afgeronde procedures ten opzichte van 2021 is fors toegenomen (van 29 naar 49 afgehandelde producten). Dit betekent concreet dat er steeds meer bedrijven over een volledige geactualiseerde vergunning beschikken. Voor de meest complexe Brzo-bedrijven is periodiek overleg gevoerd over onder meer de relevante bedrijfsontwikkelingen en wet- en regelgeving. We zien een toename in digitaal overleg met bedrijven. Op deze wijze kan vaak op korte termijn en op efficiënte wijze overlegd worden.

De programmatische aanpak is uitgevoerd. De in 2022 geplande actualisatie-toetsen zijn op een enkele uitzondering na uitgevoerd.

In 2022 heeft de OMWB geparticipeerd in het project Altijd Actuele Digitale Vergunning (AADV) van de provincie Zuid-Holland. Dit project bestaat uit meerdere deelprojecten. In 2022 heeft de OMWB actief deelgenomen aan de projecten 'Kwaliteitsrichtlijnen (juridische) normen in vergunningvoorschriften', 'Doorontwikkeling van de Digitale Toepassing AADV', 'Robuuste vergunning' en 'Altijd Actuele Digitale Aanvraag'. Daarnaast hebben we toegang gekregen tot de testomgeving van DigiV. DigiV is het Digitale Voorschriftenregister.

Toezicht en handhaving

Toezicht Brzo-bedrijven

Het toezichtprogramma is in 2022 volledig uitgevoerd. De inhoudelijke rapportage is te vinden in het Brzo-jaarverslag.

Risicorelevante bedrijven (RRB)

De drie Brabantse omgevingsdiensten, drie veiligheidsregio's en drie waterschappen houden binnen de provincie Noord-Brabant onder meer toezicht op ongeveer 245 zogenoemde risicorelevante bedrijven (RRB). Dit zijn bedrijven die niet onder het Besluit risico's zware ongevallen (Brzo) vallen, maar wel een veiligheidsrisico kunnen vormen. RRB zijn geselecteerd op basis van vooraf bestuurlijk vastgestelde

en Brabantbrede criteria. De Brabantse omgevingsdiensten, veiligheidsregio's en waterschappen werken nauw samen om het toezicht optimaal te organiseren. Hiervoor hebben de negen diensten een gezamenlijke interventiestrategie opgesteld. Binnen deze interventiestrategie staan drie pijlers centraal:

1. Omslag maken van regelgericht naar risicogericht en/of doelgericht toezicht, waarbij de primaire focus bij de toezichthouder ligt op risico's en niet op regels;
2. van een reactieve naar een proactieve bedrijfscultuur die gericht is op het voorkomen van problemen en overtredingen in plaats van het reageren op problemen en overtredingen;
3. beoordelen en stimuleren van risicobeheersing door het bedrijf zelf.

Bovengenoemde interventiestrategie is gericht op preventie en maakt gebruik van actuele kennis over effectief toezicht. Hierbij is het streven om zoveel mogelijk aan te sluiten bij bestaande kaders (zoals de Landelijke handhavingsstrategie), waarbij de regionale identiteit behouden blijft.

De toezichthouder toetst met behulp van deze interventiestrategie of de papieren en fysieke werkelijkheid met elkaar overeenkomen. Hiertoe wordt gebruik gemaakt van een aantal concrete instrumenten op basis waarvan een toezichthouder een bedrijf kan beoordelen. Deze instrumenten zijn:

- Een vragenlijst/self-assessment (meetinstrument) om te beoordelen of bedrijven hun risicobeheersing op orde hebben;
- een normenkader dat de toezichthouder in staat stelt om een bedrijf in te delen in een niveau;
- een (basis)procedure om de beoordeling uit te voeren van de vragenlijst en het normenkader.

In 2022 is bij ongeveer 70 van de 125 RRB deze gezamenlijke interventiestrategie ingezet. Dit betreft zowel gemeentelijke als provinciale bedrijven.

Bij alle overige gemeentelijke en provinciale RRB is op basis van een risicogerichte benadering invulling gegeven aan het toezicht. Dit kan betekenen dat een bedrijf regulier aangekondigd, onaangekondigd of op basis van een aspect-

controle is bezocht. Voor alle uitgevoerde controles geldt dat op basis van thema's of speerpunten aspecten van de omgevingsvergunning of het activiteitenbesluit zijn gecontroleerd.

Branche agrarisch – veehouderij (informatiegestuurd werken)

In 2022 is het project Intensivering Toezicht veehouderij (ITv) doorontwikkeld binnen 'informatiegestuurd werken'. Hiermee is de oorspronkelijke aanpak inmiddels een reguliere werkwijze geworden. Concreet zijn binnen informatiegestuurd werken (IGW) - veehouderij de volgende resultaten behaald die een directe invloed hebben op de uitvoering van agrarische controles binnen de veehouderij:

- Verkenning informatiebehoefte deelnemers (selectie) alsook intern naar ontwikkelingen en actualiteiten binnen de branche;
- (door)ontwikkeling nieuwe Digitale Checklist (DC);
- ontwikkeling methodiek voor risicogericht prioriteren, aansluitend op bestaande tool;
- herzien data-infrastructuur;
- start herziening datakwaliteit (gereed 2023);
- start ontwikkeling Power-BI rapportage ter vervanging van de ITv-portal (oplevering 2023).

Toezicht glastuinbouw

Binnen ons werkgebied zijn ruim vierhonderd glastuinbedrijven gevestigd. De teelt van deze bedrijven is vooral gericht op groenten, fruit en potplanten. In 2022 zijn er in totaal 135 bedrijven integraal gecontroleerd binnen deze branche.

Voor deze branche lag de focus in 2022 vooral op de eenduidige vastlegging van data in digitale checklisten. Het doel is om aan de hand van deze data efficiënter te kunnen werken, meer risicogericht te controleren en de bedrijven beter te kunnen monitoren op onder andere het naleefgedrag. In 2023 wordt de checklist verder geoptimaliseerd door de gegevens van 2022 te evalueren.

Toezicht gemeentelijke afvalbedrijven

In 2022 zijn de afvalbedrijven risicogericht bezocht. Dit betekent dat 'achterblijvers' gecontroleerd zijn. Ook zijn bedrijven bezocht die om een andere reden het bezoeken waard waren, dit kan zowel op verzoek van de gemeente als om een bedrijfsspecifieke reden vanuit de OMWB gebeurd zijn.

De groep achterblijvers bestaat uit bedrijven uit verschillende sub-branches. Hierdoor is er geen algemeen beeld te geven van het naleefgedrag van deze groep. In de praktijk ziet de OMWB wel dat de achterblijvers in de afvalbranche blijvend aandacht vergen. Het gaat dan om bedrijven die niet actief bezig zijn met naleving van wet- en regelgeving. Het is noodzakelijk om de toezichtsdruk op deze bedrijven hoog te houden. Zodoende kunnen deze bedrijven in 2023 een bezoek van ons verwachten.

Vuurwerkverkoop

In december 2022 jaar vond voor het eerst sinds 2019 weer verkoop van consumentenvuurwerk categorie F2 plaats. De OMWB hield bij de verkooppunten toezicht op de voorschriften uit het Vuurwerkbesluit. We hebben gemerkt dat bij veel ondernemers het kennis- en bewustwordingsniveau na drie jaar enigszins weg was gezakt. In totaal hebben we dit jaar dan ook meer overtredingen geconstateerd dan het verkoopjaar 2019. De controles zijn in twee delen uitgevoerd. In oktober en november vonden de voorcontroles op keuringen

en certificaten plaats. Tijdens de drie verkoopdagen controleerden we op houding, gedrag en feitelijke opslag. Binnen het werkgebied van de OMWB is een trend waar te nemen waarin steeds meer verkooppunten stoppen met de verkoop en opslag van consumentenvuurwerk.

Metaalbedrijven

De OMWB is in 2022 verdergegaan met het project 'Metaal'. Binnen het werkgebied zijn ongeveer 750 inrichtingen actief binnen de metaalbranche. Voor het project zijn ongeveer 235 metaalbedrijven geselecteerd uit de uitvoeringsprogramma's van alle deelnemers. Toezichthouders hebben deze bedrijven gecontroleerd. Het project richtte zich enkel op bedrijven die actief zijn in het bewerken van metaal. Dit zijn bedrijven met activiteiten als het smeden, stralen, coaten of lassen van metalen. Het doel van het project is om naast regulier toezicht ook informatie te verzamelen om gericht te kunnen programmeren of interventies te plegen op veel voorkomende overtredingen. De meest voorkomende overtreding betrof onjuiste opslag van gasflessen.

Rubber en kunststof

De OMWB is in 2022 verdergegaan met het project 'rubber en kunststof'. Voor het project zijn ongeveer 51 kunststofbedrijven geselecteerd uit de uitvoeringsprogramma's van alle deelnemers. Toezichthouders hebben deze bedrijven gecontroleerd op de speerpunten melding/vergunningssituatie, keuring stookinstallatie/koe-linstallatie, gebruik open natte koeltorens, bodembescherming, opslag gevaarlijke stoffen en gasflessen, emissie van stof/geur/vluchtige organische stoffen, afvoer afval, energie en opslag in tanks. Het doel van het project is om naast regulier toezicht ook informatie te verzamelen om gericht te kunnen programmeren of interventies te plegen op veel voorkomende overtredingen. De meest voorkomende overtreding betrof onjuiste opslag van gevaarlijke stoffen conform de PGS 15.

LPG-tankstations

De OMWB heeft de branche LPG-tankstations sinds 2021 ondergebracht in een meerjarenprogramma dat wordt overgenomen in de jaarlijkse, gemeentelijke uitvoeringsprogramma's. Het programma schrijft voor dat een LPG-tankstation

om de twee jaar wordt gecontroleerd. Hierbij wordt afgewisseld tussen een fysieke integrale controle en een verkorte administratieve controle op alleen het LPG-aspect. Het gehele tankstation wordt dus eenmaal in de vier jaar geheel integraal gecontroleerd. Elk jaar wordt op deze wijze de helft van alle LPG-tankstations gecontroleerd.

Toezicht afvalwater

Het afvalwater dat bedrijven lozen kan soms tot ingrijpende schade aan de riolering leiden. Wanneer dat niet tijdig gesignaleerd wordt, bestaat het risico dat een deel van de riolering al op de helft van haar levensduur vervangen moet worden. Voor diverse gemeenten voert de OMWB daarom afvalwatermonitoring uit. Bij veel van de afvalwatermonitoringsonderzoeken blijkt dat bij de betreffende bedrijven de voorzieningen niet op orde zijn. De resultaten leveren veel informatie op en geven vaak aanleiding voor een vervolgtraject. Het opstellen van het afvalwatermonitoringsprogramma en vervolgtrajecten gebeurt in nauw overleg met de gemeenten die hieraan deelnemen.

Toezicht bodem

De OMWB houdt voor gemeenten toezicht op het toepassen van grond en bouwstoffen overeenkomstig het gestelde in het Besluit bodemkwaliteit (Bbk). De verplichte meldingen worden beoordeeld en worden risicogericht gecontroleerd. Verder vinden er vrije veldcontroles plaats op toepassingen van grond- en bouwstoffen die niet gemeld zijn. De OMWB let met name op nuttige toepassing van de grond en de milieu-hygiënische kwaliteit hiervan. Ook ziet de OMWB er op toe dat bouwstoffen voldoen aan het Bbk en de kwaliteit en functie van de ontvangende bodem. Daarnaast moet zijn voldaan aan de gemeentelijke bodembeheernota. Het aantal meldingen bedraagt in 2022 ongeveer 1.200. Actueel is de nieuwe nota Bodembeheer. Deze is door de meeste gemeenten vastgesteld. Er volgt nog een actualisatie van de overige bodemkwaliteitskaarten.

Voor toezicht op de Wet bodembescherming zijn voor de provincie 142, gemeente Breda 27 en gemeente Tilburg 89 saneringen uitgevoerd waarbij risicogericht toezicht is uitgevoerd.

Handhaving en klachten

Handhaving

Ondanks het feit dat de COVID-19-crisis zo goed als achter ons ligt, is de nasleep hiervan nog duidelijk merkbaar. Tijdens repressieve trajecten is een zekere mate van terughoudendheid te zien wanneer het gaat over het doen van investeringen of aanpassingen na geconstateerde overtredingen. Met name de kleinere bedrijven gaan gebukt onder de hoge kosten, lage(re) inkomsten, onzekerheid over de toekomst en de hoge energieprijzen. Dwangsommen kunnen de doodsteek zijn voor eenmanszaken en kleinere ondernemingen. Zodra ondernemers aanpassingen willen doen, worden zij geconfronteerd met hoge kosten van materialen en daarnaast lange levertijden omdat materialen niet voorradig zijn. Verplichte keuringen van stookinstallaties kennen bovendien een zeer lange wachttijd bij erkende installateurs. In deze gevallen kiest de OMWB voor het informeel verlengen van de termijn zodat de ondernemer de tijd krijgt om de overtredingen op te heffen. In het geval van zo'n informele termijnverlenging vindt zorgvuldige afweging en afstemming plaats tussen handhaving, juristen en gemeenten.

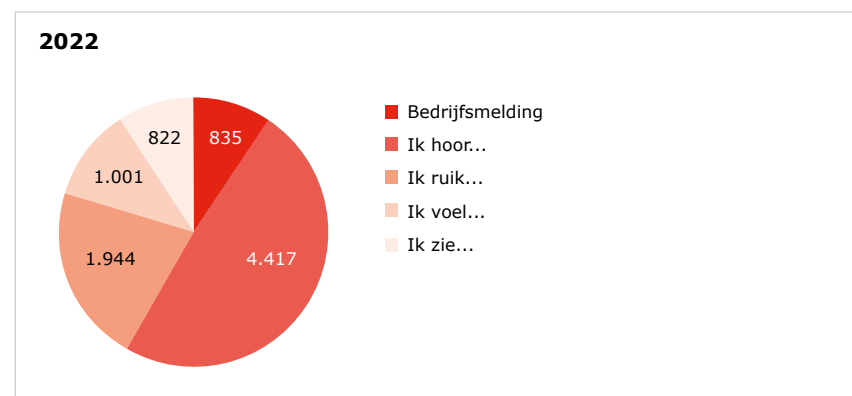
Naast bovenstaande factoren speelt het uitstel van de Omgevingswet ook een grote rol als het gaat om langer lopende handhavingstrajecten. We zien minder bereidheid bij het opheffen van overtredingen of het doen van de benodigde aanpassingen die nu in de huidige wetgeving gelden en bij de invoering van de Omgevingswet komen te vervallen, of waarbij kan worden teruggevallen op bijvoorbeeld het Bal (Besluit activiteiten leefomgeving).

In de gemeente Moerdijk is in de omgeving van een bedrijf jarenlang sprake geweest van grote stofoverlast vanwege haar activiteiten. Het bedrijf bleek laks in het naleven van de eisen die op basis van de wet- en regelgeving op hem van toepassing zijn. Om het bedrijf te laten voldoen aan de voorschriften, zijn diverse bestuurs- en strafrechtelijke handhavingstrajecten opgestart. Op dit moment is nog één dwangsombeschikking van kracht en lopen nog twee procedures bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hoger beroep,

in afwachting van de uitspraak) en de Rechtbank Zeeland- West-Brabant (beroep, zitting wordt nog gepland). Door gezamenlijk optreden is de situatie inmiddels aanzienlijk verbeterd doordat het bedrijf meerdere aanvullende maatregelen en voorzieningen heeft getroffen. Het aantal klachten is duidelijk afgenomen.

Klachten

Het totaal aantal klachten en meldingen (provinciaal als gemeentelijk samen) in 2022 (9.019) is hoger dan in 2021 (8.232) en 2020 (7.229). Onderstaande grafiek geeft een weergave van het aantal klachten en meldingen per categorie over 2022.

In 2022 is in vergelijking met 2021 het aantal geluidklachten fors toegenomen (met 1.350 klachten). Dit wordt met name veroorzaakt door een toename van het aantal klachten in de subcategorie 'horeca en evenementen'. Het aantal klachten dat anoniem is ingediend, 1.182 klachten in 2022, is met ruim 240 klachten toegenomen ten opzichte van 2021.

Over de top 5 vermoedelijke veroorzakers - niet zijnde 'onbekend' (719 klachten), 'evenement/ festival' (479 klachten) of 'buren/omwonenden' (391 klachten) - zijn 1.128 klachten ingediend. Bij deze bedrijven loopt een VTH-traject.

In 2022 heeft de klachtendienst te maken gehad met vier (langdurig) zieken van de twaalf geconsigneerden. Dit leidde tot een hogere werkdruk. De opdrachtgevers zijn geïnformeerd dat dit zijn weerslag kan hebben op de uitvoering van de werkzaamheden.

Niet-inrichting gebonden taken

Asbest

Het afgelopen jaar was een voortzetting te zien van de bedrijfsmatig gemelde asbestsaneringen (ongeveer 3.500) waarop risicogericht toezicht is uitgevoerd. De OMWB ziet hier een goed naleefgedrag bij de gecertificeerde bedrijven.

De stijgende trend met betrekking tot verzoektaken die binnen het werkprogramma worden behandeld, heeft zich doorgezet. We zien ook dat we meer andere typen verzoektaken krijgen zoals de nazorg bij incidenten en het geven van (beleids)advies. Uit de verzoektaken en uit analyses is weer gebleken dat er nog vele asbestsaneringen illegaal ofwel ondeskundig worden uitgevoerd. Om dit te beperken is nog meer ingezet op preventie door bijvoorbeeld het geven van voorlichting en hebben we vooral geïnvesteerd in het delen van de inzichten en kennis met de gemeenten om met elkaar tot nieuwe effectieve aanpakken te komen.

Totaalsloop

In 2022 hebben de ABG-gemeentes en de gemeente Drimmelen, in navolging van elf reeds betrokken deelnemers, het beoordelen van sloopmeldingen totaal-sloop en het houden van toezicht in het veld op de uitvoering, toevertrouwd aan de OMWB. De verwachting was dat hierdoor het aantal te behandelen sloopmeldingen zou groeien tot ongeveer 750 (per jaar). Dit is echter niet gebeurd; vermoedelijk door forse prijsstijgingen van onder andere bouwmaterialen is het aantal sloopmeldingen sterk achtergebleven op de verwachtingen en bleef het uiteindelijk steken op een aantal van ongeveer 650.

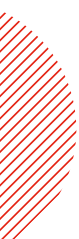
Bouwen

Het volume van de provinciale BRIKS (bouwen, reclame, inritten, kappen en slopen)-taken, met als belangrijkste onderdeel bouwplantoetsing en bouwtoezicht, is dit jaar in vergelijking met voorgaande jaren globaal gelijk gebleven. Door het in dienst nemen van een eigen constructeur kon het merendeel van de bouwaanvragen ook op dit onderdeel in eigen huis worden afgehandeld. Door een bestaande dienstovereenkomst met de zusterorganisatie 'ODZOB' kon in nood op hen worden teruggevallen en omgekeerd. Tevens werd door deze constructie de kwaliteit van het geleverde werk gewaarborgd en voldaan aan de kwaliteitscriteria 2.2.

Ook enkele van onze gemeentelijke deelnemers namen bouwtaken van de OMWB af. Het gaat dan om het onderdeel bouwen bij meervoudige vergunningaanvragen. Het volume daarvan was echter eerder beperkt in omvang. De gemeente Zundert was daarop een uitzondering. Daarnaast was de bouwunit van de OMWB in deze gemeente als casemanager en als toezichthouder bouw betrokken bij een complexe (meerjarige) gebiedsontwikkeling.

Energie

In opdracht van gemeenten en provincie heeft de OMWB toezicht uitgevoerd op de energiebesparingsplicht en de informatieplicht energiebesparing. Daarbij is tevens gebruik gemaakt van extra toezichtcapaciteit die kosteloos door het Rijk beschikbaar is gesteld. Ook is gestart met de voorbereiding op de implementatie van nieuwe en aangescherpte wet- en regelgeving die in 2023 in werking treedt. Een aanvraag voor additioneel budget voor de intensivering van toezicht en handhaving op het gebied van energie is door het Rijk goedgekeurd. Vervolgens is gestart met de werving van extra toezichtcapaciteit en zijn twee energietoezichthouders aangenomen. De werving van extra capaciteit wordt in 2023 voortgezet. De afstemming met andere omgevingsdiensten is in 2022 verder geïntensiveerd. Dit draagt bij aan een efficiënte uitvoering en een uniforme werkwijze. Er zijn twee nieuwsbrieven gepubliceerd om gemeenten en provincie te informeren over de nieuwe ontwikkelingen.

In 2022 is opnieuw veel geïnvesteerd in dataopbouw en de ontwikkeling van dashboards om deze data te ontsluiten. Als basis voor informatiegestuurd toezicht wordt steeds meer informatie verzameld over het energieverbruik van bedrijven. Daardoor is de OMWB ook steeds beter in staat om gemeenten en de provincie te informeren over de CO₂-reductie die met het energietoezicht gerealiseerd wordt.

Ketengericht milieutoezicht

In 2022 is het werkprogramma ketenaanpak projectmatig uitgevoerd op de thema's afval, asbest en bodem. Tussentijds zijn gemeenten op de hoogte gehouden over de voortgang en is met de laatste termijnrapportage een inhoudelijke verantwoording gegeven. Door niet alleen het instrument (ketengericht)toezicht in te zetten maar ook te kiezen voor preventieve maatregelen en beleidsadvies is er meer recht gedaan aan de benodigde aanpak om lastige milieuproblemen aan te pakken.

Het jaar 2022 stond ook in het teken van het werken aan een Brabantbreed afgestemd uitvoeringsprogramma. Dat heeft geresulteerd in drie projecten waarin met de ODZOB en ODBN is samengewerkt en zijn er afspraken gemaakt om de individuele werkprogramma's te gaan harmoniseren. De OMWB heeft tevens verder geïnvesteerd in de samenwerking met ketenpartners met als concrete opbrengst dat de politie, de Nederlandse Arbeidsinspectie en de inspectie Leefomgeving en Transport vanaf de voorkant actief betrokken zijn in de ketenprojecten.

De omzet op programmadeel 1 bedroeg over 2022 € 20.842.000 (begroot € 21.022.000). De kosten worden niet verbijzonderd naar programma; deze worden op totaalniveau verantwoord.

2.4.2 Programmadeel 2: Adviezen en projecten

In programmadeel 2 brengen deelnemers aan de hand van het werkprogramma de adviestaken op het terrein van milieu en overige taken uit het omgevingsrecht in. Deze zogeheten verzoektaken omvatten (milieu)metingen, adviezen en projecten op het gebied van bijvoorbeeld Brzo, geluid, bodem, (afval)water, lucht, vergunningverlening (niet-basistaken), toezicht (niet-basistaken), asbest (niet-basistaken), ruimtelijke planvormingsprocessen, externe veiligheid, duurzaamheid en omgevingsbeleid. Deze taken hebben vaak een wettelijke grondslag of zijn onderdeel van beleidsambities.

De werkprogramma's zijn indicaties van het volume van deze taken. Incidentele verzoektaken kunnen van jaar tot jaar verschillen. Deelnemers hebben in hun werkprogramma's vaak enkele niet nader gespecificeerde budgetten opgenomen, waar in de loop van het jaar opdrachten voor worden verstrekt. De realisatie van de gegeven opdrachten in 2022 wordt per deelnemer in de (derde) termijnverantwoording teruggekoppeld.

Ontwikkelingen van invloed op de resultaten

Advies Ruimtelijke Ordening (RO) en advies Externe Veiligheid

Een gestage groei is er bij het product advisering Ruimtelijke Ordening en Milieu. Gemeenten doen steeds vaker een beroep op de OMWB om bijstand en (milieu) advisering bij het opstellen en beoordelen van ruimtelijke plannen. Enerzijds komt dit door de gebiedskennis van gemeenten die de RO-adviseurs hebben opgebouwd, met daarbij steeds meer ondersteuning van OMWB-data. Anderzijds heeft de OMWB de laatste jaren geïnvesteerd in de relatie met gemeenten, die op hun beurt een oplossingsgerichte werkwijze en korte lijnen met de RO-ambtenaren waarderen. Belangrijke marktomstandigheden die leiden tot de toenemende vraag zijn de komst van de Omgevingswet, de stikstofproblematiek en het vervallen van de bouwvrijstelling in het bijzonder, de complexiteit van milieu- en gezondheidsthema's in relatie tot RO, de relatief nieuwe behoefte aan ecologisch advies en de woningbouwopgave die veel gemeenten hebben.

In 2022 is er veel werk verricht met het omzetten van de risicokaart/RRGS (Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen) naar het nieuwe REV (Register Externe Veiligheid). Vanuit het Rijk is het voor gemeenten en provincie verplicht om aan te sluiten op dit nieuwe REV. De toekomst ligt bij een digitale koppeling met een VTH-systeem maar zolang dat er nog niet is, moet worden voldaan met handmatige overzetting via een Bevoegd gezag Module (BGM). Stap één bestond uit de overzetting van gegevens vanuit het RRGs naar het REV. Deze overzetting is voor alle gemeenten en provincie uitgevoerd door de OMWB.

Er is een Handreiking externe veiligheid opgesteld. Deze handreiking geeft handvatten voor het opnemen van Omgevingsveiligheid in de omgevingsvisie en in het nieuwe deel van het omgevingsplan. Deze handreiking is bedoeld voor gemeenten en legt op een eenvoudige manier uit wat de wijzigingen in de Omgevingswet teweegbrengt.

Daarnaast is het reguliere werk uitgevoerd. Er zijn adviezen gegeven voor vergunningverlening als ruimtelijke ordening.

Metingen en onderzoek

Bodem

Advies

Over het jaar 2022 zijn er ongeveer duizend bodemzaken behandeld die betrekking hebben op het geven van advies (intern en extern) en het beoordelen van bodemonderzoeken. Die hebben betrekking op ruimtelijke ordening, omgevingsvergunning aspect bouwen, omgevingsvergunning aspect milieu en meldingen in het kader van het Activiteitenbesluit milieubeheer en het Besluit lozen buiten inrichtingen. Ook hebben we bodemonderzoeken beoordeeld in het kader van provinciale en gemeentelijke grondtransacties, herontwikkeling en civieltechnische werken. Tevens behoorde het milieukundig begeleiden en coördineren van gemeentelijke bodemsaneringsprojecten tot die bodemzaken.

In 2022 heeft de OMWB 23 regiogemeenten ondersteund bij de herziening van de Nota's bodembeheer en de bodemfunctiekaart. Dit was een zeer intensief proces tussen de gemeenten, het uitvoerende adviesbureau en de OMWB als projectleider. De Nota bodembeheer beschrijft het gebiedsgerichte beleid voor het omgaan met vrijkomende grond en baggerspecie en geeft invulling aan het grondstromenbeleid. Veel van de bestaande bodembeleidsregels van de gemeenten zijn overgenomen en samengevoegd tot een gezamenlijke nota. Daarnaast zijn voor actuele onderwerpen aanvullende regels opgenomen ter bescherming van de regionale bodemkwaliteit. Het gaat hierbij onder meer om het beleid rondom PFAS, het beschermen van gevoelige bestemmingen en de regels rondom de toepassing van thermisch gereinigde grond. De Nota's bodembeheer zijn inmiddels vastgesteld door de gemeenteraden en komen met ingang van de Omgevingswet automatisch naast de bruidsschat in het tijdelijk omgevingsplan van de gemeenten.

Daarnaast is in 2022 gestart met fase 2 van de herziening. In deze fase stellen 24 gemeenten met ondersteuning van de OMWB aanvullende beleidsregels voor bodem en ondergrond vast. De gemeenten nemen deze beleidsregels te zijner tijd op in hun definitieve omgevingsplan.

Verder heeft de OMWB zeven gemeenten ondersteund bij het provinciaal project 'diffuus bodemlood'. Diffuus bodemlood is de term voor bodemverontreinigingen met lood die geen duidelijke kern of begrenzing hebben. Deze bodemverontreiniging brengt gezondheidsrisico's met zich mee. Blootstelling aan lood heeft, met name bij jonge kinderen (0-6 jaar), een nadelig effect op het leervermogen en leidt tot een verlies van IQ-punten. In dit project zijn de risicolocaties, zoals volkstuinten, speelplaatsen, schoolpleinen, (openbare) groenvoorzieningen en sportvelden in beeld gebracht en bezocht om onder andere na te gaan of deze locaties vrij toegankelijk zijn. De OMWB heeft voor de gemeenten onderzoek gedaan naar de concentratie lood in de bovengrond op basis van de loodverwachtingenkaart.

Ook heeft de OMWB in 2022, in samenwerking met de civiele afdeling van de gemeente Breda, als proef een aantal milieukundige en civieltechnische bodemonderzoeken uitgevoerd in het kader van nog uit te voeren wegreconstructies of herinrichtingen. Wanneer deze samenwerking met de gemeente Breda bevalt, volgen op gelijke wijze meer bodemonderzoeken.

Over het jaar 2022 zijn er ongeveer honderd bodemzaken behandeld die betrekking hebben op het geven van intern advies aan vergunningverleners van de OMWB en de ODBN/ODZOB over provinciale bedrijven. De adviezen hadden betrekking op het vaststellen van de nulsituatie, eindsituatie en grondwatermonitoring.

Met waterschap Brabantse Delta is in 2022 een format voor standaardrapportage ontwikkeld voor het rapporteren van deze (twee)jaarlijkse grondwatermonitorsgegevens. Ook is ondersteuning verleend bij een rechtszaak (opslaghoeveelheden op bedrijfsterrein in 's-Hertogenbosch).

In 2022 is ook een start gemaakt met de BRO-fase 2 (Basisregistratie ondergrond). Het is de planning om 1 januari 2024 de bodemgegevens die al in het verleden verzameld zijn, op te nemen in de BRO.

Onderzoek

Tevens zijn in 2022 werkzaamheden uitgevoerd met betrekking tot het uitvoeren en begeleiden van bodemonderzoeken, verificatieonderzoeken, vooronderzoeken en het bepalen van de kwaliteit van grondwater (provinciaal grondwaterkwaliteits- en grondwaterstandsmeetnet, zwemwater, oppervlaktewater en afvalwater) in heel Noord-Brabant, met name in opdracht van de provincie. Nieuw in 2022 zijn onderzoeken naar de aanwezigheid van de invasieve exoot knolcyperus (een exotische woekerplant, lijkt op een grasspriet), werkzaamheden voor de ODZOB (dieptebepalingen ontgrondingen met mobiele boot) en controle van processtappen (monstername) bij een aantal Brzo-bedrijven in opdracht van toezicht. Sporadisch worden ook onderzoeken bij drugslocaties uitgevoerd.

In 2022 is een grote grondwaterkwaliteitsmonitoringsronde uitgevoerd, het Brede Screening Maasonderzoek. Binnen dit project worden de grondwatermonsters van de provincies (Noord-Brabant, Limburg), waterschappen (Aa en Maas, De Dommel, Brabantse Delta, Rivierenland, Hollandse Delta en Limburg), Brabant Water, WML, Dunea, RIWA Maas en Rijkswaterstaat met elkaar vergeleken en gecombineerd tot één rapportage (Arcadis).

Geluid

In 2022 zijn metingen uitgevoerd, is advies gegeven en zijn rapporten beoordeeld. Hieronder worden enkele bijzondere zaken nader toegelicht.

Padel

Padel, een soort kruising tussen tennis en squash, is sterk in opkomst in Nederland. Overall in Midden- en West-Brabant schieten padelbanen als paddenstoelen uit de grond. Dat is niet alleen positief en dat merken we ook bij TMO. Zeker na de aandacht in de (landelijke) media (onder andere in NRC Handelsblad en de Avondshow met Arjen Lubach) is er veel meer aandacht voor het aspect geluid bij padel. In 2022 zijn er veel meldingen in het kader van het Activiteitenbesluit beoordeeld en zijn door onze deelnemers vragen gesteld in het kader van het aanpassen van bestaande bestemmingsplannen ten behoeve van de aanleg van nieuwe banen. Daarnaast komen er steeds meer vragen over het uitvoeren van geluidmetingen bij padelbanen naar aanleiding van klachten. Het is de verwachting dat deze 'nieuwe' sport ook in 2023 de nodige aandacht blijft vragen.

Warmtepompen

In het klimaatakkoord zijn CO₂-reductie-doelstellingen opgenomen. De ambitie van het akkoord is om alle woningen uiterlijk in 2050 "van het aardgas af" te halen. Dat betekent dat er andere energiebronnen en apparaten nodig zijn voor de verwarming van onze huizen en voor het warm water. Er zijn verschillende scenario's en verschillende technieken, maar zeker is dat de warmtepomp een zeer prominente rol krijgt als opvolger van de cv-ketel in onze huizen. Sinds april 2021 zijn in het Bouwbesluit geluidgrenswaarden opgenomen voor nieuwe warmtepompen bij particulieren (bij bedrijven gelden de reguliere grenswaarden zoals die zijn opgenomen in het Activiteitenbesluit). De normen voor warmtepompen gelden op de erfgrans met de burens (bij appartementen gelden de normen op het raam of de deur van de burens).

Bij TMO merken we dat het geluid als gevolg van de buitenunit van de warmtepomp steeds vaker vragen oproept. Enerzijds doordat onze deelnemers steeds vaker vragen om geluidadvies bij de aanvraag voor het plaatsen van een warmtepomp. Anderzijds omdat wij steeds vaker vragen krijgen om het geluid van een warmtepomp te meten.

Windturbines

In 2030 moet er tenminste 35 terawattuur (TWh) duurzame elektriciteit geproduceerd worden. Dat is afgesproken in het Klimaatakkoord. Windenergie is een belangrijke energiebron om dit doel te halen. In het Energieakkoord voor duurzame groei staat dat Nederland in 2020 voor 6.000 MW vermogen aan windmolens op land moet hebben staan. Iedere provincie zorgt daarbij voor een aandeel. Aan het eind van 2019 stond er in Nederland 3.534 MW aan bruikbare windenergie op land. Sommige windparken op land zijn later klaar dan gepland. Daarom is het opgesteld vermogen van 6.000 MW in 2020 niet gehaald. Daarentegen groeit de projectcapaciteit van de geplande windparken na 2020 naar 7.389 MW. De provincie Noord-Brabant heeft als doelstelling 471 MW (in 2020) meegekregen. Op dit moment staat er 429 MW opgesteld (met name in het OMWB-gebied). Windturbines vormen (helaas) niet uitsluitend een bron van energie maar veroorzaken ook hinder in de vorm van geluid en slagschaduw. De toename van het aantal windturbines (en de toename in omvang) zorgt voor meer klachten met betrekking tot geluidhinder (en slagschaduw). Voor TMO resulteert dit in een toename van het aantal geluidmetingen en administratieve controles (nalevingsverslagen). In de tweede helft van 2023 (en in 2024) voorzien we grootschalige geluidmetingen aan 28 turbines bij het windpark A16 tussen Hazeldonk en Moerdijk (thans in aanbouw/testfase).

Omgevingswet en EU-richtlijn omgevingslawaai

In het kader van de EU-richtlijn moeten provincies en grote gemeentes (agglomeraties) iedere vijf jaar geluidkaarten en actieplannen opstellen. In 2022 heeft de OMWB geluidkaarten opgesteld voor de provincie Noord-Brabant (provinciale wegen) en de gemeente Breda (gemeentelijke wegen, railverkeer en industrielawaai). Deze kaarten en tabellen rondom het aantal (ernstig) gehinderden en slaapgestoorden zijn inmiddels aangeboden aan het ministerie. In 2024 moeten hieropvolgend actieplannen worden opgesteld die aansluiten bij het ambitieniveau (lees: plandirekte) die de gemeente Breda en provincie Noord-Brabant hebben vastgesteld. Doelstelling is uiteraard het aantal geluidbelaste woningen (en hiermee het aantal gehinderden) terug te dringen.

In het kader van de Omgevingswet (1 januari 2024) worden gemeenten verplicht de Basisgeluidemissie (Bge) van de gemeentelijke wegen vast te stellen. Dit nieuwe instrument moet ervoor zorgen dat er niet langer sprake kan zijn van een onbegrensde groei van de geluidbelasting vanwege gemeentelijke wegen. Tevens moeten voor alle wegen met een intensiteit van meer dan 1.000 motorvoertuigen/etmaal de bijbehorende geluidaandachtsgebieden worden bepaald en vastgesteld. Ook wordt opnieuw gekeken naar de saneringsvoorraad (woningen die onderhevig zijn aan een geluidbelasting van meer dan 70 dB vanwege wegverkeer). Voor de provincie treedt de systematiek van geluidproductieplafonds (GPP) voor provinciale wegen in werking. De OMWB gaat het operationele deel van dit project verzorgen. Ook dit instrument moet een onbegrensde groei van de geluidemissie en -immissie voorkomen. In beide trajecten speelt TMO een voortrekkersrol. Op dit moment wordt uitvoering gegeven aan een pilot (Bge) voor de gemeente Gilze en Rijen. De kennis en informatie die dit oplevert zal (ook) bruikbaar zijn voor de andere aangesloten gemeenten, provincie Noord-Brabant, ODZOB en ODBN.

Handreiking geluid en trillingen onder de Omgevingswet

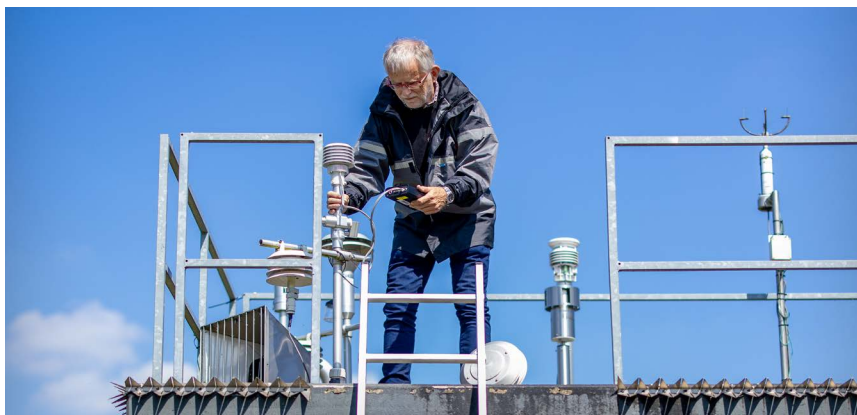
Op 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. Voor het onderdeel geluid verandert er veel met de komst van de Omgevingswet. Deze veranderingen hebben betrekking op de normen voor bedrijven (nu opgenomen in

Omgevingsvergunningen op basis van de Wabo en het Activiteitenbesluit milieubeheer), maar ook op de normen voor de aanleg van infrastructuur, woningen en bijvoorbeeld scholen, zoals we die sinds 1979 kennen uit de Wet geluidhinder. De normen uit de Wet geluidhinder zullen verdwijnen en de gemeenten zullen straks in het omgevingsplan zelf normen moeten opnemen. De onder- en bovengrens van de nieuwe normen staan in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) en wijken af van de bestaande normen.

De belangrijkste wijzigingen hebben betrekking op de normen voor bedrijven (straks: milieubelastende activiteiten). De landelijke normen uit het Activiteitenbesluit zullen verdwijnen. Gemeenten moeten zelf normen voor milieubelastende activiteiten gaan stellen in de omgevingsplannen. In het Bkl is wel een voorstel gedaan voor minimale eisen, maar in veel gevallen zullen deze te ruim of te krap blijken te zijn. Het omzetten van de bestaande grenswaarden uit het Activiteitenbesluit naar de nieuwe grenswaarden in het omgevingsplan kan in veel gevallen niet zonder meer milieuneutraal plaatsvinden. Hoe moet nu met het onderdeel geluid worden omgegaan in het omgevingsplan? Samen met de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid is door de OMWB in juni 2022 een handreiking opgesteld over geluid (en geur) in het omgevingsplan. Deze handreiking gaat in op de overgangperiode (bruidsschat) en op het definitieve omgevingsplan. De handreiking wordt in 2023 nog aangevuld met de milieuaspecten trillingen, externe veiligheid en bodem.

Geluidsanering

Voor zes deelnemers werd in 2022 een aantal geluidsaneringsprojecten vooruit geholpen en zijn enkele projecten ook afgerond. Bij dergelijke, vaak tijdrovende projecten gaat het om het onderzoeken of er sprake is van een - wettelijk - te hoge geluidbelasting in woningen als gevolg van wegverkeer. Als daar sprake van is én de betrokken bewoners/eigenaren daaraan mee willen werken, organiseert de OMWB dat met behulp van subsidie en externe partners maatregelen worden getroffen waarmee wel aan de geluidnormen wordt voldaan.

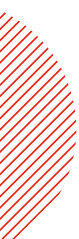
Lucht

Schone Lucht Akkoord (SLA)

a) De ondertekening van het Schone Lucht Akkoord (SLA) door provincie en diverse deelnemende gemeenten speelde een belangrijke rol bij de keuzes en prioritering die we vanuit vakgroep lucht binnen TMO hebben gemaakt. Daarnaast heeft de komst van de Omgevingswet natuurlijk ook de keuzes bepaald rondom inzet van luchtspecifieke kennis naar 'denken vanuit de leefomgeving'.

Diverse gemeenten en provincie hebben door het ondertekenen van het SLA als doel gesteld om de luchtkwaliteit binnen de gemeentegrenzen te verbeteren. Zodanig dat de huidige luchtverontreiniging in 2030 is gehalveerd. Om in de toekomst als omgevingsdienst een significante bijdrage te kunnen blijven leveren aan de monitoring (en verbetering) van de luchtkwaliteit is TMO (vakgroep lucht) in 2021 gestart met de bouw en inzet van twee mobiele meetstations die roulerend (halfjaarlijks) in de 'meer belaste gebieden' worden ingezet in nauw overleg met de provincie. In 2022 waren de roulerende stations volledig operationeel. Met windroosanalyses worden de 'vervuilende bronnen' beter inzichtelijk en kan efficiënter brongericht (vervolg)onderzoek plaatsvinden en opschaling naar strengere uitvoering VTH-taak (in lijn met de ambities vanuit SLA).

- b) Al gedurende decennia is luchtverontreiniging, veroorzaakt door particuliere houtstook in Nederland, één van de grootste overlastbronnen in de leefomgeving. Maar voor juist die milieubelastende activiteit is geen landelijk beleid opgesteld in Nederland. De laatste jaren neemt deze overlast alleen maar toe (mede in relatie tot nieuwe woningbouw en de gascrisis). Naast geuroverlast blijkt hinder als gevolg van fijnstof bij houtstook een enorme spelbreker te zijn voor een gezond en optimaal 'leefklimaat', vooral voor mensen met longproblemen. Toch is er nog steeds geen landelijk beleid opgesteld met betrekking tot particuliere houtstook in relatie tot de directe omgeving. In 2022 is door vakgroep lucht van TMO deelgenomen aan een werkgroep en in samenwerking met ministerie en enkele andere omgevingsdiensten een notitie/routewijzer opgesteld waarmee we gemeentes kunnen adviseren hoe ze hier invulling aan kunnen geven. Met als doel de luchtkwaliteit in woonwijken te verbeteren en het percentage gehinderden te verlagen (mede in het kader van de transitie richting Omgevingswet). Hier is een duidelijke samenhang met het Schone Lucht Akkoord. Het omgevingsplan zou namelijk een optimale ingang kunnen zijn om dit probleem gebiedsgericht te kunnen benaderen. In 2022 is een routewijzer opgezet (samen met RWS, ministerie, enkele gemeenten en twee omgevingsdiensten). De routewijzer moet handvatten en opties bieden voor lokaal bevoegd gezag om effectiever de overlast in de leefomgeving te controleren, te beheersen en te handhaven.
- c) In 2022 is efficiënt gehoor gegeven aan de SLA-ambitie om de samenwerking met GGD en RIVM te intensiveren met als doel het Landelijk meetnet Luchtkwaliteit uit te breiden. In de provincie is daarom één achtergrondstation toegevoegd (incl. NH3), dit station is door het RIVM opgestart. Naast het extra achtergrondstation in de provincie Noord-Brabant heeft TMO twee volledige meetstations gebouwd die de komende vijf jaar mobiel ingezet worden, met een focus op de leefomgeving in kritische gebieden. Daar kan dan naast fijnstof en NO₂ continu ammoniak gemeten worden. De locaties worden samen met de provincie halfjaarlijks beoordeeld en data wordt ontsloten in het provinciale luchtmeetnet. De wachtlijst van geïnteresseerde gemeenten is enorm en de kans is groot dat de vraag naar roulerende (brongerichte) meetstations gaat toenemen.

-
- d) Het terugdringen van overlast als gevolg van industriële geurhinder vraagt om een goede definitie van aanvaardbare geurhinder in de leefomgeving. In 2022 is daar vanuit TMO op ingezet in de vorm van overleg en advisering bij diverse lokale bevoegde gezagen. De definitie van aanvaardbaarheid ontbreekt in veel gevallen. Daarnaast is de huidige 'gereedchapskist' (referentienorm voor geurmetingen) niet toereikend om adequaat aan de wensen van de beleidmakers te voldoen. De OMWB heeft (samen met de ODRA, de drie geurlaboratoria in Nederland en een statisticus van de WUR) een plan opgezet en uitgevoerd om bij een tiental type industriële geurveroorzakers een onderzoek te doen om de onzekerheid bij geuranalyses te verbeteren en daarmee de standaardmethoden te verbeteren. Daarnaast willen we een database opbouwen van hedonische (mate van (on)aangename) bepalingen (op basis van een gezamenlijke beoordeling van alle drie de geurlaboratoria). Hedonische weging van geur is essentieel om de juiste aanvaardbaarheid te definiëren (in diverse provinciale geurbeleidsregelingen binnen landelijk en lokaal/gemeentelijk geurbeleid). De prestatiekenmerken in de huidige NVN2818 (hedonische bepaling) zijn nog steeds niet bekend, maar al wel verweven in beleid. Het beoogde onderzoek moet hier invulling aan gaan geven en is uiteindelijk in het vierde kwartaal van 2022 uitgevoerd (in combinatie met de reguliere geuronderzoeken in het kader van preventief toezicht).
- e) Overlast van horecageur. Naast de controles van deugdelijke ontgeuringsinstallaties bij keukenafzuigingen blijft het vrijwel onmogelijk om met geurmetingen en modelberekeningen (van de gereinigde afgezogen lucht) de geurhinder in de directe leefomgeving te kwantificeren. Het model is simpelweg niet geschikt voor korte afstanden in een 'volle' omgeving, met bebouwingen en obstakels. Om toch uitspraak te kunnen doen of een afblaas op de juiste manier is gesitueerd (vooral bij appartementen boven horeca) heeft TMO een rookmachine aangeschaft om de pluimverspreiding zichtbaar te maken van de afgezogen kookluchten en pragmatisch oplossingsgericht te zoeken naar het terugdringen van overlast via verandering van de uitlaat. In veel gevallen kan daarmee direct worden aangetoond

hoe een geurpluim zich verspreidt en daarmee pragmatische aanpassingen worden voorgesteld om de overlast te verkleinen.

- f) Intensiever toezicht bij inrichtingen die een eigen meetsysteem hebben om de emissies te controleren (een zogenaamde AMS). In samenwerking met toezicht zijn diverse provinciale inrichtingen vanuit het 'meetbeleid lucht TMO' (mede op basis van de jaarverslagen EMJV's) onderworpen aan een kritische controle (door een luchtspecialist) van de kwaliteitsborging van het meetsysteem, QAL1, 2 en 3 rapportages, dataverwerking en rapportages/toetsing. In 2022 zijn tevens audits op locatie uitgevoerd over technische controles en beheer van het AMS en borging conform de NEN-EN 14181. Dit leverde veel afwijkingen op die het bedrijf op moet lossen. In 2023 zal deze intensivering met zekerheid doorgang vinden, en zal derhalve risicogericht worden ingepast in het huidige (volle) werkprogramma bij de vakgroep lucht.
- g) In 2022 is door de vakgroep lucht het aantal bijwoningen en controles van meetrapportages van periodieke metingen enorm gestegen. Dit is onder andere een gevolg van de ambitie vanuit het SLA om toezicht te intensiveren bij industriële emissies. Afdeling toezicht en afdeling vergunningverlening sturen vanaf 2022 de technische rapportages van emissiemetingen (door derden) meer gestructureerd door naar vakgroep lucht ter controle op juistheid. Daarnaast is de wens om vaker een bijwoning uit te voeren (audit op locatie) als het bedrijf een emissiemeting laat doen door hun eigen adviseur of meetbureau. In veel gevallen is gebleken dat er afwijkingen worden geconstateerd tijdens zo'n bijwoning door een luchtspecialist. Op basis van de constatering in voorgaande jaren is ons advies om dit zeker door te zetten in 2023.

Door veranderende wetgeving (Omgevingswet, Bal) is naast de verplichting van periodieke metingen, meer focus gewenst op de 'monitoring' van ERP's bij emissiereducerende technieken. De controle op 'blijvende geschiktheid' en 'juiste werking' moet (tussen de verplichte periodieke metingen) strakker worden beschreven in vergunningen zodat het toezicht erop efficiënter

kan worden uitgevoerd. In 2022 is bij de luchtadviezen specifieke aandacht besteed aan nut en noodzaak van monitoringsplannen in relatie tot ERP's in beschikkingen.

- h) Voor het terugdringen van ZZS is in 2022 een beroep gedaan op de expertise van luchtspecialisten. OMWB (vakgroep lucht) neemt deel in de landelijke werkgroep ZZS (onder de NEN-commissie Emissiemetingen) om de beschikbare (referentie)meetmethoden te inventariseren op basis van de groeiende stoffenlijst ZZS. Daarnaast zal in 2023 een groeiende vraag komen bij de vakgroep lucht naar reguliere ZZS-screenings en controles bij de inrichtingen. In 2022 zijn vele vermijdings- en reductieplannen ZZS (ingediend door de bedrijven) beoordeeld. Er is een grote vraag ontstaan naar onder andere benzeen, PAK en dioxinen/furanen metingen (bij onder meer asfalt-menginstallaties). Vanuit kwaliteits-coördinatie TMO is derhalve een scope-uitbreiding aangevraagd bij de Raad voor Accreditatie om verrichtingen naar dioxinen en PAK's in de toekomst uit te kunnen voeren binnen de kwaliteitsborging van onze accreditatie als inspectie-instelling.

Controle tankstations met behulp van OGI-camera

TMO beschikt over een OGI-camera (Optical Gas Imaging). Met deze camera kunnen emissies van vluchtige organische stoffen worden aangetoond. De OGI-techniek brengt de gaswolken visueel in beeld. De camera wordt onder andere ingezet bij de petrochemische industrie en vergistingsinstallaties. In voorgaande jaren zijn met grote regelmaat lekkages vastgesteld en visueel gemaakt waarvan in oorsprong verwacht werd dat daar weinig tot geen emissies van organische dampen zouden (kunnen) optreden.

Naast het reduceren van veiligheidsrisico brengt dit ook een extra (en relatief makkelijk) te voorkomen belasting op het milieu en de leefomgeving met zich mee. Niet alleen leert TMO van iedere constatering, maar ook de bedrijven waar we de metingen uitvoeren. Het gaat immers naast de milieubelasting ook over de blootstelling van dampen aan eigen personeel en andere bijkomende risico's (bijvoorbeeld explosiegevaar). We zagen het afgelopen jaar de inte-

resse voor de OGI-techniek dan ook enorm toenemen. Bedrijven huren steeds vaker een externe partij in om OGI-onderzoeken uit te voeren. Dit resulteert in minder milieubelasting in combinatie met minder geurklachten. Inzet van OGI is een zeer efficiënt middel gebleken om blijvende geschiktheid van emissie-reducerende technieken te controleren. Daarnaast geeft het invulling aan de controle van monitoringsplannen (tussen de periodieke metingen door) ter bevestiging van een juiste werking van reducerende technieken. De controle bij tankstations loopt in 2023 door bij diverse gemeenten.

De omzet op programmadeel 2 bedroeg over 2022 € 9.627.000 (begroot € 9.075.000). De kosten worden niet verbijzonderd naar programma; deze worden op totaalniveau verantwoord.

2.4.3 Programmadeel 3: Collectieve taken

Jaarlijks voert de OMWB het programma Collectieve taken uit. Het programma van 2022 heeft een omvang van € 1,6 miljoen. Het is een bestuurlijk vastgesteld programma dat een efficiënte, effectieve en kwalitatief hoogwaardige uitvoering van de taken van de OMWB ondersteunt. Een programma dat nadrukkelijk aansluit op de andere twee programma's - de basistaken en de verzoektaken, zodat de OMWB de goede dingen doet én die dingen goed doet. Door in te spelen op toekomstige ontwikkelingen op het gebied van VTH, zoals bijvoorbeeld de Omgevingswet en risicogericht werken.

Het programma is tot stand gekomen in goed overleg met een ambtelijke werkgroep van de deelnemers en vervolgens via het Ambtelijk Overleg (AO), het Dagelijks Bestuur (DB) en uiteindelijk het Algemeen Bestuur (AB) vastgesteld. In 2018 is de OMWB gestart met een projectmatige programma-aanpak. Projecten worden nu niet alleen binnen het gestelde budget uitgevoerd, ook is er een duidelijke verbetering zichtbaar van de geboekte resultaten. Hoewel we zeker nog zaken kunnen verbeteren, heeft de professionalisering van projectmanagement een positieve bijdrage geleverd aan de uitvoering van het programma. Een verantwoording van het programma wordt afzonderlijk aangeboden in het tweede kwartaal van 2023.

De omzet op programmadeel 3 bedroeg over 2022 € 1.624.000 (begroot € 1.624.000). De kosten worden niet verbijzonderd naar programma; deze worden op totaalniveau verantwoord.

2.4.4 Programmadeel 4: Overige exploitatielasten en -baten

In programma 4 zijn de werkzaamheden ondergebracht die buiten voorgaande programma's vallen. Het gaat hierbij om de levering van producten en diensten aan zowel deelnemers als niet-deelnemers via derden. Dit zijn onder andere de kosten voor luchtkwaliteitsmetingen, laboratoriumkosten en kosten van eNoses ('elektronische neuzen').

De omzet op programmadeel 4 bedroeg over 2022 € 3.428.000 (begroot € 3.505.000). De kosten worden niet verbijzonderd naar programma; deze worden op totaalniveau verantwoord.

2.4.5 Specifieke uitkering Omgevingsdiensten

Vanuit het Rijk zijn twee specifieke uitkeringen toegekend. De opbrengst over 2022 bedraagt € 97.000 (begroot € 0) en is conform de bestedingen apart in het overzicht van de baten verantwoord. Het restant van de vooruitontvangen bedragen staat op de balans opgenomen onder de 'overlopende passiva'.

2.4.6 Kosten van Bedrijfsvoering, Vennootschapsbelasting en de post Onvoorzien

De totale kosten van bedrijfsvoering (BBV hanteert de term 'overhead') bedroegen voor 2022 € 9.436.000 (begroot € 9.858.000). Voor een verdere uitsplitsing verwijzen we naar de tekstuele toelichting in paragraaf 2.5.3 Bedrijfsvoering - plannen en resultaten en paragraaf 3.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2022.

De kosten vennootschapsbelasting bedroegen in 2022 € 1.000 (begroot € 5.000). Dit betreft de reservering voor de te verwachten te betalen vennootschapsbelasting over 2022, gesaldeerd met de vrijval van de reserveringen voor 2021. De aanslagen 2020 en 2021 zijn lager dan oorspronkelijk ingeschat.

Het bedrag van € 150.000 dat is gereserveerd voor onvoorziene kosten is in 2022 niet aangesproken.

2.5 Paragrafen

Het Besluit Begroting en Verantwoording voor provincies en gemeenten (BBV) schrijft voor dat in de begroting en jaarrekening paragrafen worden opgenomen waarin de beleidslijnen zijn vastgelegd voor een aantal beheersmatige aspecten van de organisatie. De voor de OMWB van toepassing zijnde paragrafen zijn hierna opgenomen:

1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
2. Financiering
3. Bedrijfsvoering (inclusief rechtmatigheid)
4. Wet open overheid (Woo)

2.5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Conform het BBV is het verplicht om op basis van risico-inschatting een kwalificatie te geven van de omvang van het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen betreft de relatie tussen de risico's waarvoor geen specifieke maatregelen zijn getroffen en de capaciteit van middelen en mogelijkheden die de OMWB heeft om niet-begrote kosten op te vangen (BBV artikel 11). Om te voorkomen dat bij niet-afgedekte risico's ingrijpende (organisatie)wijzigingen noodzakelijk zijn, is een afdoende weerstandsvermogen voor de OMWB gewenst. Hoe groot die weerstandscapaciteit moet zijn, is afhankelijk van de risico-inschatting en de bereidheid van het Bestuur om deze risico's al dan niet te lopen. De OMWB streeft een voldoende weerstandscapaciteit na, dat betekent een weerstandsratio tussen 1,0 en 1,4.

Normering weerstandsvermogen

Voor de normering van het weerstandsvermogen in relatie tot de deelnemers heeft het Algemeen Bestuur besloten een model vast te stellen dat erop neerkomt dat 5% van het (begrotings-/jaarrekening-)totaal van de exploitatierekening wordt aangehouden als weerstandsvermogen. Daarbij wordt een onder- en een bovengrens gehanteerd van respectievelijk 4% en 6%. Binnen

deze bandbreedte is het weerstandsvermogen toereikend vanuit de optiek van het Algemeen Bestuur.

Risicobeheersing

Risicobeheersing of risicomangement is het effectief omgaan met de kansen en bedreigingen die de realisatie van de organisatiedoelstellingen kunnen beïnvloeden. Hiervoor is het van belang dat er een continu proces wordt ingericht van identificeren, prioriteren en beheersen van risico's. De OMWB streeft ernaar risico's zoveel als mogelijk te vermijden, verzekeringen ervoor af te sluiten of ze te ondervangen door beheersmaatregelen te treffen. In het kader van dit laatste stelt de OMWB een Intern Controleplan op, waaraan in het begrotingsjaar uitvoering wordt gegeven.

Geïdentificeerde risico's

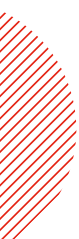
In de 2^e Burap 2022 en de begroting 2023 zijn de volgende risico's geïdentificeerd:

Risico's (bedragen x € 1.000)	Maximaal bedrag schade	Kans op optreden risico	Gewogen risico
4. Inhuur versus vast personeel	400.000	50%	200.000
5. Transitie mens en systeem	700.000	50%	350.000
6. Problematiek arbeidsmarkt	700.000	75%	525.000
9. COVID-19	500.000	50%	250.000
11. Invoering Omgevingswet	1.000.000	40%	400.000
12. Kosteneffectiviteit	1.200.000	15%	180.000
Totaal	4.500.000		1.905.000

In het kader van de jaarrekening is bovenstaande lijst geëvalueerd en geactualiseerd. Hieronder volgt per risico een korte toelichting.

4. Inhuur versus vast personeel

In de begroting van de OMWB geldt als uitgangspunt dat in beginsel het eigen personeel de taken verricht. Het actieve wervingsbeleid (onder andere in samenwerking met de twee andere Brabantse omgevingsdiensten) heeft ertoe geleid dat

de verhouding tussen vast personeel en inhuur beter in balans is gekomen. Aangezien de opdrachtportefeuille van de deelnemers aan de dienst afgelopen jaren rond de 340.000 declarabele uren op jaarbasis beweegt, heeft het management als lijn gekozen om de vaste formatie voor het primaire proces in de jaren 2021 en volgend verder uit te breiden naar een niveau van 240 fte. Aangezien het bijbehorende aantal declarabele uren ongeveer 324.000 bedraagt (m.i.v. 2023 310.000 uur als gevolg van verlaging van de declarabiliteitsnorm mede door de harmonisatie van verlofrechten), zijn we afhankelijk van de inhuur van derden voor de uitoefening van de taken. Deze externe inzet is duurder dan de uitvoering met eigen personeel, vandaar dat we dit opnemen in de risicotabel.

Maatregelen:

Dit risico is te ondervangen door aanname van eigen personeel. Sinds 2019 worden samen met de twee andere Brabantse omgevingsdiensten initiatieven ontplooid om onze positie op de arbeidsmarkt te verbeteren. Sindsdien heeft dit al tot het aannemen van een aantal nieuwe medewerkers geleid. De druk op het werven van eigen personeel blijft echter onverminderd groot.

5. Transitie mens en systeem

De aan onze organisatie en medewerkers gestelde eisen blijven snel veranderen. Dit is enerzijds gericht op de inhoud van het werk, anderzijds zien we dat ook andere (digitale) vaardigheden worden gevraagd. In de opleidingen wordt hier volop aandacht aan besteed zodat werknemers hun rol binnen de organisatie optimaal kunnen vervullen. De verwachting is dat dit niet in alle individuele gevallen gaat lukken. Daarnaast wordt verwacht dat de impact van de update van Squit 20/20 naar RX Mission groter is dan aanvankelijk is ingeschat. Het totale risico dat met bovenstaande samenhangt, wordt ingeschat op € 700.000 met een kans van maximaal 50%. Dit risico is € 200.000 hoger dan vorig jaar.

Maatregelen:

Het uitvoeren van een correct en zorgvuldig personeelsbeleid, waaronder een adequaat opleidingsprogramma. Daarnaast steeds verdere doorontwikkeling van organisatie en onderliggende systemen.

6. Problematiek arbeidsmarkt

In aanvulling op punt 4 wordt het volgende opgemerkt: omdat de vaste formatie nog niet op het juiste peil is, werkt de OMWB naast inhuur in toenemende mate ook met trainees en net afgestudeerden die de omgevingsdienst in dienst neemt. De OMWB gaat de jonge nieuwe collega's 'on the job' opleiden in een periode van ongeveer twee jaar. In de eerste twee jaar zijn deze collega's nog niet volledig declarabel (eerste jaar 950 uren, tweede jaar 1.150 uur, vanaf het derde jaar volledig declarabel, dat is met ingang van 2023 1.300 uur). De begeleiding verloopt via directe collegae van de dienst. In verband met deze noodzakelijke aanpak heeft de OMWB een tijdelijk productietekort in termen van declarabiliteit. Het maximale risico in verband hiermee is ongeveer € 700.000.

9. COVID-19/bovenmatig verzuim

In februari 2020 vond de uitbraak van COVID-19 plaats, die ook in 2021 en 2022 nog een enorme impact had op ons allemaal. Eind februari 2023 heeft het RIVM aangegeven dat het COVID-19 virus in Nederland de endemische fase heeft bereikt. Ondanks het feit dat de dreiging van een acute crisis is verdwenen, blijft het lastig te bepalen hoe groot de financiële impact voor komend jaar is en welk effect het virus op de verzuimpercentages voor komende jaren gaat hebben. In de begroting van 2023 wordt gerekend met een verzuimpercentage van 5,5%. Het werkelijke percentage over 2022 bedraagt 6,3%. Het verschil tussen beide percentages wordt aangemerkt als risico en bedraagt afgerond € 500.000. Bij een kans van 50% betekent dit een gewogen risico van € 250.000.

11. Invoering Omgevingswet

Per 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. De invoering van de wet betekent een ingrijpende verandering voor de taakuitvoering. Ondanks gedegen voorbereidingen is de exacte impact van de invoering, ook financieel, nog onvoldoende duidelijk. Door adviesbureaus afgegeven voorzichtige ramingen tonen een kostenverhogend effect van circa 10% voor de basistaken milieu. Gezien de grote onduidelijkheid die er nog heerst rondom de implementatie van de wet, is een risico-inschatting van circa 3% van de omzet gemaakt met een kans van optreden van 40%.

12. Kosteneffectiviteit

Volgend uit het kosteneffectiviteitsonderzoek is een intern besparingspotentieel van € 1,7 miljoen opgehaald. In de jaren 2022 tot en met 2024 zijn de verschillende maatregelen doorgevoerd in de begroting respectievelijk meerjarenraming. De afhankelijkheid van derden maakt een volledige realisatie van afzonderlijke maatregelen onzeker. Per jaareinde 2022 is reeds een bedrag van afgerond € 750.000 gerealiseerd; er resteert derhalve een maximaal schadebedrag van ongeveer 1 miljoen (€ 1,7 miljoen +/- € 750.000). Om tegemoet te komen aan het geraamde potentieel is 18% van de totale waarde als risico aangemerkt, per saldo € 180.000.

Op basis van het voorgaande en een actuele inschatting van de huidige risico's is het eindbeeld voor de jaarrekening 2022 als volgt:

Risico's	Maximaal bedrag schade	Kans op optreden risico	Gewogen risico
4. Inhuur versus vast personeel	400.000	50%	200.000
5. Transitie mens en systeem	700.000	50%	350.000
6. Problematiek arbeidsmarkt	700.000	75%	525.000
9. COVID-19/bovenmatig verzuim	500.000	50%	250.000
11. Invoering Omgevingswet	1.000.000	40%	400.000
12. Kosteneffectiviteit	1.000.000	18%	180.000
Totaal	4.300.000		1.905.000

In aanvulling op bovenstaande tabel blijft er aandacht voor de volgende twee zaken:

Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet verschuift het bevoegd gezag voor bodem en ondergrond en de daaraan verbonden VTH-(basis)taken voor een groot deel van de provincie naar de gemeenten. De impact hiervan op het werkprogramma van de OMWB is nog niet volledig duidelijk en kan (nog) niet volledig worden gekwantificeerd. In de 1^e Burap 2023 wordt hier verder op in gegaan.

Ook zijn de prijzen van olie en gas en bepaalde grondstoffen afgelopen periode aanzienlijk gestegen en geldt een algemene stijging van prijzen van goederen en diensten. In de begroting 2022 is op basis van een impactanalyse een aantal aanpassingen doorgevoerd. Toekomstige ontwikkelingen blijven lastig in te schatten. Indien er aanleiding toe is, wordt dit bij de 2^e begrotingswijziging 2023 verwerkt.

Beschikbaar weerstandsvermogen

De weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve. De algemene reserve bedraagt ultimo 2022 € 2.092.000. Uitgaande van het actuele risicoprofiel van € 1.905.000 is de weerstandsratio 1,10. Dit wordt volgens de waarderingstabel van het Nederlands Adviesbureau Risicomanagement (NAR) gekwalificeerd als 'voldoende'. In de jaarrekening 2021 bedroeg de weerstandsratio 1,01 ('voldoende').

Voor de normering van het weerstandsvermogen in relatie tot de deelnemers komt het weerstandsvermogen op 5,9% van het jaarrekeningtotaal uit. Daarbij ligt het vermogen binnen de bandbreedte van 4% tot 6%.

Financiële kengetallen

Het BBV schrijft voor dat een aantal verplichte financiële kengetallen moet worden opgenomen. Doel daarvan is inzicht te geven in de financiële positie van de organisatie. De trend van de voor de OMWB relevante kengetallen wordt in onderstaande tabel weergegeven:

Financiële kengetallen	Jaarrekening 2022	Begroting 2022	Jaarrekening 2021
Netto schuldquote	-7,7%	-3,5%	-5,5%
Solvabiliteitsratio	47,1%	32,5%	47,0%
Structurele exploitatieruimte	1,8%	1,0%	1,7%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Hoe verder deze ratio onder de 1,0 ligt, hoe beter het is. De netto schuldquote is toegenomen ten opzichte van de jaarrekening 2021.

Solvabiliteit

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de OMWB in staat is aan de financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitsratio geeft het aandeel van het eigen vermogen in het balanstotaal weer. Hoe hoger deze ratio, hoe groter de weerbaarheid van de organisatie. De solvabiliteit is ten opzichte van de jaarrekening 2021 licht verbeterd.

Structurele exploitatieruimte

Door het zuiveren van de incidentele lasten en baten en de mutaties in reserves, ontstaat er beeld in hoeverre sprake is van een structureel sluitende begroting. De structurele lasten en baten worden in dit kengetal uitgedrukt als een percentage van de totale baten (voor mutaties reserves) van het betreffende jaar. Een positief percentage is wenselijk aangezien dit betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Onderlinge verhouding kengetallen

Zowel de netto schuldquote, de solvabiliteit als de structurele exploitatieruimte zijn verbeterd ten opzichte van 2021. Vorig jaar is de balanspositie van de OMWB reeds als solide aangemerkt. Deze positie is per jaareinde 2022 nog meer versterkt.

2.5.2 Financiering

In aansluiting op de Wet Financiering decentrale overheden (fido) is in het Besluit Begroting en Verantwoording neergelegd dat de financieringsparagraaf de beleidsvoornemens voor het risicobeheer van de financieringsportefeuille

uiteenzet. De grondslag voor de aan de portefeuille verbonden Treasuryfunctie is vastgelegd in het Treasurystatuut. Het beheer van de OMWB is risicomijndend en mede gericht op het voldoen aan de renterisico-norm en de kasgeldlimiet.

Treasurybeleid

De doelstellingen van het treasurybeleid van de OMWB zijn:

1. Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
2. het beschermen van vermogens- en (rente)resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, liquiditeitsrisico's en kredietrisico's;
3. het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
4. het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet fido respectievelijk de limieten en richtlijnen van het Treasurystatuut.

Onder risico's worden zowel renterisico's (vaste schuld en vlottende schuld), als kredietrisico's, liquiditeitsrisico's en valutarisico's verstaan. Met betrekking tot risicobeheer geldt het volgende algemene uitgangspunt: "Bij het uitzetten of aantrekken van middelen worden de bepalingen zoals neergelegd in de Wet fido en de Ruddo (Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden) in acht genomen".

Renterisicobeheer

1. De kasgeldlimiet wordt niet overschreden conform de Wet fido;
2. de renterisico norm wordt niet overschreden conform de Wet fido;
3. nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning;
4. de rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie;
5. binnen de kaders gesteld onder lid 3 en lid 4, streeft de OMWB naar spreiding in de rentetypische looptijden van uitzettingen.

Met de inwerkingtreding van de Wet fido is de term 'Renterisico-norm' geïntroduceerd. De norm schrijft voor dat in enig jaar de aflossing van een langlopende schuld niet meer mag bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

De OMWB kent momenteel geen langlopende leningen en voldoet daarmee automatisch aan de norm. De huidige financieringspositie en -behoeften vanuit de investeringsbegroting geven thans geen verdere aanleiding tot aanwending van een dergelijke lening.

Kredietrisicobeheer

Met betrekking tot het kredietrisicobeheer geldt het uitgangspunt dat overtollige middelen op voorhand worden aangehouden in de schatkist.

Intern liquiditeitsbeheer

De OMWB beperkt zijn interne liquiditeitsrisico's door zijn treasury-activiteiten te baseren op een adequate liquiditeitsplanning.

Valutarisicobeheer

Valutarisico's worden door de OMWB uitgesloten. Leningen worden uitsluitend aangegaan of gegarandeerd in de Europese geldeenheid (de euro).

Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet stelt de Wet fido een norm voor het maximumbedrag voor de financiering van de bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar). De kasgeldlimiet voor gemeenschappelijke regelingen betreft 8,2% van het begrotingstotaal.

Voor de berekening van de kasgeldlimiet is een modelstaat voorgeschreven. De opgenomen bedragen betreffen de realisatiecijfers 2022.

De kasgeldlimiet is voor de OMWB voor 2022 berekend op € 2.868.000. Aangezien het gemiddelde netto vlottende overschot aan financieringsmiddelen op € 9,5 miljoen wordt geschat, is de ruimte onder de kasgeldlimiet gelijk aan de kasgeldlimiet.

Stappen (1-4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Netto vlottend (+) of Overschot middelen (-)
(1) - (2) = (3)			
Eerste kwartaal	0	14.181	-14.181
Tweede kwartaal	0	5.205	-5.205
Derde kwartaal	0	15.427	-15.427
Vierde kwartaal	0	3.296	-3.296
(4) gemiddelde van (3)	0	9.527	9.527

Stappen (5-9)	Variabelen	Bedragen
(5)	Kasgeldlimiet	2.868
(6a) = (5>4)	Ruimte onder de kasgeldlimiet	2.868
(6b) = (4>5)	Overschrijding van de kasgeldlimiet	0
Berekening kasgeldlimiet (5)		
(7)	Begrotingstotaal	34.977
(8)	Percentage regeling	8,2%
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet	2.862

Schatkistbankieren

Overheden mogen sinds 2014 tegoeden uitsluitend bij het Rijk of andere decentrale overheden wegzetten. Dit is primair bedoeld om de staatsschuld terug te dringen. De OMWB heeft gedurende het gehele boekjaar 2022 te maken gehad met overschotten aan liquide middelen. Deze overschotten zijn dagelijks afgeroomd naar de schatkist. Op de lopende rekening blijft na afroaming maximaal € 1.000.000 beschikbaar.

Leningen en kredietfaciliteiten

Bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) heeft de OMWB een kredietfaciliteit van afgerond € 1,0 miljoen.

2.5.3 Bedrijfsvoering - plannen en resultaten

Het jaar 2022 stond voor de afdeling bedrijfsvoering in het teken van het daadwerkelijk uitvoeren van de diverse beleidsvoornemens en/of (bestuurlijke) besluiten. De voornemens zijn begin 2021 geformuleerd en zijn in een aantal gevallen (bijvoorbeeld de inwerkingtreding van de Omgevingswet) door de ontwikkelingen achterhaald.

Voornemens 2022

In algemene zin lag de nadruk op de doorontwikkeling van de informatievoorziening en het uitvoeren van onderdelen van het strategisch HR-beleid. Twee specifieke onderwerpen die een rol gingen spelen, waren:

- De inwerkingtreding van de Omgevingswet. De Omgevingswet heeft grote consequenties voor de wijze waarop de OMWB gezamenlijk met de deelnemers haar taken gaat uitvoeren.
- Het uitdenken en implementeren van de kosteneffectiviteitsmaatregelen. In het Algemeen Bestuur van 1 juli 2020 heeft het Dagelijks Bestuur toegezegd om door de directeur een kosteneffectiviteitsonderzoek uit te laten voeren om zo het besparingspotentieel in kaart te brengen. In het Dagelijks Bestuur van 27 januari 2021 zijn de resultaten gepresenteerd en aan de hand van deze resultaten is besloten om gedurende de jaren 2022-2024 het kostenniveau met 4%-7% van de begroting te verminderen. De afdeling bedrijfsvoering moest voor 2022 de eerste besparing realiseren. Bij ICT daalden de geraamde uitgaven, onder andere door de verandering van netwerkbeheerder.

Verantwoording 2022

Omgevingswet

Er is voor de vijfde maal uitstel van de intrede van de Omgevingswet aangekondigd. Het uitstel van de Omgevingswet heeft consequenties voor de inrichting van de ICT-systemen en de trainingen. Hier wordt in latere paragrafen op ingegaan.

Kosteneffectiviteit, 'Van goed naar beter'

De realisatie van de doelen en baten van de deelprojecten loopt vooralsnog volgens planning. Het faseplan voor 2022 is grotendeels succesvol afgerond. De doorlopende projecten komen terug in het faseplan voor 2023. In totaal is er € 764.325 opgeleverd. Het doel om in 2022 vanuit het programma een besparing van € 650.000 op te leveren is daarmee bereikt. De meer behaalde opbrengsten dragen alvast bij aan het doel van 2023 om wederom € 650.000 voor de begroting op te leveren.

Informatievoorziening

De informatievoorziening van de OMWB is in relatief korte tijd volledig getransformeerd. Hiermee gaan we door. Zo was de planning om een grote update van het VTH-zaaksysteem Squit 20/20 te implementeren, om AFAS te optimaliseren en om functionaliteiten toe te voegen aan het dataplatform.

Op het dataplatform van de OMWB komen al zijn gegevens samen en worden deze gecombineerd met externe data. Met dit platform is het mogelijk om met deze data (geavanceerde) informatieproducten te maken die bijdragen aan de strategische doelstellingen van de OMWB. Waar in 2021 door middel van data voornamelijk sturings- en verantwoordingsrapportages werden ontwikkeld, lag de focus voor 2022 op het ontwikkelen van informatieproducten die ondersteunend zijn aan de VTH-processen. Door onder andere Geografisch informatiesysteem (GIS)-functionaliteiten toe te voegen aan het platform is het mogelijk om nog meer typen data te analyseren en om te zetten naar informatie. Zo ondersteunen we voor de toekomst gebiedsgericht werken en maken we stappen in het inzichtelijk maken van de opbrengst van het werk van de OMWB.

Het dataplatform maakt ook een betere samenwerking met partners binnen (en buiten) de regio mogelijk. Door automatisch maar met een duidelijke doelbinding, data met elkaar te delen, worden inzichten met elkaar gedeeld om zo gezamenlijk te werken aan de grote opgaven binnen de leefomgeving. De OMWB zoekt actief de samenwerking met haar partners, ook om samen te blijven leren en innoveren op het gebied van informatievoorziening.

De sterke ontwikkeling van informatievoorziening, met de overstap naar een nieuwe ICT-leverancier en de toegenomen mogelijkheden om data uit te wisselen, vereisen en vereisten in 2022 een onverminderd hoge aandacht voor informatiebeveiliging en privacy. In 2022 vernieuwden we daarom samen met onze nieuwe ICT-partner ons strategisch informatiebeleid. Door dit beleid in hetzelfde jaar te vertalen naar een samenhangend pakket van maatregelen, zorgt de OMWB ervoor aantoonbaar aan het normenkader van Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) te voldoen.

Verantwoording 2022

Van Squit 20/20 naar Rx Mission

De aangekondigde grote update heeft door het uitstel van de Omgevingswet en andere oorzaken vertraging opgelopen. Eén van de andere oorzaken is dat de OMWB heeft besloten om bij deze grote update niet als eerste aan de lat van implementatie te willen staan. Deze update moet daarnaast aan eisen voldoen die bij de eerdere aanbesteding in het Programma van Eisen waren opgenomen. De leverancier Roxit kan op dit moment nog niet aan deze eisen voldoen.

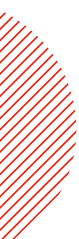
Dataplatform

De ontwikkeling van ons dataplatform is in 2022 wel doorgedaan maar de doelstelling om GIS functionaliteiten toe te voegen is (nog) niet gelukt. Het onderzoek naar (eventuele) GIS functionaliteit is in 2022 nog niet afgerond. Het dataplatform is zodanig doorontwikkeld dat er eind 2022 een honderdtal rapportages live staan waardoor de sturing en verantwoording intern en extern sterk verbeterd is. Het verzamelen van data heeft mede door het gebruik van power apps een boost gekregen. Zo werken we verder aan een datedreven organisatie.

De samenwerking met andere partners verloopt verschillend. De kennisdeling verloopt goed, het samen werken aan informatieproducten blijkt om allerlei redenen lastig.

ICT leverancier/security

De overgang naar Sogeti was in het voorjaar van 2022 nog niet geheel afgerond. Hoewel verreweg de meeste medewerkers al snel en goed in de nieuwe omgeving konden werken waren er hardnekkige issues die veel energie vergden. In de loop van 2022 is de situatie genormaliseerd en beschikt de OMWB over een moderne omgeving.

Het securitybeleid is op 16 november vastgesteld door het Dagelijks Bestuur. ICT en informatie zijn cruciaal voor het functioneren van de OMWB, tegelijkertijd nemen de bedreigingen op het gebied van informatieveiligheid toe. Verschillende wet- en regelgeving (BIO en AVG) en bestuurlijke afspraken (VNG-resolutie 2021) laten zien dat overheden hun informatiebeveiliging serieus moeten nemen en dit aspect continue aandacht behoeft. In dit beleid staan de uitgangspunten voor het voortdurende proces waarmee wordt gewerkt aan de beveiliging van informatie.

En verder noemenswaardig

In 2022 is een pilot Robotic Process Automation (RPA) gestart. Door het automatiseren van administratieve handmatige processen wordt kwaliteit- en tijds winst geboekt.

Communicatie

Inspanningen op het gebied van communicatie zijn erop gericht om OMWB-medewerkers op een strategische, tactische en operationele wijze optimaal te ondersteunen en te adviseren in hun werk; bijvoorbeeld met schrijftrainingen, taaladviezen en communicatie-uitingen. Richting externe stakeholders is communicatie-inzet erop gericht om de resultante van het OMWB-werk op een heldere, duidelijke en consistente wijze voor het voetlicht te brengen, evenals bij te dragen aan een goede reputatie en dito (werkgevers)imago. Online heeft de OMWB zijn producten gedeeltelijk al digitoegankelijk gemaakt, dit kreeg een vervolg in 2021 en 2022.

Verantwoording 2022

Het digitoegankelijk maken is deels uitgesteld vanwege het nieuwe intranet. Eind 2023 voldoet de OMWB aan alle eisen.

Huisvesting

Het huurcontract aan de Spoorlaan liep per 1-1-2023 af. De verhuurder HSA Spoorlaan heeft aangegeven dat wij het pand kunnen blijven huren. Een projectgroep is bezig geweest met het onderzoeken van de diverse scenario's. Het onderdeel werkplekinrichting en -beheer werd hierin meegenomen. Het kantoorruimtenconcept lijkt achterhaald, mede door het vele (verplichte) thuiswerken. De diverse scenario's zijn door de projectgroep onderzocht en dit project is afgerond op 31-12-2021. Hierna konden we in 2022 in overleg met de verhuurder doorgaan met de implementatie.

Verantwoording 2022

Na het verlengen van de overeenkomst hebben de verhuurder (HSA vastgoed) en de OMWB meerdere malen om tafel gezeten om de toekomstige huisvesting te bespreken. Deze gesprekken bevinden zich in een impasse. De ontwikkelingen op de markt voor de huur van kantoorruimte is grillig, en de verhuurder schakelt continue tussen (on-)mogelijkheden. Dit heeft tot gevolg dat we de noodzakelijke investeringen in hybride werken hebben uitgesteld. De mogelijke scenario's over de (hybride) wijze van werken en het aantal benodigde m2's zijn gemaakt.

Human Resource Management

Als gevolg van de Omgevingswet verandert niet alleen de regelgeving, maar ook het samenspel tussen medewerkers en hun omgeving; burgers, ondernemingen, ketenpartners en deelnemers. In de jaren voorafgaand aan de invoering heeft de dienst zich goed voorbereid, maar de ontwikkeling van medewerkers neemt pas een vlucht wanneer zij de aangeleerde kennis en vaardigheden in de praktijk kunnen toepassen. Daarom stond competentieontwikkeling van medewerkers in 2022 centraal binnen het HRM-beleid. We investeerden in training en begeleiding om dat leerproces zo goed mogelijk te ondersteunen.

In termen van houding en gedrag zorgt de Omgevingswet ook voor een echte cultuuromslag. De OMWB stimuleert medewerkers met een gericht programma om anders te leren kijken en denken. De blik wordt nog meer naar buiten toe gericht en we vervullen een actieve rol in de verbinding van partijen en het overbruggen van tegengestelde belangen. Medewerkers zetten hun deskundigheid in om met creatieve oplossingen te komen, waardoor bij ruimtelijke ontwikkeling bescherming van de leefomgeving altijd in acht wordt genomen.

Het investeren in ontwikkeling en verandering gaat hand in hand met het werven van een aantrekkelijke arbeidsmarktpropositie. Het werven, selecteren en opleiden van nieuw personeel blijft onverminderd van belang. Ook richten we ons op het vergroten van de weerbaarheid en gezondheid van medewerkers. Zo behouden we een vitaal en toekomstbestendig personeelsbestand.

Verantwoording 2022

Naast de diverse trainingen heeft ook het Cultuur en Leiderschapstraject als ondersteuning van de cultuuromslag vorm gekregen. Het (steeds) uitstellen van de intrede van de Omgevingswet heeft trainingen vertraagd en/of gezorgd voor uitstel. Het vergt veel van de organisatie om in te blijven spelen op de Omgevingswet. Het Cultuur en Leiderschapstraject met medewerking van adviesbureau Ardis is belangrijk om de (nieuwe) kernwaarden te laden. Het traject komt tot afronding in 2023.

De arbeidsmarktcampagne werpt zijn vruchten af. De kandidaten weten gezien het aantal reacties op vacatures de weg naar de OMWB goed te vinden, en de hoeveelheid open sollicitaties is toegenomen. Een echte evaluatie moet nog plaatsvinden. Ons eigen traineeprogramma is in september met drie trainees van start gegaan.

Het budget voor duurzame inzetbaarheid bedroeg voor 2022 € 100.000. Van dit budget is in 2022 een bedrag van afgerond € 50.000 besteed aan kosten voor fruit, fitness, fietsplan en thuiswerkfaciliteiten.

Financiën en Control

De afgelopen jaren is stevig geïnvesteerd in een betrouwbare informatievoorziening en risicomanagement; gefaciliteerd door de aanschaf en optimalisatie van AFAS, werving en training van medewerkers en geïntensiverde samenwerking met de externe accountant. In 2022 ontstond daardoor ruimte voor de volgende stap in de dienstverlening naar de organisatie en externe partners. De volgende projecten springen eruit:

Rechtmatigheidsverklaring/Interne controle

Met het controleplan 2021-2022 en het daarvan afgeleide controleprotocol 2022 leggen we een fundament voor de vervulling van de interne controlewerkzaamheden. Nieuw onderdeel betreft de Rechtmatigheidsverklaring. In 2020 is gestart met een ambtelijke verkenning van de wet.

Opvolging managementletter

In de management letter rapporteert de externe accountant jaarlijks zijn bevindingen naar aanleiding van de interim controle. In de twee laatste edities wordt melding gemaakt van aanbevelingen inzake het inkoop- en aanbestedingsproces en het verkoopproces, inclusief projectbeheersing. Deze aanbevelingen sluiten aan bij de AFAS-optimalisaties, die de organisatie voor ogen heeft.

Verbetering P&C-cyclus

Het cluster F&C is continu gefocust op verbeteringen, mede met het oog op een betrouwbare en tijdige oplevering van P&C-producten. Zonder afbreuk te doen aan kwaliteit, beoogt het cluster de doorlooptijd van (veelal maandelijkse) rapportages te reduceren. De inzet van AFAS is hierin essentieel. Dit geldt overigens ook voor de totstandkoming van het verantwoordingsdossier. Ook hiervoor geldt de ambitie van verdere digitalisering en optimalisatie.

Verantwoording 2022

De rechtmatigheidsverklaring is uitgesteld tot het boekjaar 2023. Over 2022 zal er een rechtmatigheidsverklaring bij wijze van proef worden opgesteld. Dit is met het bestuur afgestemd. De interne controle is verder op orde gebracht.

Het normenkader is in 2022 geheel up-to-date gebracht. Alle financiële OMWB-verordeningen en beleid zijn herijkt en vastgesteld door de respectievelijke besturen.

Het jaar 2022 is het eerste controlejaar van de nieuwe accountant: Flynth/Astrium. Tijdens de interim controle bleek dat de opvolging van de managementletter zodanig succesvol is verlopen dat van de aanbevelingen van 2021 er nog één aanbeveling open staat. Dit tekent de verdere groei van de Finance & Control-functie.

2.5.4 Wet open overheid (Woo)

Per 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) ingegaan. De Woo is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) en regelt het recht van burgers op informatie van de overheid. Zo krijgt iedereen meer inzicht in het handelen van de overheid.

Het beleid van de OMWB is dat wij uiteraard die onderdelen van de wet die zijn ingegaan, uitvoeren. De OMWB heeft daarom een Woo contactpersoon aangesteld. In de praktijk is er voor de OMWB nog niet heel veel veranderd. Woo verzoeken hebben veelal betrekking op inhoudelijke zaken en worden, net als voorheen de WOB verzoeken, afgehandeld door de juristen in het primaire proces.

3.

Jaarrekening

Hierna volgt de jaarrekening over 2022 met financiële toelichting.

3.1 Balans ultimo boekjaar

Activa (bedragen x € 1.000)	31 december 2022		31 december 2021	
Vaste activa				
Materiële vaste activa		926		1.089
Investerings met een economisch nut	926		1.089	
Totaal vaste activa		926		1.089
Vlottende activa				
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		2.408		1.439
Vorderingen op openbare lichamen	279		515	
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.129		924	
Liquide middelen		991		992
Banksaldi	991		992	
Overlopende activa		3.349		2.683
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen				
• Vooruitontvangen facturen	373		406	
• Nog te ontvangen BTW	493		315	
• Nog te ontvangen posten	1.853		1.503	
• Afrekeningen werkprogramma's	630		459	
• Afdr. loonheffing en netto salarissen	0		0	
Totaal vlottende activa		6.748		5.114
Totaal generaal		7.674		6.203

Passiva (bedragen x € 1.000)	31 december 2022		31 december 2021	
Vaste passiva				
Eigen vermogen	3.614		2.918	
Algemene reserve	2.092		1.928	
Bestemmingsreserve meetstations	939		826	
Gerealiseerd resultaat	583		164	
Voorzieningen	602		0	
Voorziening verlofsparen	602		0	
Totaal vaste passiva	4.216		2.918	
Flottende passiva				
Kortlopende schulden	453		579	
Netto flottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	453		579	
Overlopende passiva	3.005		2.706	
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren				
• Van het Rijk	979		0	
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume				
• Nog te betalen posten	730		1.553	
• Afrekeningen werkprogramma's	1.198		1.057	
• Afrdr. loonheffing en netto salarissen	98		96	
Totaal flottende passiva	3.458		3.285	
Totaal generaal	7.674		6.203	

3.2 Het overzicht van baten en lasten

Lasten (bedragen x € 1.000)	2022 begroting voor wijziging	2022 begroting na wijziging	2022 realisatie	verschil
Primair proces				
Personeelslasten				
Salarissen	19.151	19.042	19.298	256
Reiskosten	359	249	245	-4
Overige personele kosten	252	239	264	25
Inhuurbudgetten	2.018	3.329	3.470	141
Detacheringsinkomsten	0	-5	-73	-68
Subtotaal	21.780	22.854	23.204	350
Afschrijvingen				
Afschrijvingen	24	94	82	-12
Subtotaal	24	94	82	-12
Huisvesting en organisatie				
Huisvesting en facilitaire kosten	205	125	72	-53
Tractie	84	0	0	0
Automatisering	0	27	23	-4
Algemeen beheer	0	25	12	-13
Subtotaal	289	177	107	-70
Overige kosten				
Laboratoriumkosten	1.614	1.229	1.588	359
Milieumetingen	610	610	549	-61
Subtotaal	2.224	1.839	2.137	298
Totaal lasten Primair proces	24.317	24.964	25.530	566

Lasten (bedragen x € 1.000)	2022 begroting voor wijziging	2022 begroting na wijziging	2022 realisatie	verschil
Bedrijfsvoering				
Personeelslasten				
Salarissen	4.837	4.460	4.567	107
Reiskosten	246	182	111	-71
Overige personele kosten	1.160	873	688	-185
Inhuurbudgetten	150	395	392	-3
Detacheringsinkomsten	0	-41	-42	-1
Subtotaal	6.393	5.869	5.715	-153
Afschrijvingen				
Afschrijvingen	220	150	151	1
Subtotaal	220	150	151	1
Huisvesting en organisatie				
Huisvesting en facilitaire kosten	1.069	1.069	1.030	-39
Tractie	0	84	57	-27
Automatisering	2.170	2.143	2.068	-75
Algemeen beheer	1.013	543	415	-128
Subtotaal	4.252	3.839	3.570	-269
Totaal lasten Bedrijfsvoering	10.865	9.858	9.436	-422
Overig				
Diverse baten en lasten	0	0	-45	-45
Onvoorzien	150	150	0	-150
Vennootschapsbelasting	5	5	1	-5
Overige kosten	0	0	0	0
Subtotaal	155	155	-45	-200
Totaal lasten Overig	155	155	-45	-200
Totaal lasten	35.337	34.997	34.921	-56

Baten (bedragen x € 1.000)	2022 begroting voor wijziging	2022 begroting na wijziging	2022 realisatie	verschil
Programmadeel 1: Vergunningverlening, toezicht en handhaving	20.610	21.022	20.842	-180
Programmadeel 2: Advies en Projecten	9.725	9.075	9.627	551
Programmadeel 3: Collectieve taken structureel	1.624	1.624	1.624	0
Programmadeel 4: Buiten werkprogramma	2.768	2.895	2.827	-68
Programmadeel 4: Overige exploitatie	610	610	601	-9
Specifieke uitkering Omgevingsdiensten	0	0	97	97
Totaal baten	35.337	35.227	35.618	391
Gerealiseerd saldo baten en lasten	0	250	697	447
Stortingen reserves	0	0	-113	-113
Onttrekkingen reserves	0	0	0	0
Totaal reserves	0	0	-113	-113
Gerealiseerd resultaat	0	250	583	334

3.3 Toelichtingen

3.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten.

Bedragen in de tabellen zijn opgenomen in duizendtallen; in de toelichtingen staan absolute bedragen vermeld.

Waardering van activa en passiva

Tenzij bij het betreffende balansonderdeel anders is vermeld, zijn de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

Vaste activa

De OMWB kent alleen materiële vaste activa.

Investerings met een economisch nut

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen en eventuele duurzame bijzondere waardeverminderingen. Ook specifieke investeringsbijdragen van derden zijn op betreffende investeringen in mindering gebracht.

De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs bestaat uit de aanschafkosten van het product of de dienst en de overige kosten die rechtstreeks toe te rekenen zijn aan de vervaardiging van het actief.

Conform vaststelling in de Begroting 2022 worden activa vanaf het boekjaar 2022 direct bij ingebruikname geactiveerd. Vanaf dat moment vindt tevens afschrijving plaats. Er wordt geen rekening gehouden met een eventuele restwaarde. De afschrijvingstermijnen worden jaarlijks bij de begroting vastgesteld en zijn in de tabel verderop in deze toelichting opgenomen.

Bij de waardering is in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In die gevallen is als waardering de hoogste van bedrijfswaarde of directe opbrengstwaarde aangehouden.

Gehanteerde afschrijvingstermijnen

Conform de vastgestelde begroting 2022 worden de volgende afschrijvingsstermijnen gehanteerd:

Tabel met de gehanteerde afschrijvingstermijnen	Jaren
Automatisering	5
Huisvesting	10
Communicatiemiddelen	3
Tractie/wagenpark	7
Machines, apparaten en installaties/technische apparatuur	15

Vlottende activa

De vlottende activa zijn onder te verdelen in uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar, liquide middelen en overlopende activa. De vlottende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vorderingen of Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening is bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende activa

Deze activa zijn tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

De vaste passiva betreffen het eigen vermogen van de OMWB en de voorzieningen. Er is geen sprake van langlopende leningen.

Eigen vermogen

Het totaal eigen vermogen is gelijk aan het eigen vermogen van voorafgaand jaar, vermeerderd of verminderd met het gerealiseerde saldo van baten en lasten voor mutaties in reserves. Voor zover het Algemeen Bestuur gedurende het jaar besluiten over reserves heeft genomen, zijn de effecten van deze besluiten in de stand van de reserves per jaareinde verwerkt. Uit het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de effecten van de besluiten van het Algemeen Bestuur, volgt een resultaat na bestemming. Dit wordt als een separate post van het eigen vermogen gepresenteerd.

Voorzieningen

Voorzieningen worden in beginsel gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting of het voorziene verlies en worden gevormd wegens:

- 1) Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, maar redelijkerwijs is in te schatten.
- 2) Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten.
- 3) Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
- 4) De bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b.

Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, worden ook tot de voorzieningen gerekend. Een uitzondering hierop zijn de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren. Deze worden onder de overlopende passiva opgenomen.

De OMWB heeft een voorziening voor verlofsparen. Deze voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde. In deze voorziening is al het verlof opgenomen wat in verlofsparen is omgezet of omgezet kan worden. Dit verlof is gewaardeerd tegen het betreffende uurtarief (inclusief IKB) op persoonsniveau inclusief opslag voor sociale lasten.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar en overlopende passiva opgenomen.

Schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar

Hieronder worden overige schulden verantwoord, gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva

De posten opgenomen onder overlopende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Baten en lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen.

Het BBV schrijft voor dat kosten van bedrijfsvoering (BBV hanteert de term 'overhead') afzonderlijk worden begroot en verantwoord. De totale kosten van de bedrijfsvoering voor de hele organisatie worden aan de lastenkant in één overzicht gepresenteerd. Volgens de definitie van het BBV worden tot de bedrijfsvoering gerekend "alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces".

Personeelslasten

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen en schulden (als gevolg van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume), worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Bijvoorbeeld componenten als overlopende verlofaanspraken. Indien er sprake is van jaarlijks terugkerende verplichtingen met betrekking tot arbeidskosten van niet vergelijkbaar volume, kan er wel een voorziening opgenomen worden.

3.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2022

Vaste activa

Materiële vaste activa

Investerings met een economisch nut

De materiële vaste activa met een economisch nut bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde per 31-12-2022	Boekwaarde per 31-12-2021
Automatisering (Overige materiële vaste activa)	175	225
Huisvesting (Overige materiële vaste activa)	138	205
Communicatiemiddelen (Overige materiële vaste activa)	7	0
Tractie/wagenpark (Vervoersmiddelen)	13	26
Machines, apparaten en installaties/technische apparatuur	592	633
Totaal	926	1.089

Van het verloop van de boekwaarde van deze investeringen kan het volgende overzicht worden gegeven:

	Boekwaarde per 1-1- 2022	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Afschrij- vingen Desinves- teringen	Boekwaar- de per 31-12-2022
Automatisering (Overige materiële vaste activa)	225	0	0	50	0	175
Huisvesting (Overige materiële vaste activa)	205	17	0	84	0	138
Communicatiemiddelen (Overige materiële vaste activa)	0	11	0	4	0	7
Tractie/wagenpark (Vervoersmiddelen)	26	0	0	12	0	13
Machines, apparaten en installaties/technische apparatuur	633	41	23	82	-23	592
Totaal	1.089	69	23	232	-23	926

Van bijdrage derden is in 2022 geen sprake geweest.

De investeringen 2022 zijn als volgt te specificeren:

(Vervangings)investeringen	Krediet per 1-1-2022	Nieuw krediet 2022	Beschikbaar totaal 2022	Uitgaven in 2022 (incl. bijdrage van derden)	Afschrijving v.a. 2023
Vervanging wagenpark*	76	40	116	40	6
Communicatiemiddelen	17	0	17	11	4
Huisvesting	58	100	158	17	2
Technische apparatuur	27	0	27	1	0
Automatisering	27	0	27	0	0
Totaal	205	140	345	69	12

* aangezien het omgebouwde meetwagens betreft, worden deze (conform voorgaande jaren) in de activastaat verantwoord onder de technische apparatuur.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Stand 31-12-2022	Voorziening oninbaarheid	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Vorderingen openbare lichamen	279	0	279	515
Uitzetting in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.129	0	2.129	924
Totaal	2.408	0	2.408	1.439

Vorderingen op openbare lichamen

In het boekjaar 2022 zijn de daarvoor in aanmerking komende (niet-materiële) oninbare posten afgeboekt. Van de overige posten was een groot deel per medio maart 2023 afgewikkeld. Door de aanscherping van het debiteurenbeheer is voor oninbaarheid geen voorziening gevormd (2021: € 0).

Uitzettingen in 's Rijks schatkist (schatkistbankieren)

Dit betreft het per 31 december 2022 uitstaand saldo in de schatkist. Sinds medio 2015 worden overtollige middelen in het kader van schatkistbankieren in de vorm van een rekening-courantverhouding bij het Rijk afgestort.

Voor het boekjaar 2022 bedraagt het drempelbedrag voor schatkistbankieren € 1.000.000. Op basis van de kwartaalcijfers hebben geen overschrijdingen op het drempelbedrag plaatsgevonden. Op het niveau van dagen zijn er gedurende het hele jaar zestien dagen geweest waarop het drempelbedrag aan het einde van de dag overschreden was. Dit komt doorgaans doordat er na het afkomen van de banken nog een betaling door de OMWB ontvangen is.

Onderstaande gegevens betreffen het gemiddeld bedrag aan middelen per kwartaal die voor het drempelbedrag door de OMWB buiten 's Rijks schatkist is aangehouden en de gemiddelde ruimte per kwartaal tot het drempelbedrag is bereikt.

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	993	959	963	973
Ruimte onder het drempelbedrag	7	41	37	27
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Banksaldo BNG	41	42
Banksaldo Rabobank	950	950
Totaal	991	992

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt gespecificeerd worden:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	3.349	2.683
Totaal	3.349	2.683

Nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Vooruit ontvangen facturen	373	406
Nog te ontvangen BTW	493	315
Nog te ontvangen posten	1.853	1.503
Afrekeningen werkprogramma's	630	459
Totaal	3.349	2.683

Vooruit ontvangen facturen

Dit betreffen facturen die in 2022 zijn ontvangen, maar waarvan een deel van de kosten betrekking heeft op het boekjaar 2023.

BTW

Het bedrag aan BTW betreft voornamelijk de aangifte over het laatste kwartaal 2022 voor een bedrag van € 498.000 tezamen met de suppleties over de jaren 2018 en 2021 (totaal ongeveer € 8.000). De suppleties over de jaren 2019 en 2020 zijn in 2022 afgerond.

Nog te ontvangen bedragen

Hier zijn verantwoord diverse opbrengsten over 2022 die per einde van het boekjaar nog niet (volledig) waren gefactureerd. Daarnaast is onder deze post een bedrag van € 8.000 opgenomen dat betrekking heeft op nog te vorderen kosten van bedrijfsfitness op diverse medewerkers.

Afrekeningen werkprogramma's

Dit betreft het saldo van de te vorderen eindafrekeningen over 2022 die in januari 2023 naar de deelnemers zijn gestuurd. Ter bevestiging van deze saldi is bij de deelnemers een confirmatie opgevraagd en ontvangen. Een voorziening voor oninbaarheid wordt niet noodzakelijke geacht.

Passiva

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van de dienst bestaat uit het totaal van alle reserves per 31 december, aangevuld met het resultaat over het boekjaar. Zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves worden tot het eigen vermogen gerekend.

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Algemene reserve	2.092	1.928
Reserve meetstations	939	826
Gerealiseerd resultaat boekjaar 2022	583	0
Gerealiseerd resultaat boekjaar 2021	0	164
Totaal	3.614	2.918

Het boekjaar 2021 sloot met een te bestemmen voordelig resultaat van € 164.000. Van dit bedrag is conform het besluit van het Algemeen Bestuur in 2022 € 164.000 toegevoegd aan de Algemene Reserve in verband met onzekerheden met betrekking tot onder andere de arbeidsmarkt, het project 'De dienst nog beter maken' en de implementatie van de Omgevingswet.

Het boekjaar 2022 sluit met een te bestemmen positief resultaat van € 583.000 (2021 voordelig resultaat van € 164.000). Overeenkomstig het BBV is dit saldo afzonderlijk op de balans opgenomen. Bij de vaststelling van de jaarrekening zal een voorstel tot bestemming van dit resultaat worden gedaan.

Het verloop van de reserves over het boekjaar was als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2021	Resultaat- bestemming voor- gaand boekjaar	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2022
Algemene reserve	1.928	164	0	0	2.092
Reserve meetstations	826	0	113	0	939
Totaal	2.754	164	113	0	3.031

Algemene reserve

De algemene reserve is een buffer voor exploitatietekorten en het opvangen van risico's. Gedurende het boekjaar 2021 hebben - naast de toevoeging vanuit de resultaatbestemming 2020 - geen toevoegingen of onttrekkingen aan de reserve plaatsgevonden.

Reserve meetstations

Vanuit de overgebleven middelen van de provincie Noord-Brabant is vanuit de resultaatbestemming 2017 de reserve meetstations gevormd. Deze bestemmingsreserve is ter continuering van de meetstations (het betreft investerings-intensieve locaties).

Het saldo van opbrengsten en kosten van de meetstations over 2022 bedraagt € 113.000 en is per jaareinde 2022 toegevoegd aan de reserve.

Voorzieningen

In 2022 is een bedrag van € 602.000 opgenomen ten behoeve van de voorziening voor verlofsparen. Tot en met 2021 werden alle verlofgerelateerde rechten toegelicht en gekwantificeerd in de 'Niet uit de balans blijvende vorderingen en verplichtingen'. In 2022 is echter een nieuwe vorm van verlof ontstaan; per 1 januari 2022 is namelijk CAO SGO artikel 6.3 Verlofsparen in werking getreden. Dit heeft tot gevolg dat er een voorziening moet worden opgenomen voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van niet gelijke omvang.

Het verloop van de voorzieningen over het boekjaar was als volgt:

	Boekwaarde 1-1-2022	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2022
Voorziening verlofsparen	0	602	0	602
Totaal	0	602	0	602

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	453	579
Overlopende passiva	3.005	2.706
Totaal	3.458	3.285

Ultimo 2022 was er (evenals voorgaande jaren), door de goede liquiditeitspositie geen noodzaak om kasgeldleningen op te nemen.

Overlopende passiva

De specificatie van de overlopende passiva is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren: Van het Rijk	979	0
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume: Nog te betalen posten	730	1.553
Afrekeningen werkprogramma's	1.198	1.057
Afdr. loonheffing en netto salarissen	98	96
Totaal	3.005	2.706

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen worden als volgt gespecificeerd:

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	Boekwaarde 1-1-2022	Ontvangen voorschotten	Bestedingen	Bestedingen
Van het Rijk:				
E93 Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH	0	176	10	166
F21 Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht	0	900	87	813
Totaal	0	1.076	97	979

Van de in bovenstaande tabel opgenomen voorschotbedragen zijn overeenkomstig de beschikkingen ontvangen in 2022. Conform de bestedingen zijn de opbrengsten dienovereenkomstig apart als baten verantwoord in het 'Overzicht van baten en lasten'.

Onder de overige posten van de overlopende passiva zijn geen verplichtingen opgenomen die een looptijd hebben langer dan één jaar.

Afrekeningen werkprogramma's

Dit betreft het saldo van de terug te betalen eindafrekeningen over 2022 die in januari 2023 naar de deelnemers zijn gestuurd. Ter bevestiging van deze saldi is bij de deelnemers een confirmatie opgevraagd en ontvangen.

Niet uit de balans blijvende vorderingen en verplichtingen

(Lease)verplichtingen

Een deel van de activa is aangeschaft via een leasecontract. Dit betreffen:

- IT-infrastructuur en omgeving: met ingang van 1 januari 2022 is een overeenkomst aangegaan met leverancier Sogeti. De jaarlijkse kosten hiervan

bedragen ongeveer € 1 miljoen. De overeenkomst is aangegaan voor een periode van vier jaar en loopt derhalve af per 01-01-2026. In de overeenkomst is een verlengingsoptie van drie maal twee jaar vastgelegd.

- Dienstauto's: voor zes auto's is een leasecontract afgesloten. De jaarlijkse leasekosten bedragen circa € 33.000. Van vier dienstauto's lopen de contracten eind augustus 2025 af; van een andere dienstauto loopt het contract medio juli 2024 af. Het contract van de zesde auto eindigt begin november 2026. De totale verplichting van alle zes leasecontracten bedraagt per jaareinde 2022 € 87.000.
- Koffieautomaten: hiervoor is in 2019 een overeenkomst aangegaan voor zes automaten; de jaarlijkse kosten hiervan bedragen circa € 5.000. De overeenkomst is op 1 augustus 2019 ingegaan en kent een looptijd van vijf jaar. Het contract eindigt derhalve op 31 juli 2024.
- Multifunctionals: voor vier multifunctionals (printers) is in 2021 een overeenkomst aangegaan. De jaarlijkse kosten hiervan bedragen circa € 6.350. De overeenkomst is ingegaan per 1 januari 2022 en kent een looptijd van vijf jaar. Het contract eindigt derhalve op 1 januari 2027.

In 2018 zijn contracten gesloten voor de IT-systemen met AFAS en Roxit, de jaarlijkse kosten hiervan bedragen afgerond respectievelijk € 50.000 en € 100.000.

Huurovereenkomsten

De jaarlijkse huurverplichting voor het pand (inclusief parkeerplaatsen) in Tilburg bedraagt circa € 670.000. De huurovereenkomst is aangegaan voor een periode van vijf jaar met als einddatum 31 december 2027. De totale huurverplichting bedraagt € 3,4 miljoen.

Bij de BNG Bank is een bankgarantie afgegeven van € 155.000 met als begunstigde HSA Spoorlaan BV inzake de huurverplichting.

De jaarlijkse huurverplichting voor kantoorruimte (inclusief parkeerplaatsen) en laboratorium aan de Brabantlaan 1 te 's-Hertogenbosch bedraagt circa € 95.000. De overeenkomst is per 1 juli 2022 stilzwijgend verlengd met vijf jaar tot 1 juli 2027.

Inkoopverplichtingen

In de kadernota rechtmatigheid heeft de commissie BBV de stellige uitspraak gedaan dat meerjarige contracten - in het kader van Europese regels - in de toelichting op de jaarrekening opgenomen moeten worden voor het volle bedrag waarover het contract is afgesloten. De OMWB verleent opdrachten aan milieukundige adviesbureaus op basis van het actuele werkaanbod vanuit de opdrachtgevers en specifieke casuïstiek. Hiervoor zijn geen meerjarige contracten afgesloten met bedoelde bureaus, enkel jaarcontracten.

3.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2022

De begroting 2022 sloot voor wijziging met een saldo van € 0. Op basis van de tweede wijziging is de begroting bijgesteld naar een resultaat van € 250.000 positief. Het jaarrekeningresultaat volgens balans bedraagt € 583.000 positief.

Nadere toelichting op de lasten Primair proces

De bijstelling van de lasten en baten is conform de besluitvorming van het Algemeen Bestuur.

In beginsel worden de belangrijkste verschillen op totaalniveau toegelicht. Waar nodig wordt specifieke toelichting gegeven op de onderdelen primair proces en bedrijfsvoering.

Personeelslasten	2022 begroting na wijzigingen	2022 realisatie
Primair proces		
Salarissen	19.042	19.298
Reiskosten	249	245
Overige personele kosten	239	264
Inhuurbudgetten	3.329	3.470
Detacheringsinkomsten	-5	-73
Subtotaal personeelslasten	22.854	23.204

De totale kosten van salarissen van het primaire proces en bedrijfsvoering samen bedragen € 23.865.000 en zijn hiermee € 362.000 hoger dan begroot (€ 23.502.000). Oorzaak van deze overschrijding is de toevoeging aan de voorziening voor verlofsparen voor een bedrag van € 602.000. Deze voorziening is in 2022 voor het eerst gevormd; tot en met 2021 werden alle verlofgerelateerde rechten toegelicht en gekwantificeerd in de 'Niet uit de balans blijvende vorderingen en verplichtingen'. In 2022 is echter CAO SGO artikel 6.3 Verlofsparen in werking getreden. Dit heeft tot gevolg dat er een voorziening moet worden opgenomen voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van niet gelijke omvang. Uitspraak over deze kwestie heeft eerst in december 2022 plaatsgevonden. Aangezien de impact van deze regeling niet in de begroting(s-wijzigingen) van 2022 is verwerkt, zijn de totale kosten van personeel in loondienst hoger uitgevallen dan begroot. Zonder de hierboven reeds genoemde dotatie aan de voorziening voor verlofsparen bedraagt de onderbesteding op de salarislasten € 240.000.

De reiskosten bedragen in totaal voor het primaire proces en bedrijfsvoering samen € 356.000 en zijn hiermee € 75.000 lager dan begroot na wijziging (€ 431.000). De lagere realisatie is het directe gevolg van het minder aantal reisbewegingen door het hybride werken. Hiertegenover staan de kosten van thuiswerkvergoedingen voor een bedrag van ongeveer € 80.000. Deze zijn opgenomen onder de 'Overige personele kosten'.

De overige personele kosten bedragen in totaal voor het primaire proces en bedrijfsvoering samen € 952.000 en zijn hiermee € 160.000 lager dan begroot (na wijzigingen). Voornaamste oorzaak hiervan zijn lagere kosten voor opleiding en vorming als gevolg van het uitstel van de Omgevingswet, lagere kosten voor organisatieontwikkeling en onderbesteding op het mobiliteitsbudget.

De inhuurkosten van personeel zijn op totaalniveau van het primaire proces en bedrijfsvoering € 139.000 hoger dan begroot (na wijzigingen). De overschrijding is ontstaan bij het primaire proces en is het gevolg van het niet kunnen invullen van vacatures vanwege krapte op de arbeidsmarkt.

In 2022 heeft een aantal detacheringstrajecten gelopen bij zowel bedrijfsvoering als het primair proces. Voor zover bekend worden de opbrengsten van deze trajecten - in tegenstelling tot voorgaande jaren - begroot. Detacheringsopdrachten gestart na het opstellen van de gewijzigde begroting (bij het primaire proces), zijn de oorzaak van de hogere opbrengsten dan begroot.

Afschrijvingen	2022 begroting na wijzigingen	2022 realisatie
Primair proces		
Afschrijvingen	94	82
Subtotaal Afschrijvingen	94	82

Een deel van de afschrijvingslast is verantwoord onder de lasten bedrijfsvoering (€ 151.000 tegenover € 150.000 begroot). Samen met de afschrijvingslast voor bedrijfsvoering vallen de totale afschrijvingen over 2022 € 12.000 lager uit dan begroot. Dit is het gevolg van achterblijvende investeringen in voorgaande jaren.

Huisvesting en organisatie	2022 begroting na wijzigingen	2022 realisatie
Primair proces		
Huisvesting en facilitaire kosten	125	72
Tractie	0	0
Automatisering	27	23
Algemeen beheer	25	12
Subtotaal huisvesting en organisatie	177	107

In totaal zijn de kosten op dit onderdeel ruimschoots binnen de ramingen gebleven. Aangezien de kosten van huisvesting (en facilitaire kosten) en automatisering in de realisatie en begroting voornamelijk onder de kosten van bedrijfsvoering zijn verantwoord, wordt voor de toelichting op deze posten verwezen naar 'Nadere toelichting op de lasten Bedrijfsvoering'.

Overige kosten	2022 begroting na wijzigingen	2022 realisatie
Primair proces		
Laboratoriumkosten	1.229	1.588
Milieumetingen	610	549
Subtotaal Overige kosten	1.839	2.137

Toelichting:

- De laboratoriumkosten vormen een variabele post, wat wil zeggen dat meer vraag een hoger kostenniveau tot gevolg heeft. De laboratoriumkosten worden doorbelast. De corresponderende baten zijn opgenomen onder deelprogramma 4.
- De kosten milieumetingen zijn lager dan begroot en worden volledig (dus inclusief de huisvesting en personele kosten), doorbelast aan de provincie Noord-Brabant als onderdeel van deelprogramma 4.

Nadere toelichting op de lasten Bedrijfsvoering

In beginsel worden de belangrijkste verschillen op totaalniveau toegelicht; zie hiervoor de 'Nadere toelichting op de lasten Primair proces'. Waar nodig wordt specifieke toelichting gegeven op de onderdelen primair proces en bedrijfsvoering.

Personeelslasten	2022 begroting na wijzigingen	2022 realisatie
Bedrijfsvoering		
Salarissen	4.460	4.567
Reiskosten	182	111
Overige personele kosten	873	688
Inhuurbudgetten	395	392
Detacheringssinkomsten	-41	-42
Subtotaal personeelslasten	5.869	5.715

Voor de toelichting op de posten in bovenstaande tabel wordt verwezen naar 'Nadere toelichting op de lasten Primair proces'.

Afschrijvingen	2022 begroting na wijzigingen	2022 realisatie
Bedrijfsvoering		
Afschrijvingen	150	151
Subtotaal Afschrijvingen	150	151

Een deel van de afschrijvingslast is verantwoord onder de lasten primair proces (€ 82.000 tegenover begroot € 94.000). Samen met de afschrijvingslast voor het primair proces vallen de totale afschrijvingen over 2022 € 12.000 lager uit dan begroot. De oorzaak hiervan ligt in de achterblijvende investeringen in voorgaande jaren.

Huisvesting en organisatie	2022 begroting na wijzigingen	2022 realisatie
Bedrijfsvoering		
Huisvesting en facilitaire kosten	1.069	1.030
Tractie	84	57
Automatisering	2.143	2.068
Algemeen beheer	543	415
Subtotaal Huisvesting en organisatie	3.839	3.570

Toelichting:

- De totale kosten van huisvesting en facilitaire kosten voor het primaire proces en bedrijfsvoering samen bedragen € 1.102.000 en zijn hiermee € 92.000 lager dan begroot na wijziging (€ 1.193.000). De lagere realisatie is met name het gevolg van de verminderde aanwezigheid van personeel op kantoor (als gevolg van hybride werken) waardoor de facilitaire kosten lager uitvallen dan begroot. Tevens is er sprake van lagere gebouwgebonden kosten dan begroot. Met de te verwachten hoge afrekening van servicekosten is in bovenstaande cijfers rekening gehouden.
- De kosten van vervoermiddelen in eigen beheer (tractie) bedragen € 57.000 en zijn hiermee € 27.000 lager dan begroot (€ 84.000). Voornaamste oorzaak zijn de lagere brandstofkosten door een andere invulling van werkzaamheden (administratief of op afstand).

- De totale kosten van automatisering voor het primaire proces en bedrijfsvoering samen bedragen € 2.092.000 en zijn hiermee € 78.000 lager dan begroot na wijziging (€ 2.170.000). Het automatiseringsbudget is opgebouwd uit een veelvoud onderliggende kostenposten. De totale onderbesteding van de automatiseringskosten is het saldo van diverse minder omvangrijke onder- en overschrijdingen binnen dit budget.
- De kosten voor Algemeen beheer zijn op totaalniveau voor het primaire proces en bedrijfsvoering € 142.000 lager dan begroot. De onderbesteding is met name het gevolg van lagere advieskosten en kosten van uitbestede dienstverlening (per saldo € 31.000), lagere accountantskosten (€ 49.000) en lagere kosten voor rechtskundige bijstand (€ 38.000).

Nadere toelichting op de lasten Overig

Overige kosten	2022 begroting na wijzigingen	2022 realisatie
Overig		
Diverse baten en lasten	0	-45
Onvoorzien	150	0
Vennootschapsbelasting	5	1
Totaal lasten Overig	155	-45

Diverse baten en lasten

Het saldo op de diverse baten en lasten betreft voornamelijk de opbrengst als gevolg van restitutie fee van Flex West-Brabant voor een bedrag van € 40.000.

Onvoorzien

Het bedrag dat is gereserveerd voor onvoorziene kosten is in 2022 niet aangesproken.

Vennootschapsbelasting

De kosten voor de vennootschapsbelasting over 2022 zijn geschat op € 2.500. De aangifte over het boekjaar 2021 is reeds ingediend en de aanslag is opgelegd. Deze aanslag is lager uitgevallen dan ingeschat, wat tot een voordeel in 2022 heeft geleid.

Overzicht incidentele baten en lasten

Vanuit het Rijk zijn twee specifieke uitkeringen toegekend met elk een specifieke start- en einddatum. Voor deze uitkeringen zijn conform de beschikkingen in 2022 voorschotten ontvangen. De opbrengst over 2022 bedraagt € 97.000 en is conform de corresponderende bestedingen van € 97.000 apart in het overzicht van de baten verantwoord. Zowel de opbrengsten als kosten worden als incidenteel aangemerkt.

In de kosten van personeel in loondienst is een bedrag van € 602.000 opgenomen voor de vorming van de voorziening voor verlofsparen. Tot en met 2021 werden alle verlofgerelateerde rechten toegelicht en gekwantificeerd in de 'Niet uit de balans blijvende vorderingen en verplichtingen'. In 2022 is echter CAO SGO artikel 6.3 Verlofsparen in werking getreden. Dit heeft tot gevolg dat er een voorziening moet worden opgenomen voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van niet gelijke omvang. Voor 2022 is de vorming van de voorziening een incidentele post, de voorziening zelf is van structurele aard.

Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves

In 2022 hebben geen structurele toevoegingen of onttrekkingen aan de reserves plaatsgevonden.

3.3.4 Kengetallen

Kengetallen	2021 realisatie	2022 begroting na wijzigingen	2022 realisatie
Uurtarief	€ 97,93	€ 95,00	€ 99,18
Productieve uren	334.300	331.000	332.185
FTE Primair Proces	245	250	253
Gemiddeld aantal productieve uren per FTE	1.365	1.325	1.310
Ziekteverzuim	5,2%	4,5%	6,4%
Eigenaarsdeel gemeenten/provincie	58%/42%	60%/40%	58%/42%

FTE	2021 realisatie	2022 begroting na wijzigingen	2022 realisatie
Primair proces - kernformatie	221	221	224
Primair proces - flexibele schil	24	29	29
Subtotaal Primair Proces	245	250	253
Bedrijfsvoering - kernformatie	52	54	53
Bedrijfsvoering - flexibele schil	8	0	5
Totaal Bedrijfsvoering	60	54	58
Totaal	305	299	312

Ten opzichte van het begrote aantal productieve uren van 1.350 zien we over 2022 een lagere realisatie (1.310 uur). De reden hiervan is met name het hogere percentage ziekteverzuim, hoger opgenomen verlof dan begroot en dat personeel meer (niet-declarabele) uren heeft besteed aan het inwerken van nieuw personeel (zowel eigen personeel als inhuur). Daartegenover staat dat de besteding van uren in het kader van de Omgevingswet lager is uitgevallen.

3.3.5 Toelichting op de baten

Baten	2022 begroting na wijzigingen	2022 realisatie
Programmadeel 1: Vergunningverlening, toezicht en handhaving	21.022	20.842
Programmadeel 2: Advies en Projecten	9.075	9.627
Programmadeel 3: Collectieve taken structureel	1.624	1.624
Programmadeel 4: Buiten werkprogramma	2.895	2.827
Programmadeel 4: Overige exploitatie	610	601
Specifieke uitkering Omgevingsdiensten	0	97
Totaal baten	35.227	35.618

Programmadeel 1: Vergunningverlening, toezicht en handhaving

De baten zijn € 180.000 lager dan begroot (-1%). Vanaf het eerste kwartaal 2022 liet de productiviteit een dalende lijn zien. Een hoge productiviteit in het laatste kwartaal van 2022 heeft ertoe geleid dat de werkzaamheden zo goed als op het niveau van begroting zijn uitgevoerd.

Programmadeel 2: Advies en Projecten

De baten zijn € 552.000 hoger dan begroot (6%). Hier zijn geen bijzonderheden te vermelden; incidentele verzoektaken zijn lastiger te voorspellen en kunnen van jaar tot jaar verschillen.

Programmadeel 3: Collectieve taken structureel

De collectieve taken zijn overeenkomstig de begroting in rekening gebracht bij de deelnemers.

Programmadeel 4: Buiten werkprogramma

De baten zijn in totaal € 68.000 lager dan begroot. Gezien de hoogte van de afwijking zijn hier geen bijzonderheden te vermelden; opdrachten buiten het werkprogramma kunnen van jaar tot jaar verschillen.

Specifieke uitkering Omgevingsdiensten

Vanuit het Rijk zijn twee specifieke uitkeringen toegekend. Voor deze uitkeringen zijn conform de beschikkingen in 2022 voorschotten ontvangen. De opbrengst over 2022 bedraagt € 97.000 en is conform de bestedingen apart in het overzicht van de baten verantwoord. Het restant van de vooruitontvangen bedragen staat op de balans opgenomen onder de 'overlopende passiva'.

Uitsplitsing baten

In 2022 bedroegen de gerealiseerde baten provincie op P1 € 8.062.000, op P2 € 4.140.000 en op P3 € 502.000. De gerealiseerde baten gemeenten bedroegen voor P1, P2 en P3 respectievelijk € 12.780.000, € 5.487.000 en € 1.121.000.

3.4 Overzicht baten en lasten per taakveld 2022

Baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten
0. Bestuur en ondersteuning		
0.4 Overhead		9.436
0.5 Treasury		
0.8 Overige baten en lasten	45	
0.9 Vennootschapsbelasting		1
0.10 Mutaties reserves		113
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten		583
7. Volksgezondheid en milieu		
7.4 Milieubeheer	35.618	25.530
Totaal van de taakvelden	35.663	35.663

De lasten op taakveld 0.4 Overhead bedragen de personeelslasten en huisvestingslasten voor het bedrijfsvoeringsproces - niet zijnde het primaire proces - en corresponderen met de specificatie van de lasten in paragraaf 3.2.

bedragen x € 1	Dhr. A. Arbouw
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,89
Dienstbetrekking?	ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 107.344,86
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.384,56
Subtotaal	€ 126.729,42
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 192.000,00
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging 2022	€ 126.729,42

Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	

Gegevens 2021

Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/02 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,89
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 93.621,18
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 17.564,47
Subtotaal	€ 111.185,65
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 170.211,89
Totale bezoldiging 2021	€ 111.185,65

3.5 Publicatieverplichting op grond van de WNT

WNT-verantwoording 2022

De WNT is van toepassing op OMWB. Het voor de OMWB toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000. Dit betreft het algemene bezoldigingsmaximum.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking

Van 01-01-2022 t/m 31-12-2022 heeft de heer Arbouw de functie van Directeur vervuld. Conform het delegatie-, mandaatbesluit en directiestatuut kent de Directeur een volledige, formele beslissingsbevoegdheid. Daarmee wordt de heer Arbouw als (enige) topfunctionaris (gedurende hierboven vermelde periode) in het kader van de WNT aangemerkt. De heer Arbouw heeft geen dienstbetrekking bij meerdere WNT-plichtige instelling(en) als leidinggevende topfunctionaris (die zijn aangegaan met ingang van 1 januari 2018).

Er zijn geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.800 of minder

In de tabel op de volgende pagina zijn de leden van het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur weergegeven. Voor allen geldt dat zij deze bestuursfunctie onbezoldigd verrichten. Noch ontvangen zij een onkostenvergoeding van de OMWB.

Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.800 of minder:

Lid Dagelijks Bestuur	Functie	Wijzigingen n.a.v. verkiezingen
De heer P.F.G. Depla Burgemeester gemeente Breda	DB-voorzitter	
De heer A-J Moerkerke Burgemeester gemeente Moerdijk	DB-lid	
De heer T. Weterings Burgemeester gemeente Tilburg	DB-lid	tot 14 juni
De heer M. van Asten Wethouder Tilburg		vanaf 13 juli
Mevrouw H. Roijackers Gedeputeerde PNB	DB-lid	
De heer R. van den Belt Burgemeester Steenbergen	DB-lid	tot 13 juli
Mevrouw H. van Aart Burgemeester Loon op Zand		vanaf 13 juli
Mevrouw A. Zwarts Wethouder Gilze en Rijen	DB-lid	tot 27 juni
De heer C. Michiels Wethouder Gilze en Rijen		vanaf 13 juli
De heer R. Jansen Wethouder Gemeente Dongen	DB-lid	tot 23 juni
De heer H. Wierikx Wethouder Halderberge		vanaf 13 juli

Algemeen Bestuur	Lid	Wijzigingen n.a.v. verkiezingen
Provincie Noord-Brabant	Mevrouw H. Roijackers	
Gemeente Altena	De heer R. van Vugt Mevrouw A. van Hunnik	tot 15 juni vanaf 15 juni
Gemeente Alphen-Chaam	De heer E. Wilmsen	
Gemeente Baarle-Nassau	De heer H. van Tilborg	
Gemeente Bergen op Zoom	De heer B. Jacobs De heer J. Pals	tot 31 mei vanaf 31 mei
Gemeente Breda	De heer P. Depla	
Gemeente Dongen	De heer R. Jansen De heer K. de Jong	tot 15 juni vanaf 15 juni

Vervolg vorige tabel:

Algemeen Bestuur	Lid	Wijzigingen n.a.v. verkiezingen
Gemeente Drimmelen	De heer G. de Kok De heer B. Scholtze	tot 16 dec vanaf 16 dec
Gemeente Etten-Leur	De heer K. van Aert De heer G. de Weert	tot 31 mei vanaf 31 mei
Gemeente Geertruidenberg	De heer M. Hofkens Mevrouw M. Witte	tot 22 juli vanaf 22 juli
Gemeente Gilze en Rijen	Mevrouw A. Zwarts De heer C. Machiels	tot 27 juni na 27 juni
Gemeente Goirle	Mevrouw L. Franssen	
Gemeente Halderberge	De heer H. Wierikx	
Gemeente Heusden	Mevrouw W. van Hees De heer J. van den Bosch	tot 20 juni vanaf 20 juni
Gemeente Hilvarenbeek	De heer T. van de Loo Mevrouw E. Langens	tot 31 mei vanaf 11 oktober
Gemeente Loon op Zand	Mevrouw H. van Aart	
Gemeente Moerdijk	De heer A-J Moerkerke	
Gemeente Oosterwijk	De heer E. Logister	
Gemeente Oosterhout	De heer M. Buijs	
Gemeente Roosendaal	Mevrouw I. Raaijmakers Mevrouw K. Koenraad	tot 27 juni vanaf 27 juni
Gemeente Rucphen	De heer R. Lazeroms De heer M. Gijzen	tot 7 juli vanaf 7 juli
Gemeente Steenbergen	De heer R. van den Belt De heer K. Gommers	tot 8 juli vanaf 13 juni
Gemeente Tilburg	De heer T. Weterings De heer M. van Asten	tot 14 juni vanaf 14 juni
Gemeente Waalwijk	De heer E. Daandels De heer A. de Jong	tot 26 juni vanaf 26 juni
Gemeente Woensdrecht	De heer J. van Agtmaal De heer T. de Heer	tot 24 mei vanaf 24 mei
Gemeente Zundert	De heer P. Kok Mevrouw E. Kools-Hereijgers	tot 21 juni vanaf 21 juni

Publicatieverplichting uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Er is sprake van een maximum norm voor ontslagvergoedingen voor topfunctionarissen, die niet mag worden overschreden. In 2022 hebben ter zake geen uitkeringen plaatsgevonden.

3.6 Verantwoordingsinformatie Specifieke Uitkeringen (SiSa)

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 20-1-2023							
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
IenW	E93	Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH	Totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle R Indicator: E93/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E93/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E93/03</i>		
			€ 9.992	€ 9.992	Nee		
			Naam activiteit	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E93/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E93/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E93/06</i>		
1 Deelname werk/projectgroepen	€ 9.084	€ 9.084					
12 Participeren in onderzoek naar mandaten	€ 908	€ 908					
EZK	F21	Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, tweede lid van de Regeling (ja/nee)	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, zesde lid, van de Regeling (ja/nee)	Eindverantwoording (ja/nee)
			<i>Aard controle R Indicator: F21/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: F21/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: F21/03</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: F21/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: F21/05</i>
			€ 86.813	€ 86.813	Nee	Ja	Nee

B

Bijlage

Bijlage 1: Kwaliteitscriteria 2.2

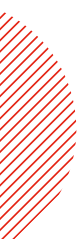
Inleiding

De OMWB richt zich op een hoge kwaliteit van haar diensten. Een belangrijk doel van de oprichting van omgevingsdiensten is de kwaliteit van de uitvoering van de taken en de efficiency structureel te verhogen. En middels kennisdeling betere diensten te kunnen verlenen.

Middels deze rapportage wil de OMWB aan haar opdrachtgevers laten zien dat (blijvend) aan de kwaliteitseisen wordt voldaan. Kwaliteit is wettelijk verankerd in de op 14 april 2016 in werking getreden Wet Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH). Uit de wet vloeit voort dat elke gemeente en provincie in Nederland ook een zogenaamde kwaliteitsverordening vaststelt. Ook alle opdrachtgevers van de OMWB hebben een dergelijke verordening vastgesteld. Hierbij is het uitgangspunt dat de OMWB voor Brzo-taken altijd moet voldoen aan de kwaliteitscriteria, en voor de andere taken eventueel gemotiveerd kan worden afgeweken (comply or explain).

Momenteel wordt uitgegaan van de set Kwaliteitscriteria 2.2, zoals per 1 juli 2019 vastgesteld. Deze set geeft aan wat de minimale meetlat van kwaliteit (proces én deskundigheid) is waaraan een organisatie moet voldoen. De Kwaliteitscriteria maken onderdeel uit van een palet van meerdere ontwikkelingen binnen en buiten de OMWB zoals de komende Omgevingswet, diverse wijzigingen in wet- en regelgeving en het prestatiegericht financieren (PGF).

De OMWB heeft bureau Libereaux in de arm genomen om de Kwaliteitscriteria structureel in de organisatie te borgen en de mate van robuustheid op deze KC 2.2 in beeld te brengen. Libereaux is landelijk erkend om deze nulmetingen uit te voeren. Jaarlijks wordt er een nieuwe nulmeting uitgevoerd, wat resulteert in inzicht in aanwezige deskundigheid en ontwikkelbehoeften ten opzichte van de KC 2.2.

Onderliggende rapportage zoomt in op de robuustheid van de OMWB-medewerkers op het onderdeel 'deskundigheid', met daarin de belangrijkste conclusies, werkwijze en vervolgacties. Daarbij wordt er een link gelegd met de procescriteria en de doorontwikkeling op het gebied van vaardigheden in relatie tot onder meer de Omgevingswet. Hiermee is deze rapportage niet alleen een verantwoordingsdocument, maar spreekt het ook een ambitie uit om blijvend te werken aan de professionaliteit van medewerkers en daarmee de OMWB als organisatie.

Conclusie actualisatie nulmeting 2022 deskundigheid Kwaliteitscriteria 2.2

Uit de actualisatieslag in 2022 blijkt het volgende:

- De OMWB laat zien erg robuust te zijn als het gaat om expertise binnen de kwaliteitscriteria. De organisatie toont aan op 19 van de 27 deskundigheidsgebieden genoeg kennis en kunde te hebben (comply).
- Een aantal deskundigheidsgebieden worden belegd bij gemeenten, de Veiligheidsregio of andere omgevingsdiensten. Daarnaast zijn er binnen bepaalde deskundigheidsgebieden samenwerkingsafspraken gemaakt met andere omgevingsdiensten (8 van 27).
- De organisatie heeft zichtbaar acties ondernomen naar aanleiding van de rapportage van vorig jaar. De deskundigheidsgebieden Ketentoezicht en Groen & Ecologie zijn, in tegenstelling tot vorig jaar, voldoende robuust.
- Het percentage medewerkers dat aantoonst voldoende 'deskundig' (groen) te zijn, bedraagt 93%. Iets minder dan vorig jaar, omdat er relatief jonge medewerkers in dienst zijn gekomen. De 7% die nog niet voldoet aan een deskundigheidsgebied, is in ontwikkeling en stellen persoonlijke leerdoelen op om ervaring op te doen.

Uitkomsten van de nulmeting

Keuze onderzoeksmethode

De nulmeting is gedaan onder begeleiding van Libereaux, waarvan de werkwijze reeds is toegepast bij meerdere omgevingsdiensten en regionale uitvoeringsdiensten (RUD's). Medewerkers van de OMWB werken met digitale e-portfolio's, waarin zij hun relevante activiteiten, werkervaring, opleiding en aanvullende kennis op één of meerdere deskundigheidsgebieden in kaart hebben gebracht en hebben onderbouwd met 'bewijsstukken', zoals diploma's en voorbeelden van producten die zij leveren. Deze bewijsstukken zijn door Libereaux getoetst, aan de hand van (VRAAK)-criteria, om een zo valide mogelijk beeld te schetsen van de expertise binnen de OMWB. Nadat expertise ten opzichte van een deskundigheidsgebied per individu in beeld is gebracht, zijn er analyses gemaakt van de robuustheid in expertise van de organisatie. Analyses zijn mogelijk middels de VTH-monitor, waarin de gegevens op het gebied van deskundigheid en VTH-taken van alle medewerkers bijeen zijn gebracht en geborgd worden. De conclusies in deze rapportage zijn gebaseerd op deze monitor. Op basis daarvan worden afspraken gemaakt omtrent ontwikkeling en opleidingen in onder meer het Goede Gesprek tussen medewerkers en leidinggevenden.

Van elke medewerker kan zijn of haar deskundigheidsgebied worden uitgedrukt in een percentage. Er worden zes variabelen gemeten, die elk een verschillend 'gewicht' hebben:

1. Activiteiten tellen voor 40% mee,
2. Werkervaring voor 15%,
3. Basisopleiding voor 20%,
4. Aanvullende opleidingen voor 10%,
5. Basiskennis voor 10% en
6. Diepgaande kennis voor 5%.
7. Frequentie (weegt niet mee in deskundigheid)

De gedachte achter deze percentageverdeling, die landelijk wordt gehanteerd, is dat praktijkervaring (bestaande uit de elementen 'Activiteiten' en 'Werkervaring')

met 55% net iets zwaarder weegt dan kennis en opleiding (bestaande uit de elementen 'Basisopleiding', 'Aanvullende opleidingen', 'Basiskennis' en 'Diepgaande kennis') met 45%. Deze wegingsfactoren vormen ook het uitgangspunt voor Vakbekwaamheid: het gaat immers niet over alleen het hebben van de juiste papieren, maar zeker ook over ervaring en kunde. Een medewerker is 'deskundig' conform de VTH-kwaliteitscriteria als hij of zij voor 75% of meer aan de criteria voldoet. Een deskundigheidsgebied staat op 'groen' als er twee of meer medewerkers binnen de OMWB voor minimaal 75% aan de vereisten in het betreffende deskundigheidsgebied voldoen. Ondanks het feit dat de frequentie niet meetelt in het percentage, wordt aan ieder deskundigheidsgebied wel een uren-eis gesteld. De uren zijn in kaart gebracht aan de hand van het 'tijdschrijven' van medewerkers van de OMWB binnen het personeelssysteem. Het aantal medewerkers dat aan de frequentie-eis voldoet, is op basis van het tijdschrijven in kaart gebracht door Libereaux. Deze gegevens zijn in beeld gebracht in onderstaande tabel. De OMWB voert meer (plus)taken uit dan zijn opgenomen in de (landelijke) Kwaliteitscriteria. In de onderstaande conclusies worden alleen de conclusies genoemd van de vereiste criteria van de KC 2.2.

In de tabel staan de conclusies over de deskundigheidsgebieden vermeld.

Kennis en ervaring						
Deskundigheidsgebied	Conclusie	Aantal mw'ers	>75%	50-74%	<50%	Frequentie (aantal mw)
1. Casemanagen						
1a. Gericht op eenvoudige situaties	Voldoende	Voldoet o.b.v. desk.gebied 1b				
1b. Gericht op complexe situaties	Voldoende	16	16			9
2. Vergunningverlening bouwen en ruimtelijke ordening						
2a. Gericht op eenvoudige situaties	Voldoende	Voldoet o.b.v. desk.gebied 2b				
2b. Gericht op complexe situaties	Voldoende	4	4			2
3. Vergunningverlening milieu						
3a. Gericht op klasse I en II	Voldoende	3	3			3
3c. Gericht op klasse I, II en III algemeen	Voldoende	35	34	1		24
3d. Gericht op klasse I, II en III procesindustrie	Voldoende	13	13			8
3e. Gericht op klasse I, II en III agrarisch	Voldoende	10	9	1		6
3f. Gericht op klasse I, II en III afval	Voldoende	14	13	1		9
4. Toezicht en handhaving bouwen en ruimtelijke ordening						
4a. Gericht op eenvoudige situaties	Voldoende	Voldoet o.b.v. desk.gebied 4b				
4b. Gericht op complexe situaties	Voldoende	5	5			3
5. Toezicht en handhaving milieu						
5a. Gericht op klasse I en II	Voldoende	6	5	1		5
5b. Gericht op klasse I, II en III algemeen	Voldoende	47	43	4		39
5c. Gericht op klasse I, II en III procesindustrie	Voldoende	18	18			13
5d. Gericht op klasse I, II en III agrarisch	Voldoende	19	19			13
5e. Gericht op klasse I, II en III afval	Voldoende	8	7	1		3
5f. Gericht op klasse I, II en III Brzo	Voldoende	10	10			8

Kennis en ervaring						
Deskundigheidsgebied	Conclusie	Aantal mw'ers	>75%	50-74%	<50%	Frequentie
6. Toezicht en handhaving bodem						
6a. Activiteiten 1-6	Voldoende	5	5			5
6b. Activiteit 7 (complex)	Voldoende	5	5			5
7. Toezicht en handhaving groene wetgeving						
	Voldoende	7	7			6
8. Behandelen juridische aspecten vergunning-verlening						
	Voldoende	18	16	2		11
9. Behandelen juridische aspecten handhaving						
	Voldoende	13	11	2		10
10. Behandelen juridische aspecten afwijkingsbesluiten						
	Voldoende	2	2			2
11. Ketentoezicht						
11a. Activiteiten 1-5	Voldoende	7	7			3
11b. Activiteiten 6-10	Voldoende	7	3	4		
11c. Activiteiten 11-12	Voldoende	8	8			
12. BOA						
	Voldoende	6	6			4
13. Bouwfysica						
13a. Activiteiten 1-5 eenvoudige situaties	Explain: belegd bij gemeenten					
13b. Activiteiten 1-5 complexe situaties	Explain: belegd bij gemeenten					
13c. Activiteiten 6-10	Explain: belegd bij gemeenten					
14. Brandveiligheid						
14a. Activiteiten 1-7	*1 Belegd bij de VRMWB	2	2			
14b. Activiteiten 8-11	*1 Belegd bij de VRMWB	2	1	1		
15. Constructieve veiligheid						
	*2 Samenwerking met ODZOB					
16. Sloop en asbest						
	Voldoende	15	9	6		8
17. Afvalwater (indirecte lozingen)						
	Voldoende	2	2			2

Kennis en ervaring						
Deskundigheidsgebied	Conclusie	Aantal mw'ers	>75%	50-74%	<50%	Frequentie
18. Bodem, bouwstoffen, water						
18a. Activiteit 1	Voldoende	21	20	1		8
18b. Activiteiten 2-3	Voldoende	18	9	9		8
18c. Activiteit 4	Voldoende	3	3	3		3
19. Externe veiligheid						
19a. Activiteiten 1	Voldoende	9	8	1		5
19b. Activiteit 2-3	Voldoende	8	6	2		5
19c. Activiteit 4	Voldoende	6	5	1		4
19d. Activiteit 5	Voldoende	6	4	2		4
19e. Activiteit 6	Voldoende	6	4	2		4
20. Geluid (milieu en bouw)						
	Voldoende	17	12	5		11
21. Groen en ecologie (Wabo)						
21a. Activiteit 1	Voldoende	4	3	1		2
21b. Activiteiten 2-4	Voldoende	2	2			2
22. Groen en ecologie (Nb-wet)						
22a. Activiteit 1	*3 Belegd bij de ODBN					
22b. Activiteiten 2-3	*3 Belegd bij de ODBN					
23. Luchtkwaliteit						
23a. Activiteiten 1-2	Voldoende	9	7	2		4
23b. Activiteiten 3-5	Voldoende	7	6	1		5
23c. Activiteit 6	Voldoende	9	8	1		7

Kennissen en ervaring						
Deskundigheidsgebied	Conclusie	Aantal mw'ers	>75%	50-74%	<50%	Frequentie

24. Stedenbouw en inrichting openbare ruimte

24b. Activiteit 1 – complexe situaties	Explain: belegd bij gemeenten					
24c. Activiteit 2	Explain: belegd bij gemeenten					
24e. Activiteiten 3-4 – complexe situaties	Explain: belegd bij gemeenten					
25. Exploitatie en planeconomie	Explain: belegd bij gemeenten					

26. Cultuurhistorie

26a. Activiteiten 1-5	Explain: belegd bij gemeenten					
26b. Activiteiten 6-10	Explain: belegd bij gemeenten					
26c. Activiteiten 11-15	Explain: belegd bij gemeenten					

27. Energie en duurzaamheid

27a. Activiteit 1	Voldoende	3	3			2
27b. Activiteiten 2-3	Voldoende	3	3			2
27c. Activiteit 4	Voldoende	2	2			2

*1 Deze taak is belegd bij de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant.

*2 Deze taak wordt uitgevoerd door de OMWB i.s.m. Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant.

*3 Deze taak is belegd bij de Omgevingsdienst Brabant Noord.

Toelichting hierop wordt hiernaast gegeven.

Toelichting conclusies

Zeven deskundigheidsgebieden zijn elders belegd; binnen deze deskundigheidsgebieden is de taak niet ingebracht bij de OMWB, maar ligt dit bij de opdrachtgever of een andere Omgevingsdienst. Sommige producten van de OMWB zijn dus afhankelijk van de kwaliteit die deze opdrachtgevers of Omgevingsdiensten leveren. Denk bijvoorbeeld aan een stedenbouwkundige afweging bij een omgevingsvergunning bij het afwijken van het bestemmingsplan. De vier deskundigheidsgebieden Bouwfysica, Stedenbouw en inrichting openbare ruimte, Exploitatie en planeconomie en Cultuurhistorie worden niet in de dienst gebracht door de provincie of andere opdrachtgevers (gemeenten).

Zoals hierboven genoemd wordt een drietal deskundigheidsgebieden die door opdrachtgevers binnen de dienst worden gebracht, uitbesteed aan of in samenwerking met een andere dienst:

1. Brandveiligheid: belegd bij de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant.
2. Constructieve veiligheid: wordt in samenwerking met de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant.
3. Groen & Ecologie (Nb-wet): belegd bij de Omgevingsdienst Brabant-Noord.

Voor bovenstaande drie deskundigheidsgebieden is bij deze partneroverheden nagegaan in hoeverre voldaan wordt aan de Kwaliteitscriteria 2.2. De OMWB heeft daarop de volgende reactie gekregen:

VRMWB: Medewerkers die werkzaam zijn op Brandveiligheid gericht op RO, ABM en Brzo voldoen aan het vereiste kwaliteitsniveau in termen van scholing en opleiding, in relatie tot de benodigde kennis voor het taakveld Brandveiligheid. De OMWB heeft een overzicht ontvangen waaruit opgemaakt kan worden dat er voldoende vliegreuen gemaakt worden op dit deskundigheidsgebied.

ODZOB: Omtrent het deskundigheidsgebied Constructieve veiligheid kunnen meerdere medewerkers aantoonbaar maken dat zij voldoen aan de Kwaliteitscriteria 2.2. De ODZOB voert deze werkzaamheden uit voor de OMWB en daar ligt een samenwerkingscontract onder. De OMWB kan dus aangeven door deze samenwerking te voldoen.

ODBN: De organisatie zit midden in de interne toetsing en borging. Dit proces zal op 1 april afgerond zijn, maar hier kan al een goede indicatie van gegeven worden. De eindconclusie is dat de ODBN gaat voldoen op het deskundigheidsgebied Groen & Ecologie, al dan niet door middel van 'explain'.

Een groot aantal medewerkers is op meerdere deskundigheidsgebieden getoetst. Het is mogelijk dat zij op hun eerste deskundigheidsgebied groen scoren, terwijl zij oranje scoren op hun tweede deskundigheidsgebied. Omdat deze medewerkers voldoen aan minimaal één deskundigheidsgebied, worden zij beschouwd als voldoende deskundig (groen). Het aantal getoetste deskundigheidsgebieden hierboven hoeft dus niet overeen te komen met het aantal medewerkers.

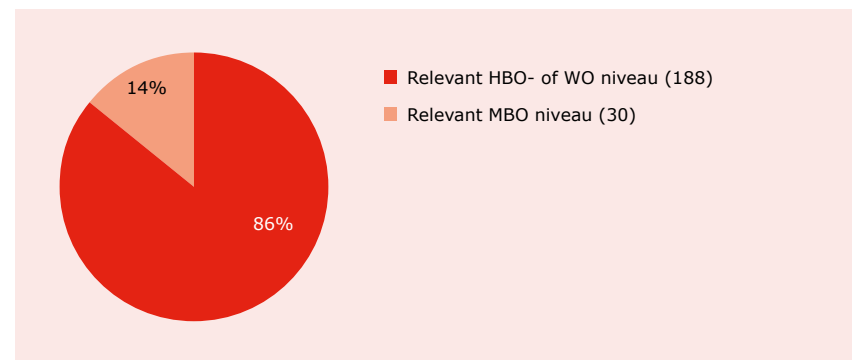
Tot slot wordt hierbij opgemerkt dat de uren van extern ingehuurd medewerkers buiten beschouwing gelaten zijn. De OMWB kiest ervoor om deze verantwoordelijkheid bij de inhuur partij neer te leggen als vereiste bij de inkoop.

Stand van zaken - aantal medewerkers in de 0-meting KC 2.2

Het VTH-dashboard bevat in 2022 de gegevens van 218 medewerkers van de OMWB. Medewerkers die zich binnen het primaire proces bezighouden met zogeheten 'plustaken', zoals, vuurwerk, ontgrondingenwet en APV, vallen niet onder één of meerdere deskundigheidsgebieden uit de KC 2.2. Om die reden maken deze medewerkers geen onderdeel uit van de nulmeting. Dit geldt ook voor medewerkers die buiten het primaire proces vallen. Het gaat hier bijvoorbeeld om coördinerende, beleidsmatige, administratieve en ondersteunende functies. Hoewel deze medewerkers niet onder de KC 2.2 vallen, krijgen zij wel de beschikking over een e-portfolio.

Opleidingsniveau

Van de 218 medewerkers die verwerkt zijn in de VTH-monitor is geanalyseerd wat hun basisopleidingsniveau is. Onderstaande grafiek bevat de resultaten van deze analyse. Een aantal medewerkers heeft een EVC-traject gevolgd. Deze beschikken niet over een relevant en erkend hbo-diploma, maar hebben wel hbo werk- en denkniveau aangetoond.

Slotconclusie resultaten 0-meting en voortgang

De actualisatie op de Kwaliteitscriteria in 2022 laat zien dat de OMWB er goed voor staat. De organisatie voldoet aan alle deskundigheidsgebieden door middel van 'comply or explain'. Dat betekent dat er voor de OMWB geen directe verbeteracties opgesteld hoeven te worden.

Op basis van de analyse op de kenniselementen wordt samen met de afdeling HRM een uitvraag gedaan naar de opleidingsmarkt. Omdat er nauwkeurig in beeld is gebracht wie wat nog moet doen, wordt hierop een efficiencycslag verwacht. Ook wordt er gekeken naar een mogelijke samenwerking met de partners.

Het e-portfolio Ditkanik.nu wordt door de medewerkers bijgehouden; (nieuwe) bewijsstukken en certificaten worden geüpload en gedeeld met de teammanager. Het vormt de basis voor ontwikkeling. Ook de medewerkers die niet onder een deskundigheidsgebied van de Kwaliteitscriteria vallen kunnen hun e-portfolio bijhouden en aanvullen. Verder zal de VTH-monitor onderhouden worden en mutaties worden doorgevoerd, zodat de OMWB blijvend kan aantonen te voldoen aan de Kwaliteitscriteria.

Postbus 75
5000 AB Tilburg
013 206 01 00
info@omwb.nl
www.omwb.nl

VERTROUWELIJK

Aan het bestuur en de directie van
Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
Postbus 75
5038 CB TILBURG

Edelgasstraat 57
2718 SX ZOETERMEER
telefoon (079) 362 36 13
e-mail Audit@Flynth.nl

Kenmerk
661072131/RB/1118

Behandeld door
drs. R. Buiteman RA

Datum
14 april 2023

Onderwerp
Accountantsverslag 2022

Geachte leden van het bestuur en de directie,

Hierbij ontvangt u ons accountantsverslag over het boekjaar 2022. Dit verslag bevat de belangrijkste uitkomsten van onze werkzaamheden, waarvan wij vinden dat die voor u relevant zijn voor een goed begrip van de jaarrekening 2022, en voor het beoordelen van de financiële positie van Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (hierna: OMWB).

De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van de directie en het bestuur. In overeenstemming met uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2022 gecontroleerd.

Deze rapportage beschrijft op hoofdlijnen onze controleaanpak en de belangrijkste aangelegenheden die wij tijdens onze controle in overweging hebben genomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening van OMWB. De bevindingen en beschouwingen in dit verslag komen voort uit onze controlewerkzaamheden. Het verslag van bevindingen is, zoals hiervoor reeds verwoord, bedoeld om u te ondersteunen in uw beoordeling van de jaarrekening 2022. Wij wijzen u erop dat uw controlerende taak uiteraard verder gaat dan uitsluitend het financieel getinte perspectief vanuit de accountantscontrole.

Wij bedanken de medewerkers van OMWB voor de prettige samenwerking, vooral in ons eerste gezamenlijke controlejaar, en zijn vanzelfsprekend graag bereid een nadere toelichting te verstrekken.

Hoogachtend,
Astrium Overheidsaccountants
Onderdeel van Flynth Audit B.V.

Digitaal ondertekend door Roelant Buiteman

drs. R. Buiteman RA

The Astrium logo consists of a circular pattern of small dots in shades of green and blue, arranged in a grid-like fashion that tapers towards the center.

astrium

The background image shows a person from behind, wearing a high-visibility yellow and dark blue jacket. The person is standing on a boat or pier, looking out over a body of water. In the distance, there are several large red and white ships. The sky is overcast with grey clouds. The text 'Accountantsverslag Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant Boekjaar 2022' is overlaid in white at the bottom of the image.

**Accountantsverslag
Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
Boekjaar 2022**

1. Inleiding

In het kader van de door het bestuur aan ons verstrekte opdracht voor de controle van de jaarrekening 2022 van OMWB brengen wij u hierbij verslag uit van onze belangrijkste bevindingen naar aanleiding van onze jaareinde controlewerkzaamheden die wij onlangs hebben uitgevoerd.

Dit accountantsverslag is bedoeld om u te ondersteunen in uw beoordeling van de jaarrekening 2022. Wij wijzen u erop dat uw controlerende taak uiteraard verder gaat dan uitsluitend het financieel getinte perspectief vanuit de accountantscontrole.

Deze rapportage beschrijft op hoofdlijnen onze controleaanpak en de belangrijkste aangelegenheden die wij tijdens onze controle in overweging hebben genomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening van OMWB.

Onze werkzaamheden zijn erop gericht een oordeel te kunnen geven over de jaarrekening 2022 van OMWB en niet primair op het opsporen van fraudes of onregelmatigheden in uw organisatie. De bevindingen in deze brief zijn daarom beperkt tot de punten die voortvloeien uit de controle van de jaarrekening.

Wij hebben deze rapportage tijdens de bijeenkomst op 21 maart 2023 met de ambtelijke organisatie besproken en eventuele vragen en opmerkingen uit dat overleg zijn in het definitieve verslag verwerkt.

Het accountantsverslag is als volgt opgebouwd:

Hoofdstuk 1	Inleiding
Hoofdstuk 2	Kernpunten van onze controle
Hoofdstuk 3	Analyse van financiële resultaten en positie
Hoofdstuk 4	Interne beheersing en automatisering
Hoofdstuk 5	Rechtmatigheid
Hoofdstuk 6	Overige bevindingen (jaarrekeningcontrole 2022)

Bijlagen:

A.	Niet-gecorrigeerde controleverschillen
B.	SiSa – Fouten en onzekerheden 2022
C.	Onafhankelijkheidsbevestiging en overige dienstverlening

 Omgevingsdienst
Midden- en West-Brabant

2. Kernpunten van onze controle

2. Kernpunten van de controle

2.1 Controleverklaring	<p>De jaarrekeningcontrole is uitgevoerd zoals overeengekomen in de met u overeengekomen opdrachtbevestiging. Wij zijn voornemens bij de jaarrekening 2022 een goedkeurende controleverklaring te verstrekken voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid. Deze controleverklaring zenden wij u, samen met een gewaarmerkte set van de jaarrekening, separaat toe.</p>
2.2 Reikwijdte van de controle	<p>Met de opdrachtbevestiging heeft u ons de opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2022. De reikwijdte van onze controle staat hierin omschreven. Er is gedurende het verloop van de controle over 2022 op geen enkele wijze sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle. Tijdens de uitvoering hebben zich geen wijzigingen van materieel belang in de reikwijdte voorgedaan. Wij achten de reikwijdte van onze controle voor 2022 voldoende voor de doelstelling van onze controle.</p> <p>Nieuw ten opzichte van voorgaand jaar en aanvullend op de reguliere jaarrekening is het opnemen van een tweetal SISA regelingen als bijlagen bij de jaarrekening. Wij hebben vastgesteld dat OMWB deze bijlagen op een zorgvuldige wijze heeft voorbereid, en wij hebben werkzaamheden verricht om ook deze twee bijlagen als onderdeel van de jaarrekening 2022 te controleren en te waarmerken.</p>
2.3 Grondslagen	<p>De accountantscontrole omvat onder meer een onderzoek naar de toepassing van de juistheid van de grondslagen in de jaarrekening. Naar onze mening zijn de door bestuur gekozen grondslagen voor waardering en resultaatbepaling aanvaardbaar, in lijn met wet- en regelgeving en consistent toegepast. In het boekjaar 2022 zijn ten opzichte van voorgaande jaren geen wijzigingen doorgevoerd in de keuze of de toepassing van de belangrijkste verslaggevingsgrondslagen uit het BBV.</p>
2.4 Schattingen	<p>Schattingen op basis waarvan een aantal jaarrekeningposten worden bepaald, zijn gebaseerd op inzichten van het management. Wij hebben de belangrijkste gehanteerde factoren en veronderstellingen beoordeeld. Wij hebben vastgesteld dat de schattingen en veronderstellingen aanvaardbaar zijn in het kader van de jaarrekening als geheel.</p>
2.5 Onafhankelijkheid	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Astrium Overheidsaccountants, onderdeel van Flynth Audit B.V. (hierna: Flynth) is onafhankelijk van OMWB en voor zover wij weten heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels en het beleid ten aanzien van onafhankelijkheid. ▪ Ons zijn geen relaties bekend tussen Flynth en OMWB, die naar ons professionele oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. ▪ Bijlage B bevat een nadere uiteenzetting van onze onafhankelijkheid.

2.6 Goedkeurings- en rapporteringstolerantie	De materialiteit bij de planning en uitvoering van de jaarrekeningcontrole 2022 bedraagt € 350.000 (gebaseerd op 1% van de totale bedrijfslasten van OMWB). Deze materialiteit vloeit voort uit de wettelijk voorgeschreven vereisten, zoals opgenomen in de Bado en het door het bestuur vastgestelde controleprotocol voor 2022, en ligt in lijn met het voorgaande boekjaar. De uitvoeringsmaterialiteit hebben wij bepaald op € 245.000. Conform het controleprotocol rapporteren wij in dit verslag alle bevindingen met een financiële impact groter dan € 17.500.		
	Goedkeuringstoleranties		
	Fouten	Gebaseerd op 1% van de totale lasten	€ 350.000
	Onzekerheden	Gebaseerd op 3% van de totale lasten	€ 1.050.000
	Rapporteringstoleranties		
	Fouten		€ 17.500
	Onzekerheden		€ 50.000
	Geconstateerde fouten en onzekerheden (zie verder bijlage A van deze rapportage)	Getrouwheid	Rechtmatigheid
	Ongecorrigeerde fouten	€ 0	€ 55.232
	Onzekerheden	€ 0	€ 0
Wij hebben vanuit onze controlewerkzaamheden geen ongecorrigeerde fouten of onzekerheden op het gebied van getrouwheid geconstateerd. Ten aanzien van rechtmatigheid is sprake van één bevinding uit hoofde van een niet rechtmatig aanbesteed contract boven de EU-aanbestedingsgrens.			
2.7 Analyse vermogen en resultaat	Het jaar 2022 is afgesloten met een voordelig saldo van € 583.000. Dit positieve saldo is hoger uitgekomen dan het verwachte positieve saldo volgens de aangepaste begroting 2022 ad. € 250.000. Ten opzichte van de begroting zijn twee significante bewegingen zichtbaar die elkaar voor wat betreft het positieve saldo hebben versterkt. Enerzijds is sprake geweest, vooral in het laatste kwartaal van 2022, van een hoger dan begrote productiviteit. Daarnaast is nagenoeg over de hele linie het gerealiseerde kostenniveau beneden de begroting uitgekomen. Het effect uit deze bewegingen is gedempt door het vormen van de voorziening inzake verlofsparen, voortvloeiend uit de nieuwe gemeente cao.		
	Voor het opvangen van eventuele toekomstige tegenvallers stuurt OMWB op een weerstandsvermogen van minimaal 1,0. Ultimo 2022 wordt die doelstelling met een ratio van circa 1,1 gehaald. Voor wat betreft solvabiliteit en liquiditeit is sprake van toereikende financiële ratio's van respectievelijk 47,1% en 1,95.		

2.8 Voorzieningen	Wij hebben gecontroleerd of de voorzieningen van OMWB toereikend zijn. Daarbij hebben we specifiek beoordeeld of de gevormde voorzieningen voldoen aan de eisen en voorwaarden van het BBV. Overigens geldt dat altijd voldoende onderbouwing aanwezig dient te zijn alvorens een voorziening gevormd mag worden. Wij hebben vastgesteld dat de voorzieningen in de jaarrekening van een toereikend niveau zijn.
2.9 EU-aanbestedingen	OMWB dient te voldoen aan de EU-aanbestedingsregels zoals eveneens op basis van uw eigen normenkader is vastgesteld. Wij hebben vastgesteld dat aan de EU-aanbestedingsregels is voldaan.

3. Analyse van financiële resultaten en de financiële positie

3. Analyse van financiële resultaten en de financiële positie

3.1 Financiële realisatie	<p>Vóór verdeling van middelen heeft OMWB ten opzichte van de begroting een voordeel gerealiseerd van € 697.000. Na de per saldo toevoeging aan de bestemde reserves is sprake van een positief resultaat van € 583.000. Dit voordeel is niet direct toe te wijzen aan één of enkele programma's maar is vooral het gevolg van (1) een hogere productiviteit ten opzichte van de begroting, en (2) een lagere realisatie van personele en overige kosten ten opzichte van de begroting. Het voordeel is gedrukt door het voor het eerste jaar vormen van de voorziening inzake verlofsparen ad. € 602.000. Deze voorziening vloeit voort uit de nieuwe cao gemeenten en is opgesteld conform BBV uitgangspunten.</p> <p>De organisatie heeft gerealiseerde financiële doelstellingen en verschillen tussen begroting en realisatie op een heldere wijze toegelicht in het jaarverslag en in de toelichting bij de jaarrekening.</p>
3.2 Weerstandsvermogen	<p>De continuïteit van de activiteiten van OMWB is conform artikel 29 lid 4 van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant geborgd omdat deelnemers op basis van een besluit van het algemeen bestuur gevraagd kan worden om bij te dragen in een eventueel negatief exploitatiesaldo. In de praktijk heeft het algemeen bestuur dit verder vorm gegeven door een bandbreedte te benoemen voor de minimale weerstandsratio (minimaal 1,0). Dit is het weerstandsvermogen, gecorrigeerd voor (toekomstige) financiële risico's. De weerstandsratio komt eind 2022 uit op circa 1,1.</p> <p>In het jaarverslag heeft OMWB het weerstandsvermogen en de daarin meegewogen (toekomstige) risico's toegelicht.</p>
3.3 Solvabiliteit en liquiditeit	<p>De solvabiliteit (eigen vermogen als percentage van het totale vermogen) is in 2022 uitgekomen op 47% (2021: eveneens 47%). Ten aanzien van de liquiditeit (vlottende activa in relatie tot vlottende passiva) heeft de organisatie een current ratio van 1,95 (2021 1,56). Deze ratio's zijn beiden boven het theoretische minimum voor een gezonde liquiditeitspositie van 25%, respectievelijk 1 en betekent dat de organisatie in principe in staat is om binnen afzienbare termijn te voldoen aan haar kortlopende verplichtingen zonder bijvoorbeeld terug te hoeven vallen op de deelnemende gemeenten.</p>

3.4 Schattingen

De directie is verantwoordelijk voor het maken van schattingen bij het opmaken van de jaarrekening. Als accountant beoordelen wij de aanvaardbaarheid van deze schattingen. Op de volgende pagina hebben wij onze analyse van de belangrijkste schattingen opgenomen.

Belangrijke schattingen	Mate van subjectiviteit	Onze beoordeling		Toelichting	
		2022	2021		
Waardering van materiële vaste activa	Laag			De afschrijvingstermijnen zijn vergelijkbaar met die wij bij andere organisaties zien. Er zijn geen indicaties dat de afschrijvingstermijnen niet zijn afgestemd op de economische levensduur.	
Voorzieningen	Gemiddeld			Het saldo van de voorziening inzake verlofsparen is op een zorgvuldige wijze bepaald, waarbij ook uren van medewerkers in de voorziening zijn opgenomen die zich (nog) niet hebben aangemeld voor deze cao regeling. Wij hebben vastgesteld dat deze werkwijze aansluit op de BBV notities terzake, en kunnen ons vinden in de uitgangspunten van de organisatie.	
Waardering debiteuren	Laag			Minimaal jaarlijks wordt de waardering van de debiteuren geactualiseerd. Wij kunnen ons vinden in de wijze waarop de diverse soorten vorderingen zijn gewaardeerd.	
Controleverschil		Voorzichtig		Evenwichtig	
					
		<i>Aanvaardbare bandbreedte – gebaseerd op materialiteitsoverwegingen</i>			
				Optimistisch	
					

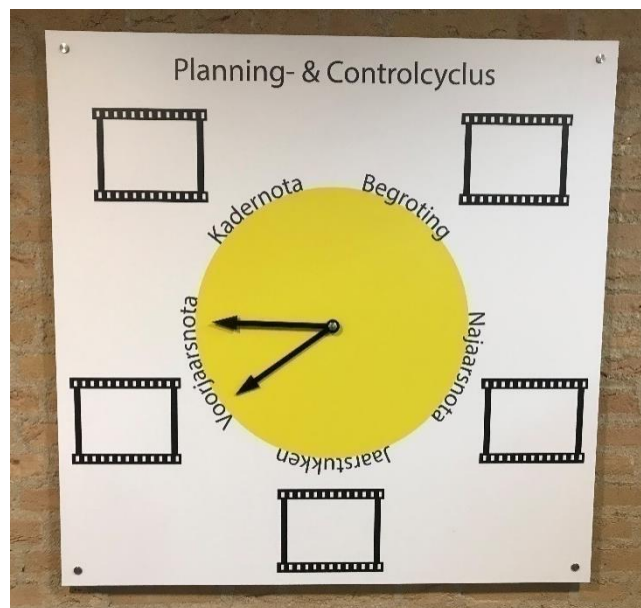

4. Interne beheersing en automatisering

4. Interne beheersing en automatisering

4.1 Samenvatting bevindingen managementletter 2022

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole 2022 hebben wij in het najaar 2022 de tussentijdse (interim) controle uitgevoerd. Deze interim-controle is primair gericht op de bedrijfsvoering binnen OMWB en met name gericht op de opzet, het bestaan en de werking van maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB), voor zover van belang voor onze controle op de betrouwbaarheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens. Onze bevindingen, voortvloeiend uit de interim-controle, zijn vastgelegd in onze managementletter van 21 december 2022.

Uit onze interim-controle blijkt dat OMWB haar zaken beheersmatig **op orde heeft**, voor zover wij dat beoordelen in het licht van de jaarrekeningcontrole. Ons beeld is dat de administratieve organisatie en interne beheersing (de controles binnen de processen, gecombineerd met de verbijzonderde interne controles) van OMWB voldoet in opzet aan de daaraan te stellen eisen. Voor onze specifieke bevindingen en overige aanbevelingen (verbeterpunten) verwijzen wij u naar de genoemde managementletter.

Na afloop van het uitbrengen van de managementletter hebben wij met het management de voortgang besproken en hebben wij vastgesteld dat op onderdelen aanbevelingen uit de managementletter door de organisatie zijn opgepakt, en dat op onderdelen acties in gang zijn gezet om invulling te geven aan aanbevelingen in de managementletter.

4.2 Samenvatting procesbevindingen uit de accountantscontrole 2022

Tijdens de jaarrekeningcontrole hebben wij eveneens het proces van de totstandkoming van de jaarrekening en de onderliggende dossiers beoordeeld. Daarbij hebben wij geconstateerd dat het proces door OMWB wordt beheerst. Als gevolg van een systeemimplementatie begin 2022 heeft OMWB geconstateerd dat enkele facturen niet conform de procuratieregeling waren geautoriseerd maar wel waren betaald. Wel was voor deze facturen prestatielevering vastgesteld. Tijdens de jaarrekeningcontrole hebben wij vastgesteld dat naderhand alsnog conform procuratieregeling is geautoriseerd en dat deze situatie niet heeft geleid tot bevindingen in de financiële administratie. In de loop van 2022 zijn technische aanpassingen geïmplementeerd om herhaling te voorkomen.

	<p>Ten aanzien van de AI/IB vragen wij komende periode aandacht voor het volgende:</p> <p><i>Versterken van de rechtmatigheidscontrole op (Europese-) aanbestedingen, inclusief de vastlegging daarvan:</i></p> <p>Wij hebben de door de organisatie uitgevoerde interne controlewerkzaamheden ten aanzien van EU aanbestedingen beoordeeld, en aanvullend werkzaamheden verricht om bevindingen en conclusies te valideren. Daarbij hebben wij geconstateerd dat één overeenkomst in het verleden niet conform EU aanbestedingsregels is aanbesteed (rechtmatigheidsrisico). Daarnaast adviseren wij de organisatie om periodiek (bijvoorbeeld eens in de 3 jaar) marktverkenningen te actualiseren om conclusies bij afgesloten contracten die niet EU zijn aanbesteed te valideren, en in geval van nieuwe inzichten/gewijzigde marktomstandigheden tijdig te kunnen anticiperen.</p>
<p>4.3 Betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiseringsomgeving</p>	<p>Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen, die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen.</p> <p>Op grond van artikel 393 lid 4, Titel 9 Boek 2 BW rapporteren wij onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in de managementletter en in dit verslag. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de controle van de jaarrekening niet specifiek is gericht op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Daarnaast maken wij in onze controleaanpak de afweging voor welke processen en stromen wij een gegevensgerichte aanpak passend vinden en voor welke processen en stromen wij in belangrijke mate steunen op de geautomatiseerde gegevensverwerking.</p> <p>Wij zijn van mening dat voldoende maatregelen zijn getroffen om de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en informatievoorziening te waarborgen.</p>

5. Rechtmatigheid

5. Rechtmatigheid

<p>5.1 Rechtmatigheidsverklaring vanaf 2023</p>	<p>Vanaf de jaarrekening 2023 van gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (waaronder omgevingsdiensten) zal de directie verplicht zijn om een rechtmatigheidsverantwoording in het jaarverslag op te nemen. De formele wetswijziging is in 2022 vastgesteld en het BBV zal hierop in de komende periode worden aangepast. De accountant zal met ingang van het boekjaar 2023 zijn/haar oordeel geven over de getrouwheid van de jaarrekening waar de rechtmatigheidsverantwoording van uw directie onderdeel van uitmaakt. De accountant verstrekt geen afzonderlijk rechtmatigheidsoordeel meer.</p> <p>Binnen OMWB zijn ook voor de jaarrekeningcontrole 2022 interne controlewerkzaamheden uitgevoerd die een goede basis kunnen vormen voor deze rechtmatigheidsverklaring. Hierna lichten wij de belangrijkste conclusies ten aanzien van rechtmatigheid in de jaarrekening 2022 toe.</p>
<p>5.2 Begrotingsrechtmatigheid</p>	<p>De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn gebaseerd op de artikelen 189, 190 en 191 van de Gemeentewet. Deze normen dient het algemeen bestuur zelf nader in te vullen en te concretiseren. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet. Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat de directie belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig meldt aan het bestuur, zodat het bestuur hierover tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan het bestuur van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat de directie inbreuk maakt op het budgetrecht van het bestuur.</p> <p>Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV. Een overschrijding van de begroting is altijd onrechtmatig, maar hoeft door de accountant niet in alle gevallen te worden meegewogen in zijn oordeel. OMWB heeft in haar aanpak aansluiting gezocht bij deze Kadernota Rechtmatigheid.</p> <p><u>Essentieel is dat het bestuur nadere regels kan stellen wanneer:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lastenoverschrijdingen zijn gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten 2. Lastenoverschrijdingen passen binnen het beleid of 3. Lastenoverschrijdingen bij open einde regelingen. <p>Daarnaast moet de accountant deze lastenoverschrijdingen – waarvan de directie in de jaarrekening moet aangeven dat het bestuur deze nog dient te autoriseren – in het verslag van bevindingen aan de orde stellen. Extra lasten die zijn gemaakt omdat extra opbrengsten daarvoor de ruimte bieden, terwijl deze extra lasten niet direct zijn gerelateerd aan de extra opbrengsten en waarbij het algemeen bestuur nog geen besluit heeft genomen over de aanwending van deze extra opbrengsten, zijn onrechtmatig.</p> <p>In het kader van de begrotingsrechtmatigheid kijkt de accountant naar de lastenoverschrijdingen per programma die de rapportagetolerantie overschrijden. In de onderstaande tabel is deze (begrotings-)controle opgenomen. Hieruit blijken geen begrotingsonrechtmatigheden.</p>

	Programma's van OMWB	Realisatie (x € 1.000)	Aangepaste begroting (x € 1.000)	Overschrijding	Rechtmatig
	Primair proces	€ 25.530	€ 24.964	Ja	Ja
	Bedrijfsvoering	€ 9.436	€ 9.858	Nee	Ja
	Overig	-/- € 45	€ 155	Nee	Ja
	Totale lasten	€ 34.921	€ 34.977	Nee	Ja
5.3 Europese aanbestedingen	<p>Het normenkader voor de rechtmatigheidscontrole, zoals vastgesteld door het bestuur, bevat onder andere de Europese aanbestedingswetgeving. Bij onze jaarrekeningcontrole hebben wij aan de hand van een door uw organisatie uitgevoerde crediteurenanalyse/spend analyse gecontroleerd of de Europese aanbestedingswetgeving gedurende het boekjaar 2022 in belangrijk mate is nageleefd. Naast inzicht in de rechtmatigheid van individuele dossiers geeft deze analyse ook inzicht in de beheersing van het inkoopproces, die (ook) het naleven van de aanbestedingswetgeving moet waarborgen.</p> <p>Wij hebben geconstateerd dat als onderdeel van het interne controleplan de organisatie zelf een inkoopanalyse heeft uitgevoerd en daarbij één afwijking heeft geconstateerd ad. 55.232 euro. Wij hebben de werkzaamheden van OMWB op onderdelen getest. Zie paragraaf 4.2 van dit accountantsverslag voor onze aanbeveling ten aanzien van de AO/IB.</p>				

The background of the slide is a photograph of a modern, multi-story office building. The building has a light brown brick facade and a prominent glass-enclosed staircase on the left side. The ground floor features large glass windows and a covered entrance. Three blue vertical banners with the 'FLYNTH' logo and the tagline 'adviseurs • accountants' are positioned in front of the building. A parking lot with several cars is visible to the right. The sky is clear and blue.

6. Overige bevindingen jaarrekeningcontrole 2022

6. Overige bevindingen jaarrekeningcontrole 2022

<p>6.1 Wijziging in verslaggevingsvoorschriften / wet- en regelgeving</p>	<p>In de jaarrekening 2022 zijn geen stelsel- of schattingswijzigingen verwerkt. Hier was ook geen aanleiding toe. OMWB heeft de jaarrekening opgesteld conform de voorschriften van het BBV.</p>
<p>6.2 Controleverschillen</p>	<p>Tijdens onze controle inventariseren wij verschillen tussen bedragen, classificaties, presentatie en toelichting van de jaarrekeningposten die OMWB heeft opgenomen en gerapporteerd en zoals die naar onze mening in overeenstemming met de bepalingen inzake de jaarrekening zoals opgenomen in het BBV dienen te worden opgenomen of gerapporteerd. Wij hebben vastgesteld dat er geen sprake is van geconstateerde ongecorrigeerde controleverschillen in de jaarrekening.</p>
<p>6.3 Bevestiging van de directie</p>	<p>Wij ontvangen van de directie een ondertekende schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening.</p>
<p>6.4 Beperking in reikwijdte van de controle</p>	<p>Er zijn geen meningsverschillen met directie noch het bestuur geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door de medewerkers en de directie / bestuur van OMWB de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.</p>
<p>6.5 Wet Normering Topinkomens (WNT)</p>	<p>De Wet Normering Topinkomens (WNT) is in werking getreden met ingang van 1 januari 2013. De WNT regelt niet alleen de openbaarmaking van topinkomens in de publieke en semipublieke sector, maar stelt ook maxima aan de hoogte van de bezoldiging van topfunctionarissen en tevens aan de ontslagvergoedingen. Met ingang van 1 januari 2013 is bij wet vastgelegd dat rechtspersonen of organisaties die volledig of in aanzienlijke mate uit publieke middelen zijn gefinancierd, beloningen van topfunctionarissen openbaar dienen te maken, ook als deze de in de wet gestelde maximale bezoldiging van € 216.000 niet te boven gaan. Daarnaast dient u het salaris openbaar te maken van overige medewerkers (inclusief – wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan – ingehuurd personeel) die een bezoldiging ontvangen boven deze norm. Ten slotte stelt de WNT een aantal overige eisen, zoals een maximale ontslagvergoeding voor topfunctionarissen van € 75.000.</p> <p>Uit de werkzaamheden blijkt dat in 2022 voor de topfunctionarissen en overige medewerkers geen sprake van een overschrijding van de grensbedragen en dat de WNT juist is verantwoord in de jaarstukken.</p> <p><u>Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd</u></p> <p>In overeenstemming met het controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is. In onze controleverklaring hebben wij bovenstaande expliciet opgenomen.</p>

6.6 Fraude als onderdeel van de accountantscontrole

In Nederland is de accountant wettelijk verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het management van de organisatie. Hoewel wij een kritische houding hebben ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, willen wij opmerken dat onze controle niet specifiek is gericht op het ontdekken hiervan. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de jaarstukken als geheel in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht.

Wij hebben een fraudediscussie gevoerd binnen het controleteam en met de organisatie van OMWB. Tijdens dit overleg is gesproken of het management aanwijzingen en of vermoedens heeft gehad voor de mogelijke aanwezigheid van materiële onjuistheden als gevolg van fraude in de jaarstukken. Van het management hebben wij de bevestiging ontvangen dat er geen onregelmatigheden zijn geconstateerd waarbij het management of de werknemers zijn betrokken die een belangrijke rol spelen bij de maatregelen van interne beheersing, of anderen in het geval dat de fraude van materieel belang kan zijn voor de jaarrekening. Dit is ook toegelicht in het jaarverslag in de paragraaf Bedrijfsvoering.

Tevens hebben wij zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd die erop gericht waren om het risico van het 'omzeilen' van de interne beheersingsmaatregelen door het management te detecteren. Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op memoriaalboekingen en schattingen en hebben significante en ongebruikelijke transacties met behulp van gegevensanalyses onderzocht.

Conclusie: Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2022 **hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van (vermoedens van) fraude.**

Bijlagen

Bijlage A – Niet-gecorrigeerde controleverschillen en / of onzekerheden

Toleranties t.b.v. foutenevaluatie (getrouwheid en rechtmatigheid)	Fouten	Onzekerheden
Goedkeuringstolerantie	€ 350.000	€ 1.050.000
Rapporteringtolerantie fouten en onzekerheden (grens waarboven gerapporteerd wordt aan het bestuur)	€ 17.500	€ 50.000

Foutenevaluatie	Fouten		Onzekerheden	
Aard van de fouten en/of onzekerheden	Getrouwheid	Rechtmatigheid	Getrouwheid	Rechtmatigheid
Onrechtmatigheid inzake EU aanbestedingen (één overeenkomst)	€ 0	€ 55.232	€ 0	€ 0

Bevestiging directie

Wij ontvangen van de directie een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening, waarin de directie voornemens is te bevestigen dat er geen sprake is van niet- gecorrigeerde fouten die, zowel individueel als in totaal, in het kader van de jaarrekening materieel (kunnen) zijn.

Conclusie: Bij de jaarrekening 2022 kan een **goedkeurende** verklaring worden verstrekt inzake **getrouwheid en rechtmatigheid**.

Bijlage B – SiSa - Fouten en onzekerheden 2022

Nr.	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in Euro's	Toelichting fout/onzekerheid
IenW E93	Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH			N.v.t.
EZK F21	Enmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht			N.v.t.

Strekking controleverklaring rechtmatigheid	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid	Goedkeurend

Bijlage C – Onafhankelijkheidsbevestiging en overige dienstverlening

Bevestiging onafhankelijkheid

In overeenstemming met de Nederlandse Corporate Governance Code dient de externe accountant mogelijke conflicten met betrekking tot zijn onafhankelijkheid, zowel in wezen als in schijn, onder de aandacht te brengen van de directie en het bestuur.

Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van OMWB in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

Stelsel van waarborgen om onafhankelijke positie te waarborgen

Flynth beschikt over een stelsel van maatregelen om onze onafhankelijke positie bij controlecliënten te waarborgen. Het stelsel van maatregelen is een integraal onderdeel van de bestuurlijke organisatie en van het voor de gehele organisatie van toepassing zijnde stelsel van kwaliteitsbeheersingsmaatregelen. Bijgaande niet-limitatieve opsomming geeft u een indruk van de maatregelen die bijdragen aan het waarborgen van onze onafhankelijke positie:

- Schriftelijke onafhankelijkheidsbepalingen waarin alle bestaande onafhankelijkheidsvereisten en de risico's ten aanzien van de bedreiging van de onafhankelijkheid en de daaraan gerelateerde waarborgen zijn verwerkt.
- Procedures voor tijdige bekendmaking van de voorschriften en de daarin aangebrachte wijzigingen aan alle gevolmachtigden en werknemers bij Flynth.
- Procedures voor de organisatie van periodieke training inzake de toepassing van de onafhankelijkheidsvoorschriften.
- Procedures die erop gericht zijn dat onze gevolmachtigden en werknemers in specifieke casussen en omstandigheden de onafhankelijkheidsvoorschriften naleven.

- Procedures voor een schriftelijke rapportage per controlecliënt waarin is vastgelegd of sprake is van omstandigheden die de onafhankelijkheid van de accountant die de controleopdracht uitvoert bedreigen, op welke wijze met potentiële bedreigingen is omgegaan en indien er bedreigingen zijn gesignaleerd, welke maatregelen dan zijn genomen om deze bedreiging voor de onafhankelijkheid weg te nemen. De vastlegging van deze beoordeling inclusief een gemotiveerde conclusie (de zogenoemde onafhankelijkheidsevaluatie) wordt in het dossier opgenomen.
- Procedures die vereisen dat een daartoe geëigende afdeling binnen Flynth wordt geconsulteerd, als sprake is van een mogelijke aantasting van de onafhankelijkheid in relatie tot een specifieke cliënt. Indien de bestuursstructuur van de controlecliënt voorziet in een audit commissie of bestuur, overwegen wij ook een van deze beide instanties te raadplegen.

De opzet en werking van ons stelsel van maatregelen worden periodiek door de externe toezichthouder getoetst.

Interne roulatie

Een te grote mate van vertrouwdheid of vertrouwen kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de wettelijke controle van een controlecliënt meewerken.

Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht. Waar nodig nemen wij maatregelen om de bedreiging weg te nemen.

Persoonlijke, zakelijke of financiële relaties met OMWB

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen Flynth, haar gevolmachtigden en haar medewerkers en OMWB die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken welke aan u gerapporteerd dienen te worden.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarstukken 2022 van gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant op 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijn de aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling en opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2022;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
- het overzicht van baten en lasten over 2022;
- de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
- de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o 'Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 350.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief, indien van toepassing, de toevoeging aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 50.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve- of WNT-redenen relevant zijn.

Verklaring over de in het jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie die bestaat uit:

- Jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV.

Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling en opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het dagelijks bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden, waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 6 oktober 2022, het Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring.

Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeenschappelijke regeling. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zoetermeer, 14 april 2023
Astrium Overheidsaccountants
Onderdeel van Flynth Audit B.V.

 Digitaal ondertekend door Roelant Buiteman

drs. R. Buiteman RA

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

 R.B.

Terugbetaling 2022	Totaal te ontvangen door deelnemer
Altena	15.336
Alphen-Chaam	5.464
Baarle-Nassau	7.288
Bergen op Zoom	22.985
Breda	36.919
Dongen	7.263
Drimmelen	9.714
Etten-leur	7.829
Geertruidenberg	6.977
Gilze en Rijen	6.803
Goirle	4.125
Halderberge	11.591
Heusden	10.224
Hilvarenbeek	9.882
Loon op Zand	6.794
Moerdijk	28.131
Oisterwijk	13.697
Oosterhout	14.156
Roosendaal	21.166
Rucphen	5.736
Steenbergen	9.187
Tilburg	49.386
Waalwijk	13.454
Woensdrecht	6.269
Zundert	15.882
Provincie Noord-Brabant	236.741
TOTAAL deelnemers	€ 583.000